

ՅԱՄԱՍՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ՅԻՒԽՍԱՎԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՒՏԵԱՆ ԹԵՍԻ
A PUBLICATION OF THE WESTERN PRELACY OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA

ARCHBISHOP MOUSHEGH MARDIROSSIAN, PRELATE

Co-Editors: VERY REV FR. MURON AZNIKIAN
6252 Honolulu Ave., La Crescenta, CA 91214
E-mail: INFO@WESTERNPRELACY.ORG

VERY REV. FR. BARTHEV GULUMIAN
Tel: (818) 248-7737/8 Fax: (818) 248-7745
WWW.WESTERNPRELACY.ORG

ԺԳ. ՏԱՐԻ ՍԱՅԻՒ-ՕԳՈՍՏՈՒ 2010, ԹԻՒ 3 13th Year, MAY-AUGUST 2010 No 3

«Այսօր սուրբերը միասին ժողովուած, երանելի առավելակերպ եւ սուրբ կոյսերը պայծառ զգաստներ հազած եւ իրենց լապտերները վառած միաձայնութամբ կ'ըսէին, "օրհնուած ես դուն՝ ամենօրհնեալը կիներուն մէջ": (Ծարական)

"Today the saints blessed apostles and holy virgins, gathered together, adorned in the radiant light of their trimmed lamps, they all agreed and said: 'Blessed are you, the most blessed of all women'. (Book of Hymns)

**ՀԱՆԳԻՄ
Տ. ՍՄԲԱՏ ԱՐՔ. ԼԱՓԱՃԵԱՆԻ**

Թեմիս քարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Հոգեւորականաց Դասը, Կրօնական Ժողովը, Ազգային Վարչութիւնը եւ Ս. Խաչ Մայր Տաճարի ծխական համայնքը սրտի դառն կսկիծով կը գուման վախճանումը Մեծի Տաճարի Տաճար Կիլիկիոյ Ս. Աքոնի երիցագոյն միաբաններէն եւ Թեմիս առաջին թեմակալ Առաջնորդ Տ. Սմբատ Արք. Լափաճեանի, որ շիշեցաւ Շաբաթ, 17 Յուլիսի առաւտուն, «Արարատ» Տաճար Միշըն Հիլզ:

Լուսահոգի Սրբազնը աւելի քան 40 տարիներու վաստակ ունի մեր Թեմիս մէջ: Եղած է երկարամեայ Հովհաննես Աննելըսի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ եւ Հոգեւոր Տեսուչ Ս. Խաչ Մայր Տաճարին:

Լուսահոգի Սրբազն Հօր հոգւոյ խաղաղութեան համար, Կիրակի, 18 Յուլիսին, Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Արամ Տ. Կաքողիկոսի տնօրինութեամբ, հոգեհանգստեան պաշտօն տեղի ունեցած է Անրիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին եւ Պիֆֆայայի Ս. Աստուածածին մատրան մէջ:

Թեմիս քարեխնամ Առաջնորդ Սրբազնին կարգադրութեամբ, նոյն օրը, մեր Թեմի բոլոր եկեղեցիներուն մէջ տեղի ունեցաւ հոգեհանգիստ, աղօք քարարացնելով առ Աստուած, որ անոր քարի հոգիին յաւիտենական հանգիստ պարզեւէ երկնի արքայութեան մէջ: Առաջնորդ Սրբազնը Օրէնն Քունրիի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ նախագահեց հոգեհանգստեան արարողութեան:

Լոյս մշտենչենի յոգնարեկ անիւններուն: Ցիշատակ արդարոյն օրինութեամբ եղիցի:

ԴԻՒԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

**IN MEMORIAM
ARCHBISHOP SUMBAT LAPAJIAN**

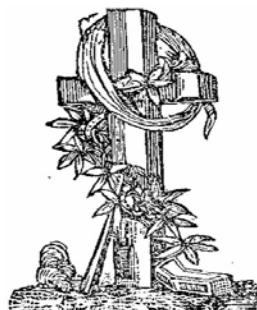
It is with deep sorrow that H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, Prelacy Clergy, Religious and Executive Councils, and the parish community of Holy Cross Cathedral mourn the loss of H.E. Archbishop Sumbat Lapajian, one of the longest serving members of the Catholicosate Brotherhood and the first Prelate of the Western Prelacy, who entered eternal rest on the morning of Saturday, July 17th, 2010, at Ararat Home in Mission Hills.

Archbishop Lapajian served within the Prelacy for over four decades as pastor of Holy Cross Church in Los Angeles and Holy Cross Cathedral in Montebello.

By the ordinance of H.H. Catholicos Aram I, on Sunday, July 18th, requiem was offered for the soul of the late Archbishop at St. Gregory the Illuminator Mother Cathedral in Antelias, and at St. Mary Chapel in Bikfaya. On the same day and by the ordinance of the Prelate, requiem was also offered in all Prelacy Churches. The Prelate presided over the service at Forty Martyrs Church in Orange County.

May his memory remain ever blessed.

WESTERN PRELACY SECRETARIAT

ԱՂԱԶԱՆՔ ԱՌ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ

«Այսօր սուրբերը միասին ժողովուած, երանելի առաժեալները եւ սուրբ կոյսերը պայծառ զգեստներ հազած եւ իրենց լապտերները վառած միաձայնութամբ կ'ըսէին, 'օրհնուած ես դուն՝ ամէնօրինեալը կիներուն մէջ'»:

(Ծարական)

Ով սուրբ Աստուածամայր, որ մարդկութեան յաւիտենական լոյս Աստուածը քու մէջդ կրեցիր եւ ծնունդ տուիր աշխարհի Փրկչին Յիսուսի, կ'աղաչենի լեզի որ մարմնացեալ Աստուծոյ մեզի համար բարեխօսես, որպէսզի լոեն պատերազմները, դադրին քշնամական յարձակումները, երկրի վրայ սէրը եւ արդարութիւնը հաստատուին եւ ամրապնդուին:

Արդարեւ, խաղաղութեան կարօտ ոեւէ ժողովուրդ ու ազգ, երբ պարտադրաբար կը մատնուի դժուարին, օրհասական նգնաժամի՝ իր հայեացքը կը սեւոնէ Աստուծոյ, եւ գործի կը լծէ իր տրամադրութեան ներքեւ գտնուող հնարաւոր սեպհական բոլոր կարելիութիւններն ու կարողութիւնները:

Աստուածածինի վերափոխման տօնը ըլլալով հանդերձ եկեղեցական տօն, և' նաև մանաւանդ ազգային տօն: Եկեղեցական կրօնական պարունակին մէջ Ս. Կոյս Աստուածածինը կիներու մէջ օրինուած շնորհընկալ այն անօթն է ոսկի՝ ուր Աստուած հանեցաւ մարմնանալ ու մարդանալ մեզ աստուածացնելու: Աստուածածինի մէջ, մայրութիւնը առհասարակ, բայց մանաւանդ կին դասակարգը Ս. Կոյս Մարիամով ստացաւ նոր իմաստ, որովհետեւ ինչպէս գիտենք, Առաջին Կինը՝ Եւան, իր անհնազանդութեամբ՝ ցաւի եւ յաւերժական մահուան պատճառ եղաւ: Իսկ երկրորդ Կինը՝ Մարիամ, իր հնազանդ, առաժինի վարելով արժանացաւ շնորհին, ծնունդ տալով մարդկութեան սպասած Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի, որ զնցեց մարդկային սկզբնական մեղքին պատճառած՝ յաւիտենական մահուան սպանալիքը, եւ մարդկութիւնը առաջնորդեց դէպի կեանք ու փրկութիւն:

Բեթղեհէմէն մինչեւ Գողգոթա, ան հետեւեցաւ իր զաւկին, բաժնելով Յիսուսի կեանքին ուրախ եւ տխուր պահերը: Մարիամ հազիւ 16 տարեկան էր, երբ Յովսէփ իր խօսեցեալը կ'ըլլայ: Ըստ մարգարէութեանց կանխագուշակութիւններուն, Երրայեցի ժողովուրդը կը հաւատար թէ աշխարհի փրկիչը կոյսէ մը պիտի ծնի, որով իւրաքանչիւր կոյս կ'ակնկալէր, որ ինք պիտի հանդիսանար Օծեալին մայրը եւ արժանանար Տիրամայր կոչումին:

Աստուած, մարդոց փրկութեան նախախնամեալ ծրագիրով, Գարբիէլ հրեշտակապետի միշոցաւ Մարիամը կ'ընտրէ ու անոր կը յայտնէ թէ ինք ընտրուած է Աստուածորդուոյն ՄԱՅՐԸ ըլլալու:

Աստուածածնի Վերափոխման տօնը, վաւերական եւ իրա՛ւ հայ մօր ինքնութեան նկարագրի վերաբերման տօնն է: Կը սպասենք եւ կ'ակնկալենք որ հայ մայրը ըլլայ քրիստոնէական հաւատիք ախոյեան՝ նման Սանդուխտին, Ոգուիիին, Հոկիսիմէին, Գայիանէին եւ հոյլին բոլոր մեր քրիստոսատիպ հայ իրա՛ւ մայրերու:

Ըստ արարերէնով գրուած Յովսէփոսի պատմութեան, Հայր Յովսէփ 111 տարեկանին կը վախճանի, երբ Յիսուս 18 տարեկան երիտասարդ մըն էր: Իսկ Մարիամ Աստուածածին, մեր Տիրոց

Յիսուսի Քրիստոսի Համբարձումեն ետք, Երուսաղէմի մէջ կ'ապրի Ս. Յովհաննէս Աւետարանից Առաքեալի որդիական խնամքին ներին: Աստուածամօր մահը կամ ննջումը տեղի կ'ունենայ Յիսուսի Համբարձումեն շուրջ 15 տարիներ ետք. ան կը թաղուի Գերսեմանիի իրենց ընտանեկան դամբարանին մէջ:

Թաղման արարողութեան, բոլոր Առաքեալներ ներկայ էին, բացի Բարբոհմէոսէ. անոնք մեծ հանդիսութեամբ եւ ջահերու թափօրով Աստուածամօր յուղարկաւորութիւնը կը կատարեն: Թաղումէն վերջ, երեք ցերեկ ու երեք գիշեր հրեշտակային երգեր կը լսուին անոր գերեզմանին վրայ: Երբ Բարբոհմէոս կը հասնի, Առաքեալներուն փափաք կը յայտնէ վերջին անգամ տեսնել Ս. Կոյսը: Բարբոհմէոսի փափաքին ակամայ գոհացում տալ ստիպուելով, առաքեալներ կը բանան գերեզմանը, սակայն Տիրամօր մարմինը հոն չեն գտներ, եւ կը հետեւցնեն թէ ան մեռած չէր, այլ կը ննջէր: Այն ատեն Առաքեալներ կը յիշեն եւ կը մտարերեն Յիսուսի այն խօսքը, որով կը խոստանար երկինք փոխադրել իր մայրը: Հետեւարար, հրեշտակներու երգասացութիւնը այդ պատգամը եւ կատարուած իրողութիւնը կը յայտնէր թէ Աստուածածինը իր Միածին Որդույն բով՝ երկինք վերափոխուած է:

Վերափոխման տօնին, սովորութիւն է նաև որ Պատարագէն ետք, ԽԱՂՈՂԻ ՕՐՃՆՈՒԹԻՒՆ կատարուի:

Հայաստանի մէջ, Առաքերիստոնէական շրջանին, մասնաւորաբար Նաւասարդեան տօնակատարութեանց ընթացքին, հայեր տարուան առաջին բերքի հունաժքը, առաջին պտուղը տաճարին կը նուիրէին:

Երախայրիքի տաճար կամ աստուածներու նուիրելու իմաստը՝ երախտագիտութիւն յայտնել էր, ինչպէս նաև պաշտպանութիւն եւ առատութիւն ապահովել յառաջիկայ տարերերքի համար:

Ինչպէս հերանոսական շրջանի սովորութիւն էր «Արմտեաց եւ պտղոց» ընծայաբերութիւնը չաստուածներու, նոյնպէս ալ քրիստոնէական շրջանին այս սովորութիւնը պահպանուեցաւ որպէս հինաւուրց բարեպաշտական աւանդութիւն, այս անգամ եկեղեցւոյ ընծայաբերելով տարուան առաջին հունաժքն կամ պտուղներուն արդիւնքը:

Հայոց հին Ամանորի Նաւասարդեան տօնին, Անահիտի պաշտամունքի ժամանակ, հերանոս հայեր անոր կը նուիրէին միրգ, պտուղ եւ զանազան արմտիք: Սակայն երբ հայ ժողովուրդը դարձաւ քրիստոնեայ, Անահիտ դիցուիին փոխարինուեցաւ Աստուածածինով, իսկ արմտիքներու եւ պտուղներու ընծայաբերման մէջ նախնտրութիւնը տրուեցաւ իսաղողին՝ նկատի ունենալով որ խաղողի հիւրէն կը պատրաստուի Ս. Պատարագի գինին: Հետեւարար, քրիստոնէութեան նոր շրջանին, հին հերանոսական արմտեաց եւ պտղոց օրինութեան տօնը փոխարինուեցաւ քրիստոնէական իսաղողօրինէիք արարողութեամբ եւ մաս կազմեց Ս. Կոյսի Վերափոխման տօնին:

Աստուածածնայ վերափոխման այս տօնին, ով սուրբ Տիրամայր, ազգովին ուխտի եկած՝ կ'աղաչենք աղօթասաց վարդապետին բառերով, որ բարեխօսես Միածին Որդիիդ եւ բոլորիս Աստուծոյն, որպէսզի լոեն պատերազմները, դադրին թշնամական բոլոր յարձակումները, երկրի վրայ սէր, արդարութիւն եւ համերաշխութիւն հաստատուին եւ ամրապնդուին:

Միւռոն Շ. Վրդ. Ազնիկեան

ASSUMPTION OF THE BLESSED VIRGIN MARY

The Assumption of the Virgin Mary is celebrated on the Sunday which falls nearest to August 15. After the Ascension of her divine Son, the remainder of St. Mary's life comes to us through Holy Tradition. We are told that she lived out the rest of her life in Jerusalem, cared for by St. John the Evangelist. Mary passed away peacefully in Jerusalem some 15 years after Christ's Ascension and was buried by the apostles and devout Christians in her family tomb in Gethsemane.

The Apostle Bartholomew, who was not present at her funeral, on hearing about her demise, returned and so dearly wished to see the Holy Mother one last time that he convinced the Apostles to open the tomb. But when the gravestone was lifted, they were astonished to find no body but sensed "an exceeding sweet fragrance". The Apostles and Jesus' devout followers, who for three days and nights were hearing angels' voices, now finding the tomb empty interpreted it a sign that our Lord had assumed / raptured (bodily taken up) His Mother into heaven as He had promised her. Now they came to realize that the empty tomb was a confirmation of Christ's promise given to Her Mother, that her body will not deteriorate, but be preserved from corruption, and will not await to resurrect on the last day.

For this reason, the Church refers to the end of her earthly life as "*the dormition*" rather than "*death*". In later centuries, based on this miraculous event, the Church Fathers established the feast of the Assumption of the blessed Virgin Mary.

From the very early days of Christianity, a very deep respect and reverence was shown to the Virgin Mary. During the period of doctrinal disputes and debates her name was often mentioned, and in the Ecumenical Council of Ephesus held in 431, as a doctrinal principal she was formally declared as "Mother of God".

Armenian church hymns devoted to the Virgin Mary, most of which are ascribed to Movses Kertogh (Moses the poet), bear the mark of simplicity, charm, tenderness and delicacy of feeling and are considered among the best classical Armenian literary gems. Equally elegant and beautiful are the songs and melodies devoted to the "God-bearer", which are sung in the church on the various occasions of her feast days.

On the feast day of the Assumption of the Blessed Virgin Mary, after Divine Liturgy the ceremony of "the blessing of the grapes" is performed. First the special hymn of the day is sung, then passages from the Gospel are read, followed by the reading of the "blessing of the grapes" prayer which was written by St. Nerses the Graceful, a Catholicos of the 12th century. In this prayer, it is mentioned that on the third day of Creation, God created the fruit-yielding trees and vegetation on earth. Adam and Eve were granted the delight of the Paradise, but they disobeyed the divine injunction and were expelled from Paradise, and God sent his only Son to free men from their sins.

After the prayers, the grapes are blessed thrice and distributed among the congregation.

On this feast day, bunches of blessed grapes were placed on "khatch kars" (Cross-stones) or hung on high places to feed the birds and animals.

In the past this ceremony was performed in the vineyards. The priest, with scissors in his right hand and a cross in his left, proceeded to the church garden, which was called "Paradise", in an impressive procession, and in the presence of a multitude of the faithful performed the ceremony of the blessing of the grapes. It was also a custom to leave a share for the birds.

In pre-Christian Armenia, during the "Navasart" festivities Armenian farmers presented the first harvest of their crops to the gods, particularly to the gods of fertility and abundance. It was also a custom in Armenia to present gifts to "Amanor" and the goddess Anahit on the day of their feasts, but in view of the fact that during the Christian period it was difficult to present all kinds of fruits to the church, preference was given to the grapes. Christ often likened himself to the vine-stock, and the wine of Holy Eucharist derived from grapes.

In the early years of Christianity the faithful took bread, wine, honey, milk, birds, vegetables and wheat with them to church, and after getting them blessed, lunched together. But the 4th article of the second Apostolic Canon prohibited this custom, and allowed only bread and wine to be taken to church.

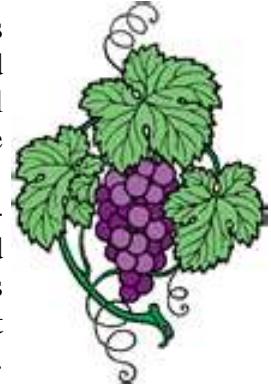
Nevertheless, the church laws were unable to eradicate these popular customs. On the contrary, sometimes the church force had to accept and include them in the religious rites. Of these the most notable one is the ceremony of the blessing of grapes, which has come down to us in its Christianized form.

Among these hymns, the most significant one is that which is sung during the feast of the Assumption of the Blessed Virgin Mary and which, with its magnificent literary qualities, panegyrizes the "Mother of God". We honor St. Mary, the Mother-of-God, because of her very special motherhood. As Mary is the mother of Christ, so she is the mother of all those in whom Christ lives.

Therefore, we have the right to claim Mary as our mother, in so far as we identify ourselves with Jesus by grace and true Christian life. Eve is our natural mother, because she is the origin of our natural life. Mary is our spiritual mother, because she gave birth to the One, who became the origin and source of our spiritual life and salvation.

THE BLESSING OF THE GRAPES

The "Blessing of the Grapes" is one of the most beloved ceremonies in the Armenian Church calendar. Most of us can recall people who would refuse to eat grapes until the fruit was "officially" sanctified by the local clergyman-a pious practice which dates back to an earlier era in the church's history, when daily life revolved around the growing seasons of an agricultural society. Grapes do have a certain symbolic significance in Christianity (think of all the references which Jesus made to wine and to "the vine and the branch," references which are still repeated in the Divine Liturgy). But for most people living during the early centuries of the church, the important thing about grapes was that they had to be harvested at a certain time of the year, and that, eaten as fruit or distilled into wine, they added something pleasing to life. In other words, for our ancestors, the grape season meant both labor and recreation. Through the grape blessing, the church gave it a further significance, one having to do with man's sacred obligations to God. Thus work, play and worship were all brought together in this ceremony.

**ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՀԱՅ ԸՆՏԱՆԻՔ ԵՒ
ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ**
(Շարունակութիւն Աախորդ թիւէն)

**ԺԱ. Պատաճեկան Տարիք Եւ Ծնողական
Պարտականութիւններ**

Ծնողներ, առանց զիշելու իրենց հեղինակութիւնն ու պատախանատուութիւնները, ժամանակի ընթացքին մանկութենէ պատաճեկութիւն թեւակոխող իրենց զաւակներուն որոշ ազատութիւններ տալու են: Տարիներու թաւալումով, ժամանակի հետ մեծցող եւ հասակ առնող զաւակներ, կարգ մը ազատութիւններ ձեռք թբրելով հանդերձ, պատախանատուութիւններէ խուսափելու չեն, ոչ ալ թբրանալու են որդիական պարտականութիւններու մէջ: Իր ընտանիքը եւ ծնողքը սիրող, յարգող զաւակ մը, տան մէջ թէ դուրսը, պարկեցտ ու բարի է: Բժախնդիր է ու մաքրասէր: Պարտաճանաչ է եւ դասերը ժամանակին պատրաստող: Լաւագոյնին հետամտող է ու բարեխիղն: Հաւասարակշուած են իր խօսքերն ու արարքները: Հնազանդ է իր ծնողներուն եւ յարգալիր՝ իր դաստիարակներուն եւ մեծերունկատմամբ:

Երէ ծնող-զաւակ անկեղծութեան, մտերմութեան եւ փոխադարձ յարգանի վստահելիութեան կապերը թոյլ են, խաթարուած կամ բակտուած՝ զաւակներ բազութիւնն ու համարձակութիւնը պիտի չունենան իրենց զգացումները, ապրումները, յոյզերը, մտածումներն ու մտատանջութիւնները, տեսակէտներն ու կեանի զանազան հարցերը, անորոշութիւնները, վախերը եւ «զաղտնիքները» սրտքաց եւ անկեղծ արտայայտելու, զանոնք բաժնելու իրենց ծնողներու հետ:

Զաւակներ պիտի տատամսին, վախնան

եւ այն համոզումը դրսեւորեն, որ իրենց ծնողները զիրենք չեն հասկնար եւ բնականարար անոնց զայրոյթին, ցասումին կամ անտարբերութեան պիտի հանդիպին: Ծնողներ, որոնք ժամանակ չունին լսելու եւ բաժնելու իրենց զաւակներուն մտահոգութիւնները, սրտապնդելու եւ օգնելու, որ անոնք այսօրուան իրենց կրոտ, անփորձ բայերը ամրապնդեն, հաստատ ու ինքնավստահ ընթանան, վաղուան կեանի անորոշութիւնները յաջողապէս դիմակալեն՝ բնականարար խախտած կ'ըլլան ծնող-գաւակ սերտակցութիւնը:

Ծնողներ յանախ ժամանակ չունին հետեւելու եւ առաջքը առնելու իրենց զաւակներու ամենօրեայ մտավախութիւններուն, դարանակալ սպասող բազմաթիւ վտանգներուն, բազմերս մտալլկում պատճառող մտահոգութիւններուն, բազմալեզու եւ բազմածալ վտանգփորձութիւններուն: Այլ խօսքով, ոչ մէկ կապ, հաղորդակցութիւն, հասկացողութիւն եւ վստահութիւն զաւակ-որդի յարաբերութիւններուն մէջ: Նման վիճակներու եւ կացութիւններու, առաւել կամ նուազ համեմատութիւններով, մեր շուրջը տեսած կամ հանդիպած ենք:

Ինչպէ՞ս կարելի է առաջքը առնել ծնող-գաւակ ընդհատուած կամ խանգարուած յարաբերութեան:

1.- Ունկնդրել, լսել մեր զաւակները: Անոնց արծարծած զանազան նիւթերու, զանոնք հետաքրքրող հարցերու շուրջ կատարուած հարցադրումներուն եւ խօսակցութիւններուն ուշադիր ունկնդրել: Անոնց առիթ տալ սրտքաց արտայայտելու իրենց տեսակէտներն ու մտածումները: Քաջալերել ազատ մտածելու եւ տեսակէտներ արտայայտելու անոնց ունակութիւնները:

2.- Անոնց մէջ նկարագրային, կենցաղային եւ վարուելակերպի ժխտական յորի յատկանիշները տեսնելով եւ գիտնալով հանդերձ, չշեշտել եւ չծանրանալ ու յանախակի կծու բնադրատութիւններով չվարկարեկել, այլ՝ պատեհ առիթներով մեկուսի, սրտքաց եւ անկեղծ խօսակցութիւն ունենալով, խրատակա-

նով յարմար թելադրութիւններ ընել, բայց մանաւանդ անոնց դրական կողմերը յանախ մատնանշել, գնահատել, բազալերել եւ անման, զարգացման առիթներ ու պայմաններ ստեղծել, որպէսզի շեշտակի համեմատութիւններով՝ անոնց նկարագրային բարի ունակութիւններն ու յատկութիւնները խորանան ու արմատանան եւ սրբագրուելով շրջանցեն ժխտական վատ հակումները:

3.- Զաւակաց կրօնական թէ ազգային զգացումները գնահատել, անոնց բնատուր ձիրքերն ու բարի տաղանդները, ազնիւ շնորհները բազալերել: Զանասիրութիւնն ու պարտաճանաչութիւնը գովել: Մաքրասիրութեան եւ կարգապահութեան վարժեցնել: Բարի ընկերութեան, ընկերասիրութեան եւ հնազանդութեան շինարար օգտակարութիւնները վեր առնել: Մեծերու հանդէպ յարգանքը, սրբութիւններու, մնայուն արժեքներու թէ արժանիքներու հանդէպ պատկառանքը ազնուականութիւն համարել, իսկ ամօրխած զգայնութիւնը՝ հոգիի առափնութիւն նկատել: Միաժամանակ ծնողներ, առաջին հերթին, իրենք բարի օրինակ ըլլալու են, երբ իրենց զաւակներէն այդ բոլորը կ'ակնկալեն: Ծնողաց եւ զաւակաց յարաբերութիւնները ամէն մարզէ, կալուածէ ներս եւ բոլոր մակարդակներու վրայ պէտք է ըլլայ անկեղծ, սիրով զեղուն եւ գործնական, հիմնուած՝ փոխադարձ վստահութեան, անկեղծութեան վրայ, աւելին՝ չըլլայ միակողմնակի եւ խուսափողական եւ չքողու ինքնարդարադատական դիրքորոշումներով յարձակունակ մքնոլորտի մը տպաւրութիւնը, ուր հակադրուած նկարագիրներու, անհասկացողութիւններու բախումը ակներել՝ հակադրձութիւններով, փոխադարձ ամբաստանութեամբ, բննադատութիւններով, յանձնապաստան նառախօսութիւններով, երկար տաղտկալի բարողներով կը յատկանշուին:

4.- Մեր զաւակները առաւել կամ նուազ համեմատութիւններով կրնան վարակուիլ ներկայ դարու ընկերութեան պարտադրած յոնի մոլութիւններէն, երիտասարդական ախտերէն: Ծնողներ յանախ, կամ ընդհանրապէս «ամա-

նական, ընտանեկան սայթահումները, մոլութիւններն ու մոլորութիւնները» ընտանեկան կարելի միջոցներով, թէ այլապէս՝ մասնագէտի օգնութեամբ փոխանակ դարմանելու, սրբագրելու եւ աւելի մեծ վտանգի մը առաջը առնելու՝ այդ մասին չխօսելու, ուրիշներէ ծածկելու փորձութեան մէջ կ'իյնան: Հաւանարար, այդ միջոցին կը դիմն տարուած բաղաքավարական նկատումներով, մղուած՝ ամօրի զգացումներէ, եւ հասարակութեան մէջ «ընտանեկան ներքին հարցերը» ընդհանուրի սեպհականութիւնը չդարձնելու մտավախութեամբ:

Հոս դարձեալ տեղին է շեշտել ծնողզաւակ անխորհրդապահ, անկեղծ եւ սրտաց յարաբերութեանց շինարար օգտակարութիւնն ու անվերապահ խօսակցութեանց գործնական անհրաժեշտութիւնը: Որեւէ յոնի մոլութիւն՝ ալեռի, եղծանիչ նիւթերու, թմրեցուցիչի գործածութիւն, բախտախաղ թէ այլ՝ աւերներ չգործած, երբ անոնք սաղմնային վիճակի մէջ են, կարելի է առաջը առնել կամ վտանգներն ու վիճաները նուազեցնել: Նոյն են պարագաները բարոյական գայթակղութիւններուն, եւ այլ սայթահումներուն: Հոս կը կայանայ ծնողին մը փրկարար դերը, իր ծնողական պարտականութեանց եւ յանձնառութիւններու հանդէպ խորհանացողութիւնը, լրջութիւնն ու գիտակցութիւնը, երբ ծնողներ խոհեմութիւնը կ'ունենան իրենց զաւակները իրենցմէ չօտարացնելու, եւ աչալուրչ կ'ըլլան, համաձայն Աստուածաշնչի եւ Քրիստոնէական վարդապետութեան, Աւետարանի սկզբումներով փոփր տարիին Աստուծոյ նամրաներուն մէջ կրթելու եւ բարոյական արժեքներով դաստիարակելու:

5.- Միայն ախտանիազումներ չընել, այլ՝ դարմանումի օգտակար եւ տարբեր մերուտներ, միջոցներ օգտագործել եւ զաւակաց յայտնատես մոլութիւնները դրական եւ բարոյացուցիչ զրադումներով՝ զրական, զեղարուեստական, երաժշտական, մարզական թէ այլ հանյիններով, հետաքրքրութիւններով տարբեր պարապմունքներով փոխարինել եւ անոնց դրական ներքին ունակութիւններն ու կարողականութիւնները

գործի լծել: Մեր զաւակները առանց զրկելու մանկական, պատանեկան հանյվներէ, մտերմութիւններէ եւ բարեկամութիւններէ, տարեդարձի թէ դպրոցական խրախնանքներէ, դաշտահանդէսներէ եւ նամբարներէ, անոնց ընկերակցելու ենք, իսկ թէ հնարաւորութիւնը չունինք կամ անյարմար կը գտնենք, միշտ ու ամեն առթիւ մեր զաւակներուն յիշեցնելու ենք. «Գնա՞մասնակցէ՛, պարէ եւ ուրախացիր, բայց մտահան մի՛ ըներ որ բոլոր պարագաներուն ալ ինչ որ կ'ընես, այնպէս մը վարուէ՛ որ հետազային չզղաս, ինքիննդ չվտանգես, ուրիշին կամ ենքի վնաս չհասնի»:

Ծնողի մը պարտականութիւնը, Փիզիքական եւ նիւթական յանձնառութիւններ ունենալէ եւ կատարելէ անդին ու վեր՝ զաւակներ հոգեկան ու բարոյական արժանիքներու զգայնութեամբ եւ գիտակցութեամբ դրծել եւ կեանքի պայքարին պատրաստել է:

6.- Ծնող-զաւակ բարիօֆ յարաբերութեանց ծիրէն ներս կարեւորութեամբ պէտք է նշել անոնց պատանեկան տարիներուն անցուցած ներքին խոռվութիւնները, անորոշին եւ անտեսանելիին յարուցած մարտահրաւելներու երեսյթը, կասկածելի իրականութիւններու, կեանքի եւ մարդու ծագման, տիեզերքի ու աշխարհի ստեղծագործութեան, կեանքի իմաստին ու վախճանի առնչութեամբ թէ այլ խորիրդաւորութիւններու մասին, զորս յանախ իրենց պատեանին մէջ մեկուսացած կը պահեն կամ մելամաղձոտութեան կը մղեն:

Ծնողաց պարտականութիւնն է պատասիի մը կասկածներուն եւ անորոշութիւններու մէջ նշմարտութեանց փնտոտութ-տուայտանքներուն, որոնում-հարցադրումներուն, ներքին հոգեկան տագմաապներուն կարելի եղած անկեղծութեամբ նշմարտութիւններ բացատրել, փաստեր ներկայացնել, համոզիչ պատճառարանութիւններով պատասխաններ տալ. ի հարկին ծնող մը պէտք է գիտնայ յանախ առիր եւ ազատութիւն տալ իր զաւկին՝ անձնական

մտածումները արտայայտելու, տեսակէտները պարզելու, երբեմն միասին խորհելու, լուծումներու շուրջ վիճարկելու եւ իրաւացի եզրակացութիւններու յանգելու:

(Ծարումակելի Թիւ 11)
Միւռոն Ռ. Վրդ. Ազնիկեան

«Յաջորդիւ՝ «Պատանեկան Կասկածներ, Հաւատքի եւ Բարոյական Տատանումներ»

ՀԵՏԵԽԵՑՔ՝Ք «ՀՈՐԻԶՈՆ» ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻԻՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ «ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ»

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳՐԻՆ, ՈՒՐ ԱՄԷՆ ԿԻՐԱԿԻ ԱՌԱԽՈՏԵԱՆ ԺԱՄԸ 9:00-10:00, ՄԵՐ ՀԱՆԴԻՍԱՏԵԽՆԵՐՈՒՆ ԿԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԻՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԱՏԳԱՄ-ՔԱՐՈՉՆԵՐ, Կ'ՈՒԽՈՒՑՈՒԻ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՄՔԸ ԵՒ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԻՆ ԹԵՄԻՍ ԿՐՈՆԱԿԱՆ, ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆՔՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ, ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՒ ՄԵԾԻ ՏԱՆՍ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆՔՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ:

ՆՈՅՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ԿԸ ՍՓՈՌԻԻ ՆԱԵՒ ԱՄԷՆ ԿԻՐԱԿԻ ՅԵՏ ՄԻԶՈՐԵՒ ԺԱՄԸ 1:00-2:00, ICFN (International Christian Family Network), ՀԵՌԱՏԵՍԻԼԻ 282 ԿԱՅԱՆ ՆԷՆ:

SEARCH QUESTIONS FROM THE BIBLE

Too little is known of the Bible, although much is known about it. Every young boy and girl, and of course adult, should know the particulars of the Bible and its books, as brought out in these questions and answers.

No Sunday school teacher is properly equipped for his/her work unless he/she can answer them. Juniors should be drilled on the questions until they know them, and most likely the answers will stay with them through life.

SATAN AND DEMONS

1.– What is the nature of Satan?

He is a spirit. He was originally good; fell through pride (I Timothy 3:6).

2.– Was he ever created, or did he exist always?

Satan was created as an angel one time by God, before he became wicked.

3.– Why was Satan thrown from heaven?

Satan was originally created as an angel. He rebelled against God when he was in a state of holiness, and led other angels into rebellion with him (Isa. 14:12-20, Ezek. 28:12-19, 2 Peter 2:4).

4.– Where is his present abode?

In hell.

5.– What great sin did he cause to be committed that affected the whole human race

The sin of Adam and Eve in Eden.

6.– Of what Satan is called “the father”?

Satan is called “the father of lies” (John 8:44).

7.– What other names are given to Satan or is known ?

Satan is known as “the chief of the fallen spirits; the grand adversary of God and man” (Job 1:6,12, 2:1, Zechariah 3:1); “the great dragon”, “deceiver of the whole world” (Revelation 12:9); “the prince of this world” (John 12:31, 14:30); “Beelzebul” (Matthew 12:24); “Belial” (2 Corinthians 4:4).

8.– Who was the greatest personage whom he tried to tempt?

The greatest personage whom Satan tried to tempt was Jesus Christ.

9.– Is Satan a personal being?

Yes. Satan is a personal being.

10.– Does he have horns, a long tail, and carry a pitchfork?

No, because he is a spirit.

11.– Whom does he especially try to deceive?

Satan especially tries to deceive God’s people.

12.– Why does he not work so hard upon others?

Because he already has them in his power.

13.– Why is he called a murderer?

Because he caused every murder that was ever committed, from Cain’s on down to now.

14.– How much power does he have?

More than human. He is mighty. He is a being of superhuman power and wisdom, but not omnipotent or omniscient.

15.– How then can we conquer him?

We cannot, except by God’s help.

16.– Are there other bad spirits besides Satan, or Beelzebul?

Yes, there are demons.

17.– How many demons are there?

We do not know. Probably millions.

18.– Are these demons almighty beings, like God?

No. They are mighty, but they do not have all power. They are invisible and have superhuman intelligence; are opposed to God; take possession of people, bringing upon them such evils as blindness; insanity; dumbness; and suicidal mania (Ephesians

6:10-12, Matthew 9:32, 33, 12:22, Luke 8:26-36, Mark 9:22).

19.- Do they know all things as does God?

No. They are limited in knowledge. They are able to go only as far as God permits.

20.- Do they have to stay in one place all the time?

No. They have the power to move very rapidly.

ՃԱՆՉՆԱՆՔ ՄԵՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

«Հոգեւոր Պրիսմակ»ի այս բաժինով, մեր լնիքերցողներուն ու յատկապէս երիտասարդնոր սերունդին պիտի ներկայացնեն Հայոց Պատմութեան կարեւոր իրադարձութիւններն ու դէպէները, որպէսզի իրազեկ ըլլան, հայ ժողովուրդի հերոսական անցեալին, նանչնան եւ հաղորդուին մեր նախնեաց հարուստ ժառանգութեամբ:

ԱՐՏԱԽԱԶԴ Գ. (55-35)

Քրիստոսէ յիսունի հինգ տարի առաջ կը մեննի հայոց Մեծն Տիգրան քագաւորը: Անոր կը յաջորդէ իր որդին՝ Արտաւազդ, որ զարգացած եւ ազնիւ քագաւոր մըն էր: Հելլէն մշակոյթի սիրահար, ան յունարէն լեզուով քատերգութիւններ ալ գրած է, սակայն անոնցմէ ոչ մէկ պատառիկ մեզի հասած է: Արտաւազդ, հետեւելով իր հօրը քաղաքականութեան՝ քարեկամ եւ դաշնակից կը մնայ Հոռմէացիներուն:

Պարբեւները այս ժամանակ կը գրաւեն Պարսկաստանը եւ կը սպանեան Հոռվմի: Մարկոս Անտոնիոս զօրավարը, Հոռվմէն դէպի արեւելք կ'արշաւէ, սակայն Ասորիքի դաշտերուն վրայ պարբեւական հզօր բանակէն պարտուելով, Եգիպտոս՝ Կղէնպատրա քագուիիին ֆով կ'ապաստանի: Հայեր այս պատերազմին թէւ դաշնակից Հոռվմի, բայց չեզոք կը մնան: Մարկոս Անտոնիոս իր պարտութիւնը Արտաւազդի կը վերագրէ եւ խարէութեամբ զինք ձերբակալելով, զաւակներով միասին Եգիպտոս գերի կը տանի:

ԱՐՏԱՇԵՍ Բ. (34-20 Ք.Ա.)

Օգտաւիանու զօրավարը որ յետագային Օգոստոս կայսրը պիտի ըլլար, նաւային պատերազմով կը յաղը Անտոնիոսի: Անտոնիոս Զիմանշան-դրօշ Արտաշէսան հարստութեան որպէս փոխ վրէծ նախ կը բռնադատէ Արտաւազդը որպէզի իր սիրուիի եւ Եգիպտոսի թագուիի Կողոպատրայի առջեւ խոնարիի եւ զայն որպէս չաստուածուիի եւ թագուիիներու թագուիի ընդունի: Երբ հպարտօրէն Արտաւազդ կը մերժէ գործադրել Անտոնիոսի հրամանը՝ Անտոնիոս զլխատել կու տայ հայոց յանդուզն թագաւորը: Արտաւազդ Գ.ի մահէն եսք իր որդին Արտաշէս Բ. (34-20), Հայաստանի մէջ թագաւոր կը հոչակուի, որ անմիջապէս հայպարբեւական գունդերով Հայաստանը կ'ազատագրէ Հոռվմէական բանակներէն:

Այդ ժամանակ Հայաստանի մէջ հայ ժաղաքական բեմի վրայ երկու մրցակից հոսանքներ կային, մէկը՝ պարսիկ-պարբեւական հոսանքն էր իսկ միւսը՝ յոյն-հոռվմէականը: Հոռվմի կայսրերը դրամի ուժով կը բաշալերէին հոռմասէր կուսակցութիւնը:

Հոռմ Արտաշէսի թագաւորութիւնը հաշտ աչքով չէր դիտեր, որովհետեւ ան պարբեսական հոսանքին կողմնակից էր: Ուստի, առաջին իսկ առթիւ, Օգոստոս կայսրը Հայաստանի հոռմէական կուսակցութեան խնդրանենով Հայաստան կ'ուղարկէ Տիբերիոսը, որպէսզի գահընկէց ընէ Արտաշէսը եւ անոր փոխարէն Արտաշէսի կրտսեր եղբայրը՝ Տիգրան Դ.ը թագաւոր հոչակէ: Արտաշէս Բ. դաւանանութեամբ կը սպաննուի իր իսկ ազգականներուն կողմէ, եւ Տիբերիոս Արտաշատի մէջ հանդիսաւորապէս Տիգրան Դ.ը (20-18) թագաւոր կը պսակէ, որ հազիւ տարի մը թագաւորած կը մեննի եւ յաջորդաբար կը թագաւորեն Տիգրան Ե. եւ Ֆոյրը՝ Երատոյ (19-1), որոնք պարբեսական հոսանքի կողմնակից էին:

Անշուշտ, Հոռմի Օգոստոս կայսրը բաղաժական այս բոլոր անցուղարձները հաշտ աչքով չէր դիտեր եւ ամէն հնարքի ու միջոցի կը դիմէր Հայաստանը իր ազդեցութեան ներքեւ առնելու:

Հայաստանի մէջ գոյութիւն ունեցող մրցակից եւ հակառակորդ բաղաժական երկու կուսակցութիւններու միջեւ աւելի բան երկու հարիւր տարիներու պայքարները պատճառ կ'ըլլան որ Հայաստան կորսնցնէ իր անկախութիւնն ու Արտաշէսան հարստութիւնը կործանի եւ օտար թագաւորներ տիրեն հայոց գահին:

ԱՐՄԱԿՈՒՆԵԱՑ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Դժբախտ այս կացութենէն դժգոհ հայրենասէր նախարարներ, որոնք Հայաստանը հզօր եւ անկախ թագաւորութիւն մը կ'ուղէին տեսնել, եւ այլևս զգուած էին Հոռմի վարած դաւադիր բաղաժականութենէն՝ իրենց ուժերը կը միացնեն Պարբեներու հետ:

Արշակունիաց հարստութիւն (64 Յ.Ք. - 428 Յ.Ք.)
Arsacide Dynasty (64 A.D. - 428 A.D.)

Այդ օրերուն, պարբեներու գահին վրայ կ'իշխէր Արշակունի թագաւորական տոհմէն Վաղարշը: Հայ-պարթեան միացեալ բանակը կը յաջողի Հայաստանէն դուրս վոնտել հոռմէացիները եւ Վաղարշի եղբայրը՝ Տրդատ Ա., Հրանդէայի դաշնագրով, Հայաստանի թագաւոր կը դառնայ Ն.Ք. 62-թուին: Հայաստան այսպիսով կ'ունենայ թագաւորական նոր հարստութիւն մը՝ Արշակունիաց թագաւորութիւնը, որոնք ազգականական կապեր ալ ունեին հայ նախարարական տուններու հետ: Անոնք հայանալով, շուրջ չորս հարիւր տարի (66 Ք.Ե. - 428), կը թագաւորեն հայոց վրայ եւ բազարար կը պաշտպանեն Հայաստանի անկախութիւնը:

**Պատրաստեց՝
Միւոն Ռ. Վրդ. Ազնիկեան**

(Ծարունակելի թիւ 3)

ARMENIAN HISTORY

This page of “Spiritual Spectrum” will present to our readers, and specially to the new generation, the major events of Armenian History, to inform them of the courageous history of our ancestors and their achievements, and thus come into close communion with our culture and inheritance.

“Although we are a small patch in the garden and are very limited in numbers and have often been subdued by foreign kingdoms, in our country, also, there have been deeds of valor worthy of writing and recording, which none of them cared to write” (Movses of Khoren)

ARTAVAST III (55-35 B.C.)

Dikran the Great was succeeded in 55 B.C. by his son, Ardash, a poet and intellectual. The Parthians declared war against the Romans, whose army at that time was commanded by General Crassus. Ardash, as friend and ally of Rome, not only gathered together an army of 30 thousand men, but also advised Crassus to start the war against Persians from Armenia instead of from Syria. Because Syria was largely desert and the Parthian cavalry would be more likely to achieve victory there.

Crassus refused to listen to him and called him a traitor. The Romans were then, in fact, defeated and Crassus was beheaded by the Parthians.

Ardash, annoyed by the attitude of the Romans, established peace with the Parthians and gave his daughter in marriage to the heir to the Parthian

Արտավասդ թագավոր

King Ardash and Cleopatra

throne. And during the great celebrations in the royal theatre in Ardash, the head of Crassus was brought into the stage and the people acclaimed the victory and the new friendship with shouts of joy.

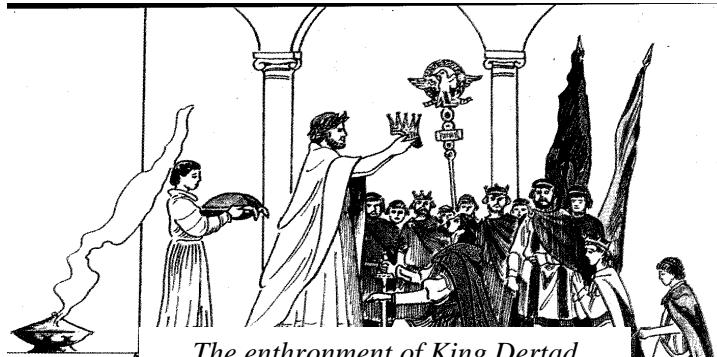
However Ardash was not a lucky king. He did not end the alliance with Rome established by Dikran the Great. Although he remained a friend of Rome, he soon was to confront Rome, who sent General Anthony, to avenge Crassus. He didn't achieve any great victories and was finally defeated by the Parthians. Anthony fell in love with Cleopatra, the queen of Egypt, and sacrificed his honor to her ambition. He tricked Ardash into visiting him, then sent him to Egypt in gold chains and imprisoned him there with his entire family. While in prison, Ardash wrote a number of plays, all of which have unfortunately been lost.

One day, during a great festivity, Ardash was brought out of prison with his queen and their children and taken before Cleopatra. They were ordered to call her their queen and goddess. Ardash refused to do so and simply used her name. This enraged Cleopatra and she ordered Ardash to be beheaded.

THE DYNASTY OF ARSHAGOUNIS

DERTAD I KING OF ARMENIA (62/65-75 A.D.)

The Romans did everything to keep Armenia under their influence. And they were successful in raising Armenian princes against each other and destroying our country and the *Ardashian Dynasty*. Patriot princes and high ranking officials came

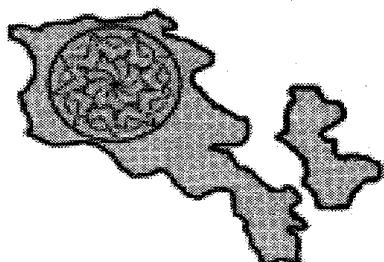
The enthronement of King Dertad

together to liberate our country and establish a new and independent kingdom, which later called the *Arshagouni Dynasty*. Meanwhile Rome sent one of its generals, Corbulon, to suppress the uprising. The Parthians too, who were allies to the Armenians arrived in Armenia with a great army and made their camps near the fort of Hrandia, near Kharpert. Romans were defeated by the Parthians and Armenian allied forces and were forced to accept Dertad the Parthian as the new king of Armenia, but on the condition that he must receive the crown from Rome.

Dertad, with his family and 3,000 soldiers, went to Rome and received from the emperor Nero the crown of Armenia in a great ceremony, and then returned to Armenia in triumph.

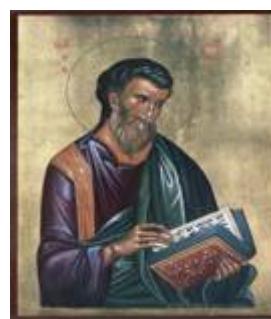
The Arshagouni Dynasty ruled almost four hundred years (66 A.D.–428), and defended our country and maintained its independence. In time they were assimilated within Armenians and became full blooded Armenians having Parthian origin.

Part 3
(to be continued)

ԱՄՍՈՒԱՆ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒՂՂ ՍՈՒՐԲԵՐԸ

Հայ եկեղեցին Յուլիս ամսուան ընթացքին կը տօնախմբէ ու կը պանձագնէ յիշատակը քրիստոնեական ընդհանրական եկեղեցւոյ կողմէ տօնախմբուղ սուրբերէն՝ Քրիստոսի տասներկու առաքեալներուն եւ Պողոսի տասներբորդ առաքեալի տօնը:

Ս. Մատթեոս Առաքեալ

Զարքարուած եւ սուրով նահատակուած է երովափիոյ մէջ:

St. Matthew

Suffered martyrdom in Ethiopia, killed by a sword wound.

Ս. Մարկոս Առաքեալ

Եգիպտոսի Աղեքսանդրիա քաղաքի բաղերուն մէջէն բաշկոտուելով՝ չարչար նահատակուած է:

St. Mark

Died in Alexandria, Egypt, after being dragged by horses through the streets until he was dead.

Ս. Ղուկաս Առաքեալ

Քրիստոսի փրկութեան աւետարանը բարողելուն՝ Յունաստանի մէջ կախաղանքարձուած և աստակուած է:

St. Luke

Was hanged in Greece as a result of his tremendous preaching to the lost.

Ս. Յովհաննես Առաքեալ

Մահուան դատապարտը ելելով եղացած ջուրով եւ ձերով լեցուն կարսայի մէջ կը նետուի, սակայն հրաշքով կը փրկուի եւ Պաքմու կղզի կ'ախորուի. հոն կը գրէ իր Յայտնութեան գիրքը: Յետազային բանտէն ազատ արձակուելով, բնական մահով խոր ծերութեան մէջ կը վախճանի:

Տ. Յօն

Faced martyrdom when he was thrown in boiled huge basin of boiling oil during a wave of persecution in Rome. However, he was miraculously delivered from death. John was then sentenced and exiled to the prison island of Patmos. He wrote his prophetic Book of Revelation on Patmos. He died as an old man, the only apostle to die peacefully.

Ս. Պետրոս Առաքեալ

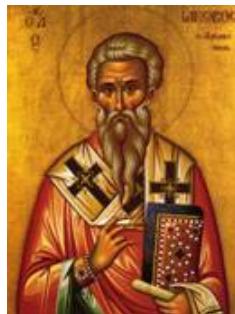
Գլխիվայր խաչուելով կը նահատակուի Հոռմի մէջ: Ըստ եկեղեցական աւանդութեան, առաքեալը զինի նահատակութեան համար չարչարողներէն կը խնդրէ գլխիվայր խաչել, որովհետեւ ինքզինի անարժան կը նկատէ Քրիստոսի խաչելութեան ձեւով նահատակուելու:

Տ. Պետր

He was crucified upside down on an x-shaped cross. According to church tradition it was because he told his tormentors that he felt unworthy to die in the same way that Jesus Christ had died.

Ս. Յակոբոս Ալիեան

Երուսաղէմի եկեղեցւոյ Առաջնորդ, երբ կը մերժէ իր հաւատքը եւ զՔրիստոս ուրանալ, հրեաներ զինի Տաճարի հարաւ արեւելեան բարձունքէն վար կը նետեն, սակայն չի մա-

հանար: Իր թշնամիները զինի գանակոնծելով կը նահատակեն:

Տ. Յակոբ

Leader of the church in Jerusalem, was thrown over a hundred feet down from the southeast pinnacle of the Temple when he refused to deny his faith in Christ.

When they discovered that he survived the fall, his enemies beat James to death with a fuller's club.

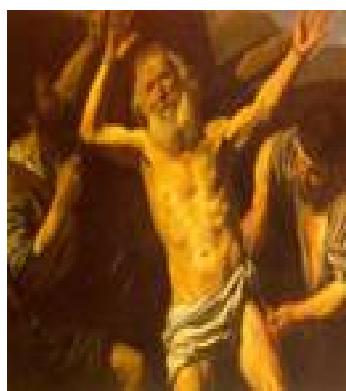

Ս. Յակոբոս «Որոտման Որդի»

Զերեղիոսի որդին, արհեստով ձկնորս էր, երբ Յիսուս զինի ու իր եղբայրը՝ Յովհաննեսը առաքելական պաշտօնին կոչեց: Որպէս զօրաւոր եւ եկեղեցւոյ հեղինակաւոր առաջնորդ՝ Յակոբոս կը գրւխատուի Երուսաղէմի մէջ, Հերովդիս արքայի կողմէ: Յակոբոս եւ Յովհաննեսի իրենց ըմբոստ նկարագրին համար Յիսուսի կողմէ յաճախ կոչուած էին «որդի որոտման»:

Տ. Յակոբ “Son of Thunder”

Son of Zebedee, was a fisherman by trade when Jesus called him and his brother John to a lifetime of ministry. As a strong leader of the church, James was beheaded at Jerusalem by king Herod. Jesus often called them "sons of thunder" for their rebellious character.

Ս. Բարբորիսէնոս

Ճանչցուած է նաև Նարանայէլ անունով: Եղած է Փոքր Ասիոյ երկիրներու առաքեալ: Քարոզած է Պարսկաստանի եւ Հայաստանի մէջ: Մորթազերծ ըլլալով նահատակուած է Սանատրուկ արքայի կողմէ:

St. Bartholomew

Also known as Nathaniel, was a missionary to Persia and Armenia. Bartholomew was martyred by the orders of king Sanadrouk for his preaching in Armenia. He was flayed to death by a whip.

Ս. Անդրեաս Առաքեալ

Յունաստանի Բաղրամ թագավորի մէջ Խ ձեւ խաչափայտի վրայ կնիքած է իր մահկանացուն: Եօրը զինուորներ խոշտանգելէ եւ մտրակի սոսկալի հարուածներով չարաչարելէ եսթ, խաչի վրայ կը կապեն, անոր անձկագին տառապանքը երկարաձգելու: Առաքեալին

հետեւորդները կը պատմեն, թէ ան երբ դէպի խաչ կ'ընթանար, Անդրեաս հետեւեալ բառերով կ'ողջունէ մահաբեր գործիքը. «Երկար ատեմէ կը փափառէի եւ կը ցանկայի երջանիկ այս պահը, ժանգի մեր Տէրը Քրիստոս, անոր վրայ խաչուելով սրբազործած էր մահուած անարգ այս գործիքը»: Նահատակուող առաքեալը զինք չարչարողներուն երկու օրեր շարունակ կը ժարողէ, մինչեւ ուժաբամ ըլլալով կը վախճանի:

St. Andrew

Was crucified on an x-shaped cross in Patras, Greece. After being whipped severely by seven soldiers, his body was tied to the cross with cords to prolong his agony. His followers reported that, when he was led toward the cross, Andrew saluted it in these words: *'I have long desired and expected this happy hour. The cross has been consecrated by the body of Christ hanging on it.'* He continued to preach to his tormentors for two days until he expired.

Ս. Թովմաս Առաքեալ

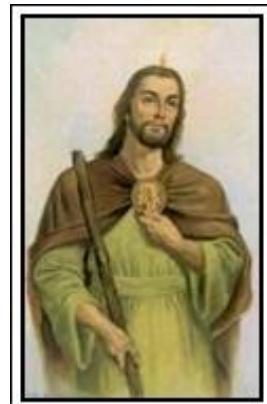
Դեպի Հնդկաստան իր ժարողութեան եւ առաքելական ուղեւորութեան մը ընթացքին

նահատակուած է նիզակի հարուածով, երբ երկրի հարաւային շրջաններուն մէջ կ'աշխատէր ֆրիստոնեայ եկեղեցին ու համայնքներ ստեղծել:

St. Thomas

Was stabbed with a spear in India during one of his missionary trips to establish Christian churches and communities in the sub-continent.

Ս. Յուղա Թադէոս Առաքեալ

Քրիստոսի աւետարանը բարողած է Եղեսչոյ եւ Հայատանի մէջ: Նահատակուած է Սանատրուկ արքայի հրամանով, երբ մերժած է ուրանալ Քրիստոսի հաւատովը:

St. Jude Thadeus

Preached the Gospel in Edessa and Armenia during the second half of the first century and was martyred by king Sanadrouk, when he refused to deny his faith in Christ.

Ս. Մատարիս

Յիսուսը մատնող դաւանան Յուղա Խոկարիով-տացիին փոխարէն ընտրուած Մատարիան՝ բարկոծուած ու ապա գլխատուելով նահատակուած է:

St. Matthias

The apostle chosen to replace the traitor Judas Iscariot, was stoned and then beheaded.

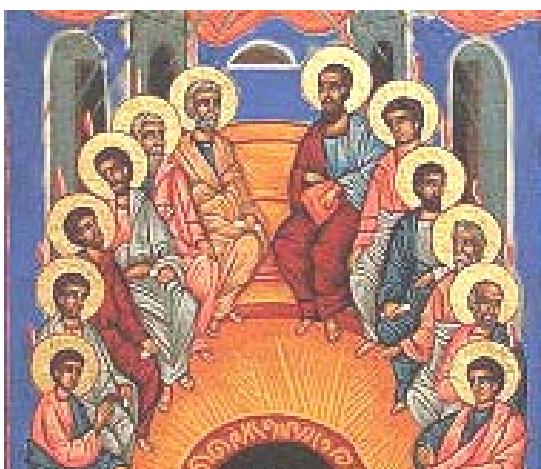

Ս. Պողոս Առաքեալ

Աւանդութեան համաձայն, Պողոս առաքեալ Հոռմի մեջ սոսկալի չարչարանիներու ենթարկուելէ ետք, քրիստոնէակալած Ներոն կայսեր կողմէ սուրով գիշատուած է Յ.Ք. 67-ին: Պողոս առաքեալ համբերութեամբ տարած է ամէն տեսակի զրկանք ու բանտարկութիւն: Բանտարկութեան երկարաւու տարիները առիթ եղած են, որ հոռմէական զանազան բաղադրութեան մեջ իր հաստատած քրիստոնեայ համայնքներուն եւ եկեղեցիներուն զրի առնէ առաքելական իր համակներուն մեծ մասը, որոնք քրիստոնէական վարդապետութեան կարեւոր ուսուցումներ եւ յորդորներ են ու կը կազմեն նոր Կտակարանի կարեւոր մեկ բաժինը:

St. Paul

Was tortured and then beheaded by the evil Emperor Nero at Rome in A.D. 67. St. Paul endured a lengthy imprisonment, which allowed him to write his many epistles to the churches he had formed throughout the Roman Empire. These letters, which taught many of the foundational doctrines of Christianity, form a large portion of the New Testament.

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԱՂԱԽԴԱՀՈՐՄԱԿԱՆ ԾԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

ՄԻԱԴԱՒԱՆ ԱՐԴԻԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ UNITARIANISM

Պատմական Տեսութիւն

Միադաւան Արդիականութեան արմատները կ'երկարին մինչեւ եկեղեցական պատմութեան առաջին դարերը, երբ կատաղի եւ սուրէին պայքարները քրիստոսի անձին եւ երրորդութեան շուրջ:

Աննեցմէ յիշենք առաջին դարուն հրեական ծագում ունեցող երիոնեաններու (Ebonites) շարժումը, որ չէր ընդուներ Քրիստոսի աստուածութիւնը: Իսկ չորրորդ դարուն Արիոսականներ (Arianism) եւ Սամոսատիաններ (Samosatinians), աւելի ուշ Ֆօրինեաններ (Photinians), իրենց մոլար վարդապետութիւններով հրապարակ գալով՝ ալեկոնեցին քրիստոնէական եկեղեցւոյ կեանիքը: Աններ տարբեր նախադասութիւններով, մօտեցումի եւ մեկնարանական այլօրինակ տարագներով հաւատոյ նոյն հանգանակը կը վարդապետէին, թէ Քրիստոս կոչուած նազովրեցի Յիսուսը արարած մըն էր եւ ոչ թէ երկնաւոր Հօր Աստուծոյ Միածին Որդին: Ան Աստուծոյ նոյն քնութիւնը չունենալով՝ համազոյ, համազօր եւ հաւասար չէր Աստուծոյ, հետեւարար Աստուած չէր:

Հրեական Միաստուածեան կրօնին մեջ իր ծիլերը արմատացուցած եւ իր գոյութիւնը տասնվեց դարեր տարբեր անուններու, տարագներու եւ վարդապետութիւններու ներքեւ պահպանած, 1531-ին Միքայէլ Սէրվիթուս անուն մտաւորականին հրատարակած "On The Errors of Trinity" անուն գիրքին ընդմեջէն կրկին կը յաննէր քրիստոնէական եկեղեցւոյ պատուհաս դարձած մոլար այս վարդապետութիւնը, այս անգամ՝ Միադաւան (Unitarianism) անունով: Այս գիրքով Սէրվիթուս կը ջանար Քրիստոսի աստուածութեան եւ երրորդութեան վարդապետութիւնը բացարձակապէս անտրամարանա-

կան ու ցնորական երեւոյք ներկայացնել, յայտարարելով. «Զեր երրորդութիւնը եւ երրորդութեան վարդապետութեան հաւատամբը անհիմն եւ սնոտի իրողութիւն է, խորամանկութեան եւ խելագարութեան արդիւմք է»:

1553-ին Միհայէլ Սէրվիթուս եւ իր հետեւրդները որպէս հերետիկոս, չոռվմի եկեղեցւոյ կողմէ խարոյէի մահուան կը դատապարտուին, եւ իրենց գիրքնով միասին կ'այրուին:

1567-ին Հունգարիոյ Սիկիսմունի քազաւորը երբ հրովարտակով մը կրօնական ազատութիւն կը հոչակէ իր քազաւորութեան սահմաններէն ներս՝ Թրանս Սիլվանիոյ եւ Հունգարիոյ զանազան ժաղանքներուն մէջ, այս աղանդի հետեւրդներ քազմանալով՝ կը տարածուին եւ 1600-ական թուականներուն, Հունգարիոյ մէջ շուրջ 425 Միհադաւան եկեղեցներ կը սկսին գործել:

Քաջալերուած Եւրոպայի մէջ Վերածնունդի ազատական գաղափարներու հովերէն, մանաւանդ խթանուած մտաւորական խալին եւ զարգացած դասակարգին կողմէ, Միհադաւան աղանդը ազատօրէն կը ներխուժէ Լեհաստան, նաև Եւրոպական զանազան երկիրներու համալսարաններէ եւ ուսումնական կեդրոններէ ներս:

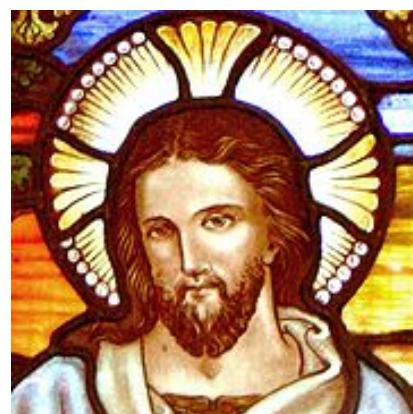
Այս շարժումը 1774-ին, Լոնտոնի մէջ Snfր. Թհէօֆիլիս Լինտսիի կողմէ Միհադաւան Արդիականութիւն անունը կը ստանայ: Իսկ Միհացեալ Նահանգներու մէջ անոր տարածիչն ու հիմնադիրը կը նկատուի քրուածին կազի գիւտարարը՝ գիտնական Փրիսլին:

Միհադաւան Արդիականութեան կազմակերպիչներէն կ'ըլլայ նաև Ուիլեամ Էլլրի Չէննինկ (1780-1842): Ան 1819-ին, Պալքիմորի մէջ իր մէկ նախին մէջ կը յայտարարէ՝ թէ Քրիստոս բոլորովին Աստումնէ անշատ ըլլալով՝ **քաժնեկից** եւ **համագոյակից** չէր Աստումն, բնութեամբ եւ նկարագրով: Իսկ մարդ արարածը ի սկզբանէ դատապարտութեան եւ կորստեան բնաւ ենթակայ չէր: Անոր փրկութիւնը Աստում-

մէ կախեալ չէր, ոչ ալ Քրիստոսի չարչարանաց ու մահուան գինը մարդուն մեղաց թողութիւն, շնորհի կամ փրկութիւն կը պարզեւէր: Մարդ եւ Աստումն, բնութեամբ իրարմէ տարբեր ըլլալով հանդերձ, տիեզերքի մէջ մարդ միակն է որ Աստումն գիտակցութիւնը եւ կատարելութեան հասնելու կարելիութիւնը ունի: Ապա կ'եզրակացնէ ըսելով. «**Մենք սուրբ գրութիւնները կը Ցկատենմէիրը Աստումն յաջորդական ու շարունակական յայտնութիւնները մարդկութեան, ի մասնաւորի իր կամֆին ամրողական եւ կատարեալ յայտնութիւնը Յիսուսի անձին ընդմէցէն կատարելութեան հասած»:**

1825-ին, Միհադաւան Արդիականութիւն աղանդը արդէն կազմակերպուած համայնք էր Միհացեալ Նահանգներու յատկապէս համալսարանական շրջանակներէ, մտաւորական եւ գիտնական դասակարգերէ թէ անուանի աստւածաբաններու շարբերէ ներս, ինչպիսին էին՝ Ճան Լաք, Միլթըն, Խահակ Նեւտոն, Թովմաս Ճէֆրըսըն, Լոնկֆէլլօ: 1841-ին Հարվըրտ թէ այլ համալսարաններու անուանի փրօֆէսօր դասախոսներ եւս մաս կը կազմէին անոր:

(Շարունակելի թիւ 13)
Յաջորդիւ՝ Վարդապետական Տեսութիւն
Միհադաւան Արդիականութիւն
Աղանդի

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆ ՈՒ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՅՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԵջ

- Ի՞նչ է պաշտամունքը:

=Պաշտամունք Յունարէնին մէջ «սպասարկութիւն» կը նշանակէ, ուստի Ս. Պաշտամունքը՝ Աստուծոյ սպասարկութիւն է: Իւրաքանչիւր Քրիստոնեայ հաւատացեալ, որ կը մասնակցի Ս. Պաշտամունքին, բառին բուն իմաստով՝ «Աստուծոյ սպասարկութեան մէջ» կը գտնուի:

Ս. Պաշտամունքը յատկանշող հայերէն բացարութիւնը Ս. Պատարագ է:

- Ի՞նչ կը նշանակէ պատարագ:

= Պատարագ կը նշանակէ՝ Աստուծոյ մատուցւած ընծայ, նուէր կամ զոհ:

- Հին Ուխտի շրջանին մարդիկ պատարագը ինչպէ՞ս կը մատուցանէին:

= Հին Կտակարանին մէջ կը տեսնենք, թէ մարդիկ կենդանիներ կը մորթէին, անոնց արիւնը թափելէ եսթ զանոնի զոհասեղանին վրայ կը դնէին ու այրելով Աստուծոյ կը նուիրէին՝ գոհաներանութեան եւ մեղքերու բաւութեան համար: Ասոր կողքին նաեւ կը մատուցանէին՝ անուշահոտ խունկի, հացի, գինիի, ձէրի ու երկրի բերքէն զանազան ընծաներ:

- Ի՞նչ կը նշանակէ ուխտ եւ ի՞նչ է Հին Ուխտը:

= Ուխտ կը նշանակէ երկու կամ աւելի անձերու միջեւ կննուած հանդիսաւոր դաշինք կամ խոստում:

Հին Ուխտ կը կոչուի Աստուծոյ կատարած ուխտը եւ հանդիսաւոր խոստումը Արքահամբ, Խահակի, Յակորի եւ անոնց սերունդին՝ Խարայէլի ազգին հետ: Աստուծ խոստացաւ օրինել Խարայէլի ժողովուրդը եւ զայն գործակից դարձնել մարդկային ցեղին համար իր կատարելիք փրկագործութեան ծրագրին: Խարայէլի ազգն ալ պաշտօնապէս հաւատարմութիւն խոստացաւ Աստուծոյ, անոր կամքը կատարելու համար (Ծն 22.17-18, 26.3-5, 28.10-22, Ել 18.3-8, 24.1-8):

- Ո՞ւր էր Հին Ուխտին սրբարանը եւ ի՞նչ կը կատարուէր հոն:

= Հին Ուխտին սրբարանը Աստուծոյ տաճարին Սրբութիւն Սրբութեանց կոչուած սրահն էր, ուր տարին մէկ անգամ կը մտնէր բահանայապետը ու զոհին արիւնը սրսկելով՝ զայն կը մատուցանէր Աստուծոյ՝ աղօթելով իր եւ իր ժողովուրդին մեղքերու բաւութեան համար:

- Ի՞նչ բանի յիշատակութիւնն էր Զատկի տօնը եւ այդ առթիւ մորթուած գառնուկը:

= Զատկի տօնը Խարայէլի ազգին Եգիպտոսի գերութենէն ազատազրուելուն յիշատակութիւնն էր: Աստուծ, խարայէլացիները Եգիպտոսէ հանելէ առաջ, Մովսէս մարգարէին յայտնած էր, թէ վերջին գիշերը, ժողովուրդը նամբայ չելած, պիտի զարնէր չար փարաւնին եւ Եգիպտացիներուն անդրանիկ զաւակները: Այդ առթիւ պատուիրած էր նաեւ, որ իւրաքանչիւր խարայէլացի ընտանիք գառնուկ մը մորթէր եւ անոր արիւնը խւր իր տան դրանդիքին վրայ, որպէսզի այդ նշանով զատորոշուէին Եգիպտացիներէն ու իրենց անդրանիկները խնայւէին:

Խարայէլի որդիները Եգիպտոսի գերութենէն ազատուելէ եսթ ամէն տարի կը տօնակատարէին իրենց ազատազրութեան տարեղարձը, մեծ հանդիսութեամբ եւ զոհեր մատուցանելով: Իւրաքանչիւր ընտանիք այդ օրը գառնուկ մը կը մորթէր եւ անոր արիւնը թափելէ եսթ խորովելով կ'ուտէր բաղարշ (անխմոր) հացով (Ել 12.1-28, 13.1-9):

Հին Խարայէլի ժողովուրդին անդրանիկները մահուրնէ ազատուեցան մորթուած գառնուկին արեան նշանազրութեամբ, եւ զատկական գառնուկին արիւնը՝ Հին Ուխտին համար նշան եղաւ:

- Հին Ուխտի շրջանին մատուցուող պատարագներու ընթացքին թափուող արիւնները ի՞նչ բանի նշանակ էին:

= Անոնք նշանակ էին աշխարհի փրկութեան համար խաչին վրայ Քրիստոսի պատարագումին եւ թափելիք արեան: Անոնք շուրջն էին նոր Ուխտի արեան հեղումին:

- Ինչո՞ւ համար խափանուեցաւ Հին Ռւխտը եւ դադրեցաւ կենդանիներու զոհագործութիւնը:

= Որովհետեւ Քրիստոս աշխարհի մեղքը իր վրան առնելով պատարագուեցաւ խաչին վրայ եւ իր սուրբ արիւնը բափելով մտաւ երկինքի սրբարանը ու բաւութիւն ըրաւ: Հայր Աստուած ընդունեց իր Որդույն միջնորդութիւնը եւ անոր արեան հեղումով նոր Ռւխտ մը հաստատեց համայն աշխարհին հետ. խոստացաւ որդեգրութիւն շնորհել եւ դրախտին դուռը բանալ բոլոր անոնց՝ որոնք կը մկրտուին Հօր, Որդույն եւ Սուրբ Հոգույն անունով ու կը խոստանան պահել իր պատուիրանները (Եբր 9.1-28, 10.1-18, Մը 16.15-16, Մտ 28.19-20):

- Ինչո՞ւ համար եկեղեցիներու մէջ պատարագ կը մատուցուի մեղքերու բողութեան համար, հակադրուելով առաքեալին հետեւեալ խօսքին, թէ՝ «Երբ մեղքերն ու անօրէնութիւնները ներւած են, ա'լ պէտք չկայ անոնց համար ընծայ մատուցանելու» (Եբր 10.18):

= Առաքեալին այդ խօսքը կը վերաբերի Հին Ռւխտի շրջանին մատուցուող պատարագներուն, որոնց մատուցման կարիք չկայ այլեւս, Քրիստոսի արեան հեղումով կատարուած փրկագործութեան խորհուրդին պատճառով:

Քրիստոսի Ս. Եկեղեցւոյ մէջ մատուցուող պատարագը անարիւն զոհ կամ ընծայ է, որ բոլորովին տարբեր է Հին Ռւխտի շրջանի կենդանիներու արեան հեղումով կատարուող պատարագներէն:

- Ի՞նչ է անարիւն պատարագը եւ ո՞վ հաստատեց զայն:

= Անարիւն պատարագը Ս. Հաղորդութեան Խորհուրդի արարողութիւնն է, զոր հաստատեց մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս Վերնատան մէջ՝ Վերջին Ընթրիքի ընթացքին: Անարիւն պատարագը, ընծան կամ զոհը, յիշատակութիւնն ու շարունակութիւնն է Գողգոթայի վրայ Յիսուսի կատարած փրկագործութեան խորհուրդին: Այս արարողութեան ընթացքին կարդացուող աղօրքներուն, բարոգներուն, Ս. գրային ընթերցումներուն, երգուող հոգերով երգերուն եւ կատարուող ծէսերուն միջոցաւ կը պատմուի

Քրիստոսի մարդեղութիւնը, խաչելութիւնը, բաւչարար մահը, հրաշալի յարութիւնը, Աստաապէս համբարձումը, մշտնջենական բարեխօսութիւնը եւ երկրորդ գալուստը:

- Ինչո՞ւ համար Ս. Հաղորդութեան Խորհուրդի արարողութիւնը պատարագ, զոհ կամ ընծայ կը կոչուի:

= Որովհետեւ Ս. Հաղորդութեան Խորհուրդի արարողութեան ընթացքին Յիսուս օրինուած հացն ու զինին կը գոյափոխէ իր մարմնին եւ արեան, եւ ապա պատարագիչ բահանային ձեռամբ՝ հաւատացեալներուն կողմէ կ'ընծայւի (կը պատարագուի, կը նուիրուի, կը զոհուի) Հօր Աստուծոյ՝ մեղքերու բաւութեան համար: Այդ առիթով նաև զոհութիւն եւ փառարանութիւն կը մատուցուի Աստուծոյ ու շնորհներ կը խնդրուի ներկաներուն համար:

Յիսուս Քրիստոս հացի եւ զինիի երեւյրով Հօր Աստուծոյ ընծայուելով կը կատարէ իր մշտնջենական բարեխօսութիւնն ու բաւութիւնը հաւատացեալ ժողովուրդին համար եւ ապա որպէս կենդանի հաց՝ կը բաշխուի ու կը բնակի զիմք նաշակողներու ներսիդին:

- Որո՞նք կընան պատարագ մատուցանել:

= Քահանայական աստիճան ունեցող Եկեղեցական պաշտօնեաներ:

- Ի՞նչ է բահանային դերը Ս. Պատարագի արարողութեան մէջ:

= Քահանան խորհրդակատարն է: Ան ժողովուրդին ներկայացուցիչն է Աստուծոյ սուրբ սեղանին առջեւ, որով կ'աղօթէ իր եւ իր ժողովուրդին մեղքերուն բաւութեան համար ու շնորհներ կը խնդրէ: Նոյն ատեն ժողովուրդին առջեւ փոխանորդն է Քրիստոսի, եւ կ'արտասանէ Անոր խօսքերը եւ կը բաշխէ Անոր մարմինն ու արիւնը հաւատացեալներուն:

Ս. Յովհան Օձնեցի Կարողիկոս այսպէ՛ս կը մենակնէ Եկեղեցւոյ մէջ ծառայողներու դասերը. «Քահանայապետը, որ Եկեղեցւոյ մէջ նշարիտ շնորհեք կը բաշխէ՝ օրինակն է մեծ բահանայապետին, որմէ տրուած անմահութեան վտակը, Սուրբ Հոգին, կեանք եւ անմահութիւն կը բաշխէ մարդոց: Եկեղեցւոյ մէջ ծառայողնե-

ոռւ դասերը կարգուած են հրեշտակներու դասերուն համաձայն, եւ զանազան կարգերն ու պաշտօնները անոնց նմանութեան իմաստը ունին:

- **Ի՞նչ է սարկաւագին պաշտօնը:**

= Սարկաւագը սպասաւորն է Ս. Պատարագի սեղանին: Ան միջնորդ է ժողովուրդին եւ պատարագիչ քահանային միջեւ: Իր պարտականութիւններն են՝ խնկարկել, Աւետարան կարդալ, վերաբերում կատարել, ժողովուրդը առաջնորդել Աստուծոյ երկրագեղեց եւ ուշադրութեամբ հետեւելու արարողութեան, քահանային օրինութիւն հայցել ժողովուրդին համար, Ս. սեղանին ստանալ Քրիստոսի յայտնութեան աւետիսը եւ զայն ողջյուղ փոխանցել ժողովուրդին. իսկ արարողութեան լրումին՝ հաւատացեալները հրաւիրել Փրկչին մարմինն ու արիւնը նաշակելու:

- **Ի՞նչ է դպիրներուն պաշտօնը:**

= Դպիրներուն պաշտօնն է՝ Ս. Պատարագի երգեցողութիւնը կատարել, կարդալ օրուան սաղմունները, մարգարեական գիրքերը եւ առաքելական թուղթերը:

- **Ժողովուրդին պարտականութիւնը ի՞նչ է:**

= Ժողովուրդին պարտականութիւնն է՝ ուշադրութեամբ հետեւիլ արարողութեան, մեղմօրէն ձայնակցիլ դպիրներու երգեցողութեան, աղօրել Աստուծոյ եւ խնդրել Անոր ողորմութիւնը իրենց եւ պատարագիչին համար: Իսկ Ս. Հաղորդութեան մօտենալ հաւատինվ, երկիւղածութեամբ եւ յարգանենվ:

Իւրաքանչիւր հաւատացեալին պարտականութիւնն է նաև, իր աղօրքներուն կողին, իր նիւթական մասնակցութիւնը բերել՝ եկեղեցւոյ պնակին մէջ դնելով նուեր մը իր կարողութեան համեմատ, որպէսզի հաւատին կողին բարի գործ մը ունենայ Աստուծոյ առջեւ: Աստւած յօժարակամ տուողը կը սիրէ (Բ.Կր 9.7):

- **Ինչո՞ւ համար սարկաւագներն ու դպիրները արարողութեան յատուկ շապիկներ կը հագնին:**

= Եկեղեցական շապիկը Քրիստոսի անմեղութեան ու սրբութեան խորհրդանիշն է: Իւրաքանչիւր սարկաւագ կամ դպիր, շապիկ հագնե-

լով, իր վրան զգեցած կ'ըլլայ Քրիստոսը (Հո 13.14, Գդ 3.27, Եփ 4.24):

Եկեղեցական շապիկը արտաֆին նշան մը կամ ցուցանիշ է սարկաւագներուն եւ դպիրներուն՝ սրբութեամբ ծառայելու եւ զգութեամբ բալելու համար Աստուծոյ տան մէջ:

Ինչպէս որ սովորական շապիկ մը, մարդ արարածին մերկուրիւնը ծածկելով, զայն կը պաշտպանէ տաֆէն եւ ցուրտէն, նոյնպէս ալ Քրիստոսի սրբութիւնը հաւատինվ հագնող հաւատացեալներ կը մաքրուին իրենց մեղերէն ու կը պաշտպանուին սատանայի սադրանեններէն եւ փորձութիւններէն:

- **Ի՞նչ բանի խորհրդանիշ են եկեղեցւոյ խորանը եւ անոր խորը դրուած Ս. սեղանը:**

= Եկեղեցւոյ խորանը կը խորհրդանշէ երկինքը, իսկ Ս. սեղանը՝ Աստուծոյ գահը՝ երկինքի սրբարանը, ուր Յիսուս բաւութիւն ըրաւ, եւ մշտնչենական բարեխօսութիւն կ'ընէ հաւատացեալներուն համար:

Խորան կը նշանակէ վրան: Անցեալին քագաւորներ կ'ունենային արքունի խորաններ կամ վրաններ՝ ոսկեթել վարագոյրներով եւ զարդերով, որոնիք կը փոխադրուէին տեղէ տեղ: Անապատին մէջ իսրայէլացիները Աստուծոյ հրամանով շարժական մնծ վրան մը շինեցին, զանազան յարակից մասերով, ուր կը կատարէին իրենց պաշտամունքները եւ կը մատուցանէին զոհեր: Այս մնծ վրանը կոչուեցաւ Վկայութեան Խորան, ժողովի Խորան եւ նաև Աստուծոյ Տունը, որովհետեւ անոր Սրբութիւն Սրբութեանց կոչուած սրահին մէջ դրուած էր Ուխտի Տապանակը՝ որ գրաւականն էր Աստուծոյ ներկայութեան: Իսրայէլացին, ուր որ չուցին՝ իրենց հետ փոխադրեցին ժողովին Խորանը, եւ ի վերջոյ Սողոմոն թագաւոր շինել տուաւ հյուակապ տանար մը երուսաղէմի մէջ, Վկայութեան Խորանին օրինակով, եւ հոն փոխադրեց Աստուծոյ Ուխտին Տապանակը:

Լուսեղէն Խորան կը կոչուի երկինքը, ուր կը գտնուի Աստուծոյ Գահը:

Օձնեցի Հայրապետի մեկնութեամբ՝ «**Ինչպէս որ երկնքի հրեշտակները հրեղէն խորա-**

Առվ շրջապատեց, որպէսզի իրեն մօտիկ կանգնին եւ աստուածային ամմատչելի լոյսին փառաւորիշները ըլլան, նոյնպէս ալ նիւթեղէն այս խորանին մէջ վարագոյրով կը շրջապատուին բահանաները, որոնք կը սպասարկեն Տիրոջ մարմնին եւ արեան սոսկալի եւ ահաւոր Խորհուրդին, որ կը կատարուի աշխարհի փրկութեան համար: Երկնին մէջ մարմնացեալ Բանը Թերովէներու աքոռին վրայ կը նստի Հօրը աջակողմը, եւ քիւրաւոր զօրքեր կ'երկրպագեն իրեն, իսկ այստեղ բառաքեւ սեղանին (խաչին) վրայ պատարագուած Բանը հաւատացեալներուն եղագիներուն մէջ կը հանգչի եւ իրմով մեր եղանուր պաշտամունքը կը վերանուիրէ Աստուծոյ, եւ կ'անցնի կը նստի իշխանութիւններէն ու պետութիւններէն շատ բարձր»:

- Ս. Պատարագի ընթացքին վառուող մոմերը եւ կանթեղներու մէջ պլաղացող ճէքը ի՞նչ բանի նշանակ են:

= Վառուող մոմերը կը յիշեցնեն Հին Ռիխտի շրջանին զոհուող կենդանիներու այրող նարպերը. իսկ ճէքը՝ երկրի բերքն մատուցուած ընծաները: Նոյն ատեն անոնց լոյսերը կը խորհրդանշն Քրիստոսի Աւետարանին լոյսին նանչները:

Ս. Յովհան Օձնեցիի բացատրութեամբ՝ «Մշտավառ լապտերը երկնին մէջ սուրբերուն մշտալոյս պայծառութիւնը կը պատկերացնէ»:

- Ի՞նչ է խունկին եւ խնկարկութեան նշանակութիւնը:

= Աստուծոյ խունկ մատուցանելը նշանակ է սրտի խորերէն վեր բարձրացող ջերմեռանդ աղօթին, որ հանելի է Աստուծոյ: Նաեւ յարգանին եւ օրհնութեան արտայայտութիւնն է մարդուն՝ իր Արարիչին հանդէպ:

Օձնեցի Հայրապետ կ'ըսէ. «Անուշահուտ խունկերու բոյրը՝ թէ՛ երկնայիններուն եւ թէ մեր եղագիներուն մէջ սուրբ Հոգիին անյշշ բոյրը կը յայտնէ»:

Ժողովուրդին խնկարկելը նշանակ է Աստուծոյ շնորհաց բաշխումին, զոր կը կատարէ պատարագիչ բահանան՝ բափօրի ատեն իր օրհ-

նութեան աղօթիներով միատեղ:

Պատարագի ընթացքին ալ, երբ պատարագիչը մէջընդմէջ օրհնութիւն կը բաշխէ, սարկաւագը, որպէս սպասաւոր Ս. սեղանի եւ օգնական բահանայի, անոր հետ միասին կը դառնայ դէպի ժողովուրդը եւ կը խնկարկէ:

Սարկաւագին կողմէ բահանային կատարուած խնկարկութիւնը յարգանին արտայայտութիւն է Աստուծոյ ծառային՝ դեսպանին հանդէպ:

- Քշոցներու գործածութիւնը ի՞նչ նշանակութիւն ունի:

= Քշոցներու գործածութիւնը կը խորհրդանշէ Աստուծոյ գահին առջեւ բռչող Սերովէներու, Թերովէներու եւ երկնային զօրքերու հրնըւանին ու անոնց բեւերուն ձայնը:

- Հայ եկեղեցւոյ պատարագի արարողութիւնը բանի՝ մասերէ կը բաղկանայ:

= Զորս մասերէ.

1) Պատրաստութիւն,
2) Երախայից Պատարագ կամ Պաշտօն Ճաշու,

3) Հաւատացելոց կամ Բուն Պատարագ,
4) Օրհնութիւն եւ Արձակում:

(Շարունակելի թիւ 1)

Յաշորդիւ՝ ինչպէ՞ս տեղի կ'ունենայ պատարագի պատրաստութիւնը:

Պարթեւ Վրդ. Կիւլիւմեան

ՀՈՒՐԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆՔՆ

ՎԵՐՁԻՆ ՕԾՈՒՄ ԵՒ ՀԱՆԳԻՍ
ՀՈԳԵԼՈՅՍ Տ. ՄՄԲԱՏ ԱՐՔ. ԼԱՓԱՃԵԱՆԻ

Մեծի Տանն Կիլիկոյ Ս. Արոռի երեց միաբաններէն հանգուցեալ Տ. Մմբատ Արք. Լափաճեանի Տան Կարգը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 25 Յուլիս 2010ի երեկոյեան, Մոնթեպելլոյի Ս. Խաչ Մայր Տանարին մէջ: Եկեղեցականաց յատուկ Տան Կարգի արարողութեան հանդիսա-պետեց Թեմիս բարեշան Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Ա. Արք. Մարտիրոսեան, մասնակցութեամբ Արեւելեան Թեմի Առաջնորդ Բարձր Տ. Օշական Ա. Արք. Զօլոյեանի, Գերշ. Տ. Եփրեմ Ա. Արք. Թապագեանի, Գերպ. Տ. Միւռոն Ռ. Վրդ. Ազնիկեանի: Արարողութեան մասնակցեցան նաև Էջմիածնական Թեմի Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան Ա. Արք. Տէրտէրեան, բարձրաստիճան եկեղեցականներ՝ Գերշ. Տ. Վաչէ Ա. Արք. Յովսէփեան, Գերշ. Տ. Միւրայէլ Ա. Արք. Աջապահեան, Գերպ. Տ. Պարէտ Ռ. Վրդ. Երեցեան, Գերպ. Տ. Գեղամ Մ. Վրդ. Զաքարեան, ինչպէս նաև ժահանայից դասերը:

Տան կարգի
Եկեղեցական արա-
րողութենէն ետք,
Մոնթեպելոյի Ա.
Խաչ Մայր Տաճարի
ատենապետ՝ Տնքք.
Յակոբ Տիգրան-
եան, անգլերէն
լեզուով ընթերցեց
հանգուցեալ

Սմբատ Սրբազնին կենապրական գիծերը եւ
իրագործումներուն ամփոփ նկարագրական-
ները կատարեց: Այս տիխուր առթիւ, Մոնթքէա-
լէն յատուկ կերպով Լոս Անժելոս ժամանած,
հանգուցեալ Սրբազնին եղօրորդին՝ Տիար
Արամ Լափանեան, իր եւ իր ընտանիքին կողմէ
արտայայտուելով, ըսաւ թէ լուսահոգի Սրբա-
զնը, իր հայ հոգեւորականի արժանիքներով,
նուիրումի կեանենով եւ համեստ անձնաւո-
րութեամբ՝ հսկայ մըն էր: Թեեւ կը սգանէ,
սակայն հոգեպէս միջիթարուած ենք անոր ապ-
րած հաւատի եւ անձնիր նուիրումի կեանենով:
Ան հիմա, ըսաւ Պրն. Լափանեան, իր արարիչ
Աստուծոյ լոյս ներկայութիւնը կը վայելէ ու
աղօրող է մեր հոգիներու փրկութեան եւ
աշխաղութեան
համար:

A photograph of a man in clerical attire, likely an Armenian Catholicos, standing at a red podium in a church. He is wearing a black mitre and a purple chasuble over a white alb. He is holding a white paper and appears to be reading from it. The background shows the interior of a church with an altar, floral arrangements, and religious icons. The text on the left is a continuation of the previous block, describing the spiritual and temporal mission of the Catholicos.

Երկուշաբթի, 26 Յուլիս 2010ի առաւօտեան, ներկայութեամբ հոծ բազմութեան, յընթաց Ս. Պատարագի, տեղի ունեցաւ վախճանեալ Սրբազան Հօր Վերջին Օժման եւ թաղման արարողութիւնը:

Ս. Խաչ Մայր Տաճարի Հոգեւոր Հովհաններէն Արք. Տ. Աշոտ Քինյ. Գամպութեան, հայերէնով ընթերցեց լուսահոգի Սրբազանին կենսագրութիւնը:

Պատարագիչն էր Թեմիս Բարեցան Առաջնորդը: Աղօթակից եւ մասնակից էին Արեւելեան Թեմի Առաջնորդ Բարձր Տ. Օշական Ս. Արք. Զօլոյեան, Ծոցի Երկիրներու Կաթողիկոսական Փոխանորդ՝ Բարձր Տ. Կորիւն Ս. Արք. Պապեան, Գերշ. Տ. Եփրեմ Ս. Արք. Պապագեան, Գերշ. Տ. Վաչէ Ս. Արք. Յովսէփեան, Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ Առաջնորդ Արիի. Տ. Մանուկ Եպս. Պաթագեան եւ հոգեւոր հայրեր, Միջբարեան միաբան հայրեր, Ասորի Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Առաջնորդ Գերշ. Եռնին Քափլան Արքեպիսկոպոսը, Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու Միութեան հովիւ Վերպ. Յովսէփ Մարոսեան, Քահանայից եւ սարկաւագաց դասերը: Ներկայ էին Մեծի Տաճն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ՝ Տիար Խաժակ Տիգինեան, Ազգ. Վարչութեան եւ Կրօնական Ժողո-

վի անդամներ, Թեմիս ծխական Եկեղեցիներու հոգարածական, Երեսփոխանական եւ տիկնանց միութիւններու կազմեր, Հ.Յ.Դ. Կեդրոնական կոմիտէի, Մոնթեպելոյի «Դրօ» Կոմիտէի, ՀՕՄԻ կեդրոնական եւ շրջանային Վարչութիւններու ներկայացուցիչներ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան ներկայացուցիչներ, Մոնթեպելոյի Ս. Խաչ Մայր Տաճարի սպակիր համայնքը եւ բազմահարիւր վշտակից հաւատացեալներ:

«Ողջոյն»էն առաջ, սաղմոսներու ընթերցումներու առաջնորդութեամբ, քահանայ հայրեր, հոգեւոյս Տ. Սմբատ Արք. Լավանեանի դագաղը առաջնորդեցին դէպի սուրբ խորան. պատարագիչ Առաջնորդ Սրբազանը սրբալոյս միւննով օծեց ճակատը եւ աջ ձեռնը լուսահոգի Տ. Սմբատ Արք. Լավանեանին, ապա հոգեւոր հայրեր դագաղը դարձուցին չորս ուղղութեամբ, իսկ սրբազան հայրեր «Վերջին Ողջոյն»ի յուզիչ երգերը երգեցին, խորհրդանշելով հոգեւոյս Սրբազանին վերջին հրաժեշտը՝ Եկեղեցւոյ, հոգեւոր դասուն եւ ժողովուրդին:

Գերշ. Տ. Կորիւն Ս. Արք. Պապեան ընթերցեց Մեծի Տաճն Կիլիկիոյ Գահակալ, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ հայրապետին այս առքիւ յղած ցաւական գիրը, ուր Վեհափառ հայրապետը վեր կ'առնէր հոգեւոյս Սրբազանին արդիւնաւոր ծառայութիւնները՝ Մեծի Տաճն Կիլիկիոյ ճամբռվ հայ Եկեղեցւոյ ու հայ ժողովուրդին: Վեհափառը կը շեշտէր Սմբատ Սրբազանին հոգեւոր արժանիքները, անոր նկարագրի բարութիւնը, անկեղծութիւնը եւ աստուածաշնչական եւ հոգեւոր գիտելիքներու հմտու-

աստուած
ծաշնչնչա-
կանեւի հո-
գեւոր զի-
տելիք վն ե-
րու հմտու-
թիւնը, մա-
նաւան դ
երախտա-
զիտութիւ-
նը հանդէպ
այն հաս-
տատուած
թիւննեւ
րուն, ուր
եալ սալ

առաջ ուսանած եւ արժանացած բարձր տիտ-
ղոսներու եւ պաշտօններու:

Իր դամբանական խօսքով, պատարագիչ
Առաջնորդ Սրբազնը անդրադարձաւ որ
այսօր, Հայց. Առավելական Եկեղեցին սուրբի մէջ
է եւ հողին կը յանձնէ Եկեղեցւոյ ու հայ
ժողովուրդին նուիրեալ եւ հարազատ մէկ զա-
ւակը: Ան ամփոփ գիծերու մէջ ներկայացուց
հանգուցեալ Սմբատ Սրբազնի կեանիք գլխա-
ւոր հանգուանները: Ան նշեց, որ հանգուցեալ
Սրբազնը ակնածանք առողող անհատ էր ու
հոգեւորական, որ իր կեանիքը, հոգին եւ սիրտը
ընծայաբերեց մեր Եկեղեցւոյ ու ժողովուրդին: Առաջնորդ Սրբազնը բաւ, որ հոգելոյս
Սրբազնը Աստուծոյ խնճարի ու հաւատարիմ
մէկ ծառան էր, որ բոլորին հետ հաղորդ էր ու
կարեկից: Նուիրեալ հոգեւոր առաջնորդ մըն էր
որ միշտ ներկայութիւն եղաւ Եկեղեցւոյ ու
ծխականներու կեանիքն մէջ, ուրախութեան թէ
տրտմութեան պահերուն: Ան իր հօտի զաւակ-
ներուն համար ընտանիքի հարազատ անդամ
մըն էր: Աւելին, ան իբրեւ Արեւմտեան մեր
Թեմի հիմնադիր Առաջնորդը, բանալի դերակա-
տարութիւն ունեցաւ Թեմի կազմակերպման ու
տարածման աշխատանքներուն մէջ, յատկապէս
Եկեղեցիներու ու դպրոցներու նամբով: Ան
նաեւ սիրելի ուսուցչչ մըն էր, որուն ուսուց-

թիւնը, մանաւանդ երախտագիտութիւնը հանդէպ այն հաստատութիւններուն, ուր հասակ առած, ուսանած եւ արժանացած բարձր տիտղոսներու եւ պաշտօններու:

«Ողջոյն»էն առաջ, սադմուներու ընթերցումներու առաջնորդութեամբ, բահանայ հայրեր, հոգելոյս Տ. Սմբատ Արք. Լափանեանի դագաղը առաջնորդեցին դէպի սուրբ խորան. պատարագիչ Առաջնորդ Սրբազնը սրբալոյս միւոննով օծեց ճակատը եւ աջ ձեռքը լուսահոգի Տ. Սմբատ Արք. Լափանեանին, ապա հոգեւոր հայրեր դագաղը դարձուցին չորս ուղղութեամբ, իսկ սրբազն հայրեր «Վերջին Ողջոյն»ի յուգիչ երգերը երգեցին, խորիրդանշելով հոգելոյս Սրբազնին վերջին հրաժեշտը՝ եկեղեցւոյ, հոգեւոր դասուն եւ ժողովուրդին:

Գերշ. Տ. Կորին Ա. Արք. Պապեան
ընթերցեց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Գահակալ,
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. վեհափառ հայրապետին այս
առքիւ յդած ցաւակցական գիրը, ուր վեհափառ
հայրապետը վեր կ'առնէր հոգելոյս Սրբազնին
արդիւնաւոր ծառայութիւնները՝ Մեծի Տանն
Կիլիկիոյ ճամբռվ հայ եկեղեցւոյ ու հայ
ժողովուրդին: Վեհափառը կը շեշտէր Սմբատ
Սրբազնին հոգեւոր արժանիքները, անոր
և կարագրի բարութիւնը, անկենդութիւնը եւ

Մունիքը խոր հետքեր բողած են իր աշակերտներուն կեանիներուն մէջ, Լիքանանէն մինչեւ Միացեալ Նահանգներ: Ան նաեւ «Կենաց Բան»ին պատգամներուն հաւատաւոր մէկ բարոզիչն էր, Քրիստոսի խօսին տարածիչը եւ հաւատացեալին հոգիին մէջ սերմանողը: «Մենք մեզ առանձնաշնորհեալ կը զգանք, որ հոգելոյս Սմբատ Սրբազնին պէս անձնաւորութիւն մը եւ առաջնորդ մը ունեցած ենք մեր Թեմին մէջ, վայելած ենք անոր աւելի բան բառասուն տարիներու ծառայութիւնը, մեծապէս երախտապարտ ենք իրենք, Թեմիս բարգաւաճման ու զարգացման մէջ ունեցած ներդրումին, ինչպէս նաեւ ծխական համայնքի կենսաւորման համար», ըսաւ Առաջնորդ Սրբազնը, ընդգծելով, որ ան իր ետին կը բողու հսկայական ժառանգութիւն մը եւ աւանդ մը, որոնք պիտի մնան անմոռանալի: «Իր բաղյը յիշատակներուն պէս, իր ազդեցութիւնն ալ պիտի մնայ անկորնչելի», եզրափակեց Առաջնորդ Սրբազնը:

Դպրաց դասի «Ոլջոյն տուի միմեանց» երգեցողութեան ժամանակ, հոգեւորականաց դասու անդամները, նուիրապետական կարգով եւ յուզումնախառն զգացումներով՝ վախճանեալ Սմբատ Սրբազնին ստանալու համար վերջին ողջոյնը, բարձրացան սուրբ խորան եւ երկիւղածութեամբ համբութեցին անոր օծեալ նակատն ու աջը: Ապա բահանայ հայրեր զգուշութեամբ եւ երկիւղածութեամբ վախճանեալ

Սրբազնը իր դագաղով զետեղեցին եկեղեցւոյ ատեանին մէջ եւ առիթ տրուեցաւ որ հաւատացեալներ մօտենան, իրենց վերջին յարգանիք մատուցանեն վախճանեալ Սրբազնին եւ ստանան անոր վերջին օրհնութիւնը:

Յաւարտ սուրբ պատարագին, հանգուցեալ Սրբազնին եպիսկոպոսական հանիերանիները փոխարինուեցան վանականի սեւարոյր վերարկու-վեղար-փիլոնով եւ աղօրբեներու ու շարականներու երգեցողութեամբ, եկեղեցականաց ու դպրաց թափօրը եկեղեցին դուրս գալով, գերեզմանի թաղման արարողութիւնը կատարելու համար յառաջացաւ եկեղեցւոյ կողմին յատուկ կերպով փորուած եւ պատրաստը հողակոյտին՝ հանգուցեալ Սրբազնին անշնչացած մարմինը ամփոփելու: Առաջնորդ Սրբազնին արտասանած հողի օրհնութեան աղօրբեն եւ գերեզմանի կնիւմէն ետք, եկեղեցականներ հողով ծածկեցին գերեզմանը: Լուսահոգի Սմբատ Սրբազնի թարմ շիրիմին շուրջ համախմբուած սգակիր ժողովուրդը երգեց «Կիլիկիա» մաղթերգը:

Ապա, ներկաներ Ս. Խաչ Մայր Տաճարի հոգաբարձութեան կողմէ իրաւիրուեցան «Բաղրամեան» սրահ, ի յարգան հանգուցեալ Սմբատ Սրբազնի հոգւոյ խաղաղութեան համար կազմակերպուած հոգենաշին:

Տերունական աղօթքն՝ «Հայր մեր»-ին եւ ննջեցելոց հոգւոց խաղաղութեան համար արտասանուած յատուկ աղօթք եւ հոգենաշի օրհնութենէն եսք, Ս. Խաչ Մայր Տաճարի ատենապետ եւ հոգենաշի հանդիսավարը՝ Տնքբ. Յակոբ Տիգրանեան, թեմ հրաւիրեց Արեւելեան թեմի Առաջնորդ Բարձր. Օշական Ս. Արք Զօլոյեանը՝ սրտի խօսք արտասանելու: Օշական Սրբազնը անդրադարձաւ հոգելոյս Սմբատ Սրբազնին նկարագրի պարզութեան, բարութեան եւ հոգեւոր արժեքներու ու յատկապէս ատուածաշնական նշմարտութիւններու, Քրիստոսի եւ քրիստոնէական ուսուցումներուն հանդէպ անոր անմնացորդ նուիրուածութեան ու հաւատքին: Ո՛չ միայն հաւատաց, ըսաւ Օշական Սրբազն, այլև ապրեցաւ, ժառողեց, վարդապետեց եւ ամրող կեանք մը զոհաբերեց Աստուծոյ:

Յաւակցական գիր մը հասած էր Պէյրութի Հայկազեան Համալսարանի նախազահ Տնքբ. Փոլ Հայտոսթեանէն, որ կը նշէր, թէ համալսարանը, իր հիմնադրութեան 55րդ տարեդարձին առիթով նախատեսուած հանդիսութեան, բանի մը ամիս եսք, կը ծրագրէր պատուել հոգելոյս սրբազնը, որ համալսարանի առաջին շրջանաւարտներէն էր: Գնահատագիրցաւակցական մը հասած էր նաև պետական երեսփոխան Քարոլ Լուէն:

Լուսահոգի Սրբազնին կեանքին կարեւոր հանգրուաններուն եւ անոր հոգեւոր գործունեութեան մասին լուսապատճենի կարճ ներկայացումէն առաջ, խօսք առին Լոս Աննելըսի բաղաբանական խորհուրդի ամդամ Փոլ Գրիգորեան, Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան, Հ.Յ.Դ. Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Տիարժան Գոսագեան, Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Տիարժ Խաժակ Տիֆինեան, Ազգ. Վարչութեան ներկայացուցիչ՝ Տիարժ Լեւոն Կիրակոսեան, եւ Ս. Խաչ Մայր Տաճարի Տիկնանց Միութեան ներկայացուցիչ Տիկ. Քնար Պաղտասարեան, որոնք ցաւ յայտնեցին ու վշտակցեցան լուսահոգի Սմբատ Սրբազնի վախճանման առիթով: Անոնք ցաւակցութեան յայտնեցին Վեհափառ Հայրապետին, Առաջնորդ Սրբազնին

Առաջնորդ Սրբազնին եւ Ազգային Վարչութեան տնօրինումնվ, եւ գործակցութեամբ Ս. Խաչ Մայր Տաճարի հոգարարձութեան, Հոգելոյս Տ. Սմբատ Ս. Արք. Լափանեանի յիշատակը յաւերժացնելու նպատակաւ հիմնադրամ մը հաստատուած է «Գերշ. Տ. Սմբատ Ս. Արք. Լափանեան» անուամբ:

Լոյս մշտնչենի լուսահոգի Տ. Սմբատ Ս. Արք. Լափանեանի հոգելոյն:

Խունկ ու աղօթք եւ երկնային հանգիստ, անոր յոգնարեկ անիւններուն:

Յիշատակն արդարոյն օրհնութեամբ եղիցի:

Մ. Ռ. Վ. Ազնիկեան

ARCHBISHOP SUMBAT LAPAJIAN LAID TO REST

On Saturday, July 17th, 2010, one of the longest serving members of the Catholicosate Brotherhood and the first Prelate of the Western Prelacy H.E. Archbishop Sumbat Lapajian entered eternal rest at Ararat Home in Mission Hills.

H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, presided over the wake service which was held on the evening of Sunday, July 25th, at Holy Cross Cathedral in Montebello. Participating in the service were Prelate of the Eastern Prelacy H.E. Archbishop Oshagan Choloyan, H.E. Archbishop Yeprem Tabakian, Very Rev. Fr. Muron Aznikian, Primate of the Western Diocese H.E. Archbishop Hovnan Derderian, H.E. Archbishop Vatche Hovsepian, H.E. Archbishop Mikayel Achabahian, Very Rev. Fr. Baret Yeretsian, Very Rev. Fr. Kegham Zakkarian, and clergy members.

Following the service, the late Archbishop's English biography was read by Holy Cross Cathedral Board of Trustees Chair Dr. Hagop Dikranian.

Archbishop Tabakian paid tribute to Archbishop Lapajian, recalling his life and service to the Armenian Church.

Archbishop Lapajian was laid to rest at Holy Cross Cathedral on the morning of Monday, July 26th. The Prelate conducted the funeral mass, with the participation of H.E. Archbishop Oshagan Choloyan, Catholicosate Vicar of Kuwait and the Gulf H.E. Archbishop Gorun Babian, H.E. Archbishop Yeprem Tabakian, H.E. Archbishop Vatche Hovsepian, Eparch of the Catholic Church H.E. Bishop Manuel Batakan, Mekhitarist Fathers, head of the Syriac Orthodox Church H.E. Archbishop Eugene Kaplan, Minister of the Armenian Evangelical Union of N. America Rev. Joe Matossian, clergy, and deacons. Among the over four hundred faithful in attendance were Catholicosate Central Executive member Mr. Khajag Dikijian, Executive and Religious Councils' members, delegates, Boards of Trustees and Ladies Auxiliary members, and representatives of the ARF, ARS, and Homenetmen.

The funeral mass began with the reading of the late Archbishop's Armenian biography by parish pastor Rev. Fr. Ashod Kambourian.

Prior to the Kiss of Peace, and with the reading of Psalms, the casket was led to the altar for the Extreme Unction service, during which the Prelate anointed the forehead and right hand of Archbishop Lapajian. The casket was then rotated four times to face the four corners of the world, symbolizing the last greetings of the late Archbishop to the church, clergy, and faithful.

Archbishop Babian then read the condolence letter of H.H. Catholicos Aram I, in which he exalted the virtues of Archbishop Lapajian, remembering him as a kind, compassionate, and humble clergyman.

The Prelate delivered the eulogy, exalting Archbishop Lapajian as a remarkable man and clergyman who devoted his life, heart, and soul to working for our Lord.

He remembered him as a humble and faithful servant of God, a simple and kind man who related to every one and empathized with every one, thus earning the love, respect, and admiration of the community. He spoke of him as a dedicated son of the Armenian church and nation, whose life and service bore witness to his deep love and devotion to our Lord and our church. He was a devoted pastor and spiritual leader, who was always there, in good times and in bad, and who was more like a family member to many in his congregation. He was an effective leader, who as the first Prelate of the Western Prelacy was instrumental in the establishment of a number of

parishes and schools. He was a talented teacher who influenced the lives of countless students from Lebanon to the United States, and an exceptional preacher of the Word of God who dedicated his life to spreading the word of Christ, teaching it, and instilling it in his parishioners. "We are privileged to have had a clergyman like Archbishop Lapajian serve within the Western Prelacy for over four decades, and we are ever thankful for his many accomplishments and contributions to the advancement of our Prelacy and to the spiritual nourishment he provided to our community. He led a life of great service and leaves behind a legacy which will not be forgotten. Through our many fond memories, his influence will continue", said the Prelate.

As the choir sang during the Kiss of Peace, clergy members one by one ascended the altar and approached the casket to pay their final respects by kissing the late Archbishop's forehead and right hand. Clergy members then joined together to lower the casket from the altar to allow the faithful the opportunity to pay their respects as well.

Accompanied by prayer and the singing of hymns, the casket was led to the courtyard of the church. Given that Archbishop Lapajian spent a large part of his life serving the Holy Cross parish community, per his wishes and by the authorization of H.H. Catholicos Aram I, he was interred in the courtyard of Holy Cross Cathedral.

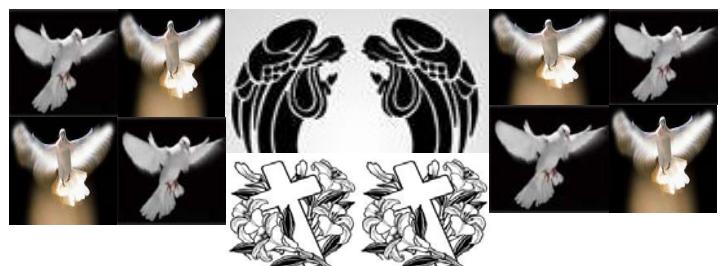
The service concluded with the singing of the

Cilician anthem, after which the faithful to a memorial luncheon at "Bagramian" Hall, hosted by the Holy Cross Board of Trustees.

Following the opening prayer, Dr. Hagop Dikranian invited Archbishop Choloyan to offer his remarks. He reflected on the humility, goodness, and simplicity of Archbishop Lapajian, as well as his unwavering faith and devotion to our Lord Jesus Christ.

Prior to a slide show chronicling the life and works of Archbishop Lapajian, L.A. City Council member Paul Krekorian, Archbishop Vatche Hovsepian, Mr. John Kossakian (representing the ARF Central Committee), Central Executive member Mr. Khajag Dikijian, Mr. Levon Kirakosian (representing the Executive Council), and Mrs. Knar Baghdassarian (representing Holy Cross Cathedral Ladies Auxiliary) were invited to convey their sympathies. Letters of condolence from State Senator Carol Liu and President of Haigazian University Rev. Paul Haidostian were also read.

In memory of the late Archbishop, the "Holy Cross Archbishop Sumbat Lapajian Memorial Fund" has been established.

**ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԾ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ
ԵՐԿՐՈՐԴ ՀՈԳԵՒՈՐ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ՝
«ՆՈՐ ՍԿԻՖ»**

9-11 Ապրիլ 2010-ին, Հովանաւորութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ՝ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի, եւ կազմակերպութեամբ՝ Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ երիտասարդաց միութեան կեդրոնական մարմինի ենթայնախումբին, տեղի ունեցաւ եորեայ հոգեւոր համագումար մը, Հ.Ե.Դ.ի նամբարին մէջ, Փայնգ Քամբ:

Համագումարի ընդհանուր թեման էր «Նոր Սկիֆ», որուն մասնակցեցան Արեւմտեան Թեմի եկեղեցիներու երիտասարդ-երիտասարդուիներէն աւելի քան յիսուն հոգի, հոգեւոր առաջնորդութեամբ Առաջնորդարանիս Քրիստոնէական Բաժանմունիքի վարչիներէն՝ Հոգեշ. Տ. Պարթեւ Վրդ. Կիլիւմեանի:

Ուրբար գիշեր, բանակավայր հասնելէ ետք, երիտասարդները մասնակցեցան երեկոյեան ժամերգութեան, առաջնորդութեամբ Հայր Սուրբին եւ սարկաւագներուն: Ապա երիտասարդները ունեցան ծանօթացումի ժամ՝ ստեղծելով մտերմիկ մթնոլորտ մը:

Շաբար, առաւոտ կանուխ, երիտասարդները լեռնագնացութեան մասնակցեցան, վայե-

լելով Աստուծոյ ստեղծագործութիւնը՝ հրաշալի բնութիւնը, ինչպես նաև աղօթքով դիմաւորելու արշալոյսը:

Համագումարը սկսաւ առաւօտեան աղօթքներով եւ ժամերգութեամբ: Արձանագրքուած վիտէօերիզով, Սրբազն Հայրը երիտասարդներուն իր պատգամը փոխանցեց, որուն մէջ յայտնեց իր գնահատանքն ու ուրախութիւնը ի տես երիտասարդներու աշխոյժ մասնակցութեան եւ տուաւ իր հոգեւոր խրատները, կոչ ուղղելով բոլորին՝ զգուշանալու մեզ շրջապատող աղանդաւորներէ եւ կեղծ ու խարեպատիր ուսուցումներէ: Ան յիշեցուց նաև, թէ Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կարողիկոսը 2010 տարին հոչակած է «ՀԱՅ ԿԱՌ ՏԱՐԻ», յիշեցնելով Հայ կնոջ կարեւոր դերը Հայ Եկեղեցին եւ Հայ ընտանիքն ներս: Ան նաև շեշտեց հոգեւոր կեանիքի կարեւորութիւնը երիտասարդներուն համար: Այս առիթով նաև, Սրբազն Հայրը համագումարին մասնակցող իւրաքանչիւր երիտասարդի նուիրեց Արեւմտեան Թեմի հրատարակած երկեզու Ս. Պատարագի գիրքն օրինակ մը:

Ուրբար Տէօմէնեան ներկաներուն փոխանցեց ենթայանձնախումբին բարի գալուստի խօսքը եւ բոլորի անունով շնորհակալութիւն յայտնեց Առաջնորդ Սրբազնին, երիտասարդութեան հանդէպ իր ցուցաբերած հայրական խնամքին ու հետաքրքրութեան համար: Երիտասարդաց Յանձնախումբի Կեդրոնական Մարմինի ատենապէտ՝ Ռաֆֆի Նալենեան, իր կարգին, խօսք առնելով շնորհակալութիւն յայտնեց Առաջնորդ Սրբազն Հօր իր խնամքին համար, Հայր Պարքեւին՝ իր հոգեւոր առաջնորդութեան համար, համագումարի կազմակերպիչ ենթայանձնախումբին՝ տարած աշխատանքին համար եւ ներկաներուն՝ իրենց մասնակցութեան համար, մաղթելով, որ սոյն համագումարի աւարտին բոլորը վերադառնան վերանորոգուած հոգիներով ու հաւատքով:

Հայր Սուրբը իր առաջին դասախոսութեամբ ներկայացուց ներկայ կեանքէն ներս իւրաքանչիւր անձի նոր Սկիզբի մասին, առատօրէն մէջրերումներ կատարելով Աստուածաշունչէն, զորս երկլեզու ընթերցեցին երիտասարդները։ Հայր Սուրբի դասախոսութենէն ետք երիտասարդները խումբերու քաժնուեցան եւ մասնակցեցան կազմակերպուած խմբային աշխատանքին։

Կէսօրուան ճաշէն ետք, Հայր Սուրբը ներկայացուց իր երկրորդ դասախոսութիւնը, որուն մէջ բացատրեց թէ ի՞նչպէս կրնանք պատրաստուիլ նոր Սկիզբի մը երկնային կեանքէն ներս, դարձեալ մէջրերումներ կատարելով Աստուածաշունչէն եւ Հայրերու գրականութենէն։

Երկու հոգիներ իրենց հոգեւոր նորոգութեան վկայութիւնը տուին, որոնք կենդանի ապրումներով խօսեցան ու բաջալերեցին երիտասարդները՝ համագումարին ներշնչած թեմայով նորոգուելու Քրիստոսով։ Իր կեանքի վկայութիւնը տուաւ Լիքանանէն՝ Հոգ։ Հայր Մակար Վրդ. Աշգարեան, որուն հետ ուղիղ կապակցութիւն ստեղծեցին երիտասարդները ինթըրնեթային միջոցով։ Խսկ երկրորդ վկայութիւնը տուաւ երիտասարդ ընտանիքի մը հայրը՝ Նազօ Աղազարեան, վկայելով թէ ի՞նչպէս Աստուծոյ հզօր ուժով իր կեանքը լրիւ փոխուեցաւ ու ներկայիս ուրախութեամբ եւ զԱստուած փառաւրելով կ'ապրի իր նոր կեանքը։

Երեկոյեան տեղի ունեցաւ հաւաքական աղօրքի պահ։ Երիտասարդներ Աստուծոյ ներկայացուցին իրենց խնդրանիները եւ բոլորը միասին ծնկաչոք երգեցին «Տէր Ողորմեա»ն, խաղաղութիւն խնդրելով իրենց հոգիներուն, համայն աշխարհին եւ հին ու նոր ննջեցելոց հոգիներուն։

Կիրակի առաւօտ դարձեալ երիտասարդները մասնակցեցան լեռնագնացութեան եւ կատարեցին Արեւագալի ժամերգութիւնը, ինչպէս նաև Ս. Պատարագէն բազմաթիւ երգեր երգեցին։ Նախանաշէն ետք երիտասարդները կարգով խօսք առին եւ իրենց տպաւորութիւններն ու զգացումները փոխանցեցին ենօրեայ համագումարին մասին։ Աւարտին, «Լուսաւորիչ» երիտասարդաց երգչախումբի անդամներէն որոնք ներկայ էին համագումարին, հոգեւոր կարգ մը երգերով խանդավառեցին իրենց ընկերները։

Բոլորին սիրտերը ցնծութեամբ լեցուն էին։ Անոնք վերանորոգուած հոգիներով իրենց տունները վերադարձան Կիրակի երեկոյեան, իրենց հետ տանելով Հօր Աստուծոյ, Յիսուս Քրիստոսի եւ Սուրբ Հոգիին պարգևուած լուսաւորութիւնն ու խաղաղութիւնը։

Ռուպինա Գապիրեան

ACYA SPIRITUAL REVIVAL II “NEW BEGINNING”

On the weekend of April 9th to the 11th, 2010, the Armenian Church Youth Association (ACYA), under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, held the Spiritual Revival II “New Beginning” religious retreat led by Very Rev. Fr. Barthev Gulumian and organized by the ACYA Sisters’ Guild Sub-committee.

On the evening of April 9th, over 50 youth from various Prelacy churches gathered at St. Mary’s Church in Glendale to depart to AYF Camp. Upon arrival, the youth were by a member of the organizing committee. The weekend began with an Evening Service lead by Very Rev. Fr. Barthev Gulumian, and an introduction of each youth.

Saturday, April 10th, began with a hike, followed by Morning Service. After the service, the youth viewed the taped message of the Prelate. All of us have experienced new beginnings in our lives, such as moving to a new city, starting a new job or school, making new friends, and so on, said the Prelate. However, when we accept our Lord Jesus Christ as our personal Savior, we experience a new beginning like no other. Our hearts and souls are transformed and every day becomes a new beginning when we let God lead and direct our path. "Let us recognize what it is we need to let go of to move into the new, ask God to help us to release the negatives of the past, and follow His plan for our lives; for a new beginning is discovered as we trust the plan of God. Let us admit our spiritual needs, repent for our old lives, receive through prayer Jesus Christ in our hearts, and accept

the new identity and life God has granted us through His Son our Lord Jesus Christ. And let us thank God for His promise and gift of making all things new for us who believe, asking Him to help us cast off the old and receive His gift of joy, peace, and a new beginning in His Son", concluded the Prelate.

ACYA Chairman Raffi Naljian then delivered his message to the participants. In the afternoon Fr. Barthev gave the first lecture entitled, “New beginning in this life”. The youth learned that in order to have a new beginning, an individual must renew his/her heart, soul and mind. After the lecture, the youth divided into seven groups for a group activity where they presented a new beginning from the Bible through a skit or reading. Each group researched one of the following new beginnings: Noah, Virgin Mary, Mary Magdalene, David, Paul, Abraham, and Moses. After a break, the second lecture was presented by Fr. Barthev entitled, “New beginning in the after-life”. A question and answer session followed.

Following the lectures, two individuals were selected to present testimonials on a new beginning in their life. One was a priest from Lebanon who presented his testimonial through a live internet connection, and the other was a retreat participant who presented his revelations and new beginning as a Christian. When the testimonials were complete, there was a roundtable debate on whether women should be allowed into the priesthood and/or as preachers? Two individuals were selected to present this topic, which was followed by an active discussion.

On the evening they participated Saturday Evening Service. The youth wrote down prayers that were placed in the middle of the room during the Evening Service for God to hear our prayers. The night ended with a religious movie The Hiding Place, and a bonfire.

Sunday, April 11th, the last day of the retreat, began with a morning hike, followed by Morning Service. After the service, each of the youth shared their experiences about the retreat, such as how they would be able to utilize the information learned from the Bible and their experiences in their everyday life to make a new beginning for themselves. The day ended with the singing of three religious songs by members of the "Lousavorich" choir.

Lydia Basmajian

ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՏԻԿՆԱՆՑ ՕԺԱՆԴԱԿ ՄԱՐՄԻՆԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ

ՀԱՅ ԿՆՈՉ ՏԱՐՈՒԾՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԵՐՆԱՐԿ՝ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԵԶ

Ազգային Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը Հինգշաբթի, 15 Ապրիլի կեսօրէն, Ազգ. Առաջնորդարանի «Տիգրան Եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ կազմակերպեց դասախոսական ձեռնարկ մը, որ յաջորդեց նաշի հիւրընկալումի: Զեննարկը նոյնօրինակ երկրորդ հանդիպումն էր, նուիրւած՝ «Հայ Կնոջ Տարուան», եւ կը վայելէր Թեմիս քարեխնամ Առաջնորդ Քարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի հովանաւորութիւնն ու ներկայութիւնը:

Աւելի քան հարիւր տիկիններ մասնակից եղան ձեռնարկին: Առաջնորդ Սրբազնը կատարեց սեղաններու օրհնութիւնն ու հակիրճ կերպով անդրադարձաւ առիթին, գնահատելով Տ. Օ. Մարմինի անդամները, որոնք ահաւասիկ երկրորդ անգամ ըլլալով կը կազմակերպէին ձեռնարկ մը, որ հանելին կը միացնէր օգտակարին:

Տ. Օ. Մարմինի ատենապետուիկ Տիկն Մարիամ Կարապետեան, բացման իր խօսքին մէջ, ողջունեց բոլոր ներկաները, որոնց կարգին էին տիկնանց միութեանց անդամներ, ՀՕՄականներ, գլխաւորութեամբ Շրջ. Վարչութեան ատենապետուիկ Տիկն Սոսի Փօլատեանի: Ան յիշեցուց, որ ՀՕՄը այս տարի կը տօնէ իր 100ամեակը, հետեւարար, բարի երթ մաղթեց ՀՕՄին, իր երկրորդ հարիւրամեակի սեմին:

Ճաշէն ետք, Տնք. Իտա Գարայեան տուաւ շահեկան եւ օգտաշատ դասախոսութիւն մը, գլխաւոր նիւր ունենալով «Հայ Կնոջ գերը՝ զաւակներու դաստիարակութեան մէջ»: Ան առաջին հերթին վեր առաւ մանուկին հիմնական կարիքները, բնականոն անումի համար անոնի են՝ բնախօսական տարրական պէտքերը, ապահովութեան զգացումը, շրջապատին հետ ներդաշնակուելու եւ յարաբերելու պահանջը, ապա նաև գեղագիտական մղումները: Ան

անհրաժեշտ նկատեց, որ մայրեր օգնեն իրենց զաւակներուն, որպէսզի կեանի նպատակակէտ ու տեսլական ունենան, զարգացնեն ընտանիքին ու շրջապատին հետ յարաբերելու յատկութիւնը, քայլ պահեն արագօրէն զարգացող աշխարհին հետ, իրենց պատկանելիութեան համար ունենան հպարտութեան զգացում ու դաստիարակութին հաւաքական ժառանգութիւններով, եւ վերջապէս, հոգ տանիլ, որ ընտանիքը, հայ ընտանիքը մօտիկ ըլլայ եկեղեցոյ, ըլլայ հաւատացեալ:

ընկերութեան ու ազգին սիրտն ու հոգին:

Զենարկի աւարտին, Առաջնորդ Սրբազնը յուշանուէր մը յանձնեց յարգելի բանախուին:

"YEAR OF THE ARMENIAN WOMAN" SECOND LITERARY LUNCHEON HELD AT THE PRELACY

Հանդիպումին եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազնը: Ան քարձր զմահատեց Տնօք. Իտա Գարայեանի ներկայացուցած գաղափարներն ու քելադրան ունենալու, ապա նաև արձագանգելով յիշեալ կետերուն, անհրաժեշտ նկատեց, որ հայ մայրն ու հայ կինը տէր կանգնին մեր արժէներուն, իրենց զաւակներուն խօսին յատկապէս հայկական արժէներու մասին, զարգացող աշխարհի մէջ մանուկները ուղղեն դէպի օգտակարն ու մնայունը, շեշտել հայութեան պատկանելիութեան զգացումն ու հայութեամբ հպարտանալու կարեւորութիւնը, եւ վերջապէս, մանուկին ու պատանին մէջ սերմանել Աստուծոյ սէրը, Աստուծոյ պատկերին համաձայն ստեղծուած ըլլալու մարդուն յատկանիշները: Առաջնորդ Սրբազնը շեշտեց, որ հայ կինը՝ մայր, դաստիարակ թէ ընտանիքի կառավարիչ՝ կը հանդիսանայ

In celebration of the "Year of the Armenian Woman" as proclaimed by H.H. Catholicos Aram I, the Prelacy is organizing a number of events throughout the year to honor the Armenian woman and her role and contributions to our nation. Among these is a series of literary luncheons organized by the Prelacy Ladies Auxiliary under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate.

The second of these luncheons took place on the afternoon of Thursday, April 15th, 2010, at the Prelacy "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall.

The event began with the invocation by the Prelate.

Ladies Auxiliary Chair Mrs. Mariam Karapetian welcomed the guests, among whom were Ladies Guild members from various Prelacy Churches and community representatives, such as Chairlady of the A.R.S. Regional Executive Mrs. Sossi Poladian. Given that the A.R.S. is celebrating its centennial this year, Mrs. Karapetian congratulated the organization and wished them success as they embark on the next hundred years.

The keynote speaker was psychologist and marriage and family therapist Dr. Ida Karayan, who gave a presentation on the role of Armenian woman in childhood education. Dr. Karayan first outlined the basic needs of all children. She went on to stress the importance of Armenian mothers helping their children form their ideals and purpose and developing strong ties with family and community, teaching them skills to keep up with the fast pace of life, instructing them on our faith, heritage and national values, and working to ensure that they develop a bond with our church and community.

The event closed with the Prelate's message. The Prelate commended Dr. Karayan for her informative presentation and suggestions, and reiterated her message that Armenian mothers must instill in their children our values, virtues, and pride in belonging to the Armenian nation, and cultivate in them love for God and our church. He concluded by affirming that the Armenian woman, whether a wife, mother, or educator, is the heart and soul of our nation.

At the conclusion of the event the Prelate presented Dr. Karayan with a memento.

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄՐԲԱՋԱՆԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՓՐՈՖ. ՌԻԶՈՐՏ ՅՈՎՃԱՆՆԵՍԵԱՆԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

«ԳՐԻԳՈՐ ԿՈՃՈԼՈԶԵԱՆ»
ԿՐԹԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Զորեքշաբթի, 14 Ապրիլին, Առաջնորդ Սրբազնը ընդունեց այցելութիւնը հմուտ պատմագէտ եւ UCLA համալսարանի հայագիտական ամպիննի հիմնադիր ու վարիչ Փրոֆ. Ռիչըրտ Յովհաննեսեանի, որուն հետ ունեցաւ մտերմիկ հանդիպում մը:

Նկատի ունենալով, որ յարգելի պատմագէտը առաջին անգամ ըլլալով կ'այցելէր Ազգ. Առաջնորդարանի նոր շենքը, Առաջնորդ Սրբազնը ընդհանուր ծանօթութիւններ տուաւ Առաջնորդարանի բաժանմունքներուն ու բազմաթիւ աշխատանքներուն մասին: Զրոյցը ընդգրկեց հայութիւնը յուզող այժմէական հարցեր եւ զարգացումներ:

Սյա այցելութեան առիթով, Փրոֆ. Ռ. Յովհաննեսեան Առաջնորդ Սրբազնին հաղորդեց, որ իր տիկնո՞ց՝ թժկուիկի Վարդիքենի գարսմիկը՝ նորոգ հանգուցեալ Գրիգոր Կոնլոգեան (մահացած՝ Օրէնն Քառունքի, 17 Փետրուար 2010ին), իր կտակին մէջ բաժին յատկացուցած է Ա. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ կից՝ Ազգային Արի Կիրակոս Մինասեան վարժարանին: Հանգուցեալին կտակին համաձայն, Ազգ. Առաջնորդարանին մօս պիտի հաստատուի «Գրիգոր Կոնլոգեան Կիրական Հիմնադրամ»ը, որուն մայր գումարն է 75,000 տոլար. հիմնադրամին հասոյթը պիտի տրամադրուի Ա. Կիրակոս Մինասեան վարժարանի կարիքաւոր սաներու:

PRELATE WELCOMES PROF. RICHARD HOVANNISIAN

- ESTABLISHMENT OF THE "GRIGOR KOTCHOLOSIAN" SCHOLARSHIP FUND

On Wednesday, April 14th, 2010, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, welcomed renowned historian and scholar Prof. Richard Hovannisian.

Given that it was Prof. Hovannisian's first visit to the new headquarters, the Prelate informed him of the various departments that operate within the Prelacy and the endeavors being undertaken. The Prelate and guest also discussed current issues of concern within the Armenian community.

Prof. Hovannisian then informed the Prelate that the cousin of his wife Dr. Vartiter K. Hovannisian, Grigor Kotcholosian (who passed away in Orange County on February 17, 2010), had left a sum of \$75,000 in his will to the Ari Guiragos Minassian School in Orange County to establish a scholarship fund to benefit needy students.

On behalf of the Prelacy Councils and school board, the Prelate expressed his thanks and appreciation to Prof. Hovannisian and prayed for the memory of the decedent to remain ever blessed.

Միաժամանակ վերանորոգելով մեր անսակարկելի իրաւունքներուն պահանջատէրի կցւածքն ու զանոնք վերականգնելու յանձնառութիւնը:

Ուրբար, 23 Ապրիլի երեկոյեան, Նորք Հոլիվուտի Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ միացեալ Ս. Պատարագ: Պատարագիչն էր Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդը: Ս. Սեղանին սպասարկեցին Գերպ. Տ. Միւռոն Ռ. Վրդ. Ազնիկեան եւ Հոգշ. Տ. Պարբեւ Վրդ. Կիւլիւմեան: Ներկայ էին Թեմիս հոգեւորականաց դասու անդամները: Աղօթակից եղան Հայ Կարողիկէ համայնքի ժողովրդապետ Հոգշ. Տ. Անտոն Վրդ. Սարոյեան եւ Հայ Աւետ. համայնքի հոգեւոր հովիւ Վեր. Ցովսէփ Մարուեան: Ներկայ էին Ազգ. Վարչութեան անդամներ, կուսակցական եւ միութենական ներկայացուցիչներ եւ ուխտապահ հաւատացեալներու բազմութիւն մը:

Պատարագի աւարտին, տեղի ունեցաւ հոգեհանգիստ. Երեք համայնքներու հոգեւոր առաջնորդները արտասանեցին ոգեկոչական սրտի խօսեր: Առաջնորդ Սրբազնը իր պատգամին մէջ վեր առաւ հայութեան դէմ գործուած պատմական ոնիրին ահազմութիւնը, հայրենիքին ու Ֆրիստոնէական հաւատֆին նահատակներուն հաւատարմութիւնն ու պահանջատէր մնալու անոնց կտակը: Առաջնորդ Սրբազնը ընդգծեց, որ «մենք» նահատակներու կտակին ժառանգորդներս, Ապրիլը չենք նկատեր միայն կորուստներու յիշատակման ամիս,

**ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 95ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ
ՄԻԱՑԵԱԼ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ՀԱՒԱՔՆԵՐ**

Ցեղասպանութեան 95րդ տարեդարձին առիրով, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու մեր Թեմը եւս յիշատակի արարողութիւններով ու ոգեկոչական հաւատներով խոնարհեցաւ մեր բիւրաւոր նահատակներուն յիշատակին առջեւ,

այլ Ապրիլն ու տարուան իւրաքանչիւր ամիսը, իւրաքանչիւր օրը վերածած ենք արդարութեան հետապնդման հանգրուանի: Նահատակներու յիշատակման կողմին, կը յիշենք նաեւ մեր այն հերոսները, որոնք կերտեցին մեր հերոսամարտերը, 1915ին, թէ սան տարի առաջ՝ Արցախի մէջ: Հաւատի, հայրենիքի եւ մշակութային ժառանգութեանց հաւատարմութեան նամքուն ինկած մեր նահատակներուն կողմին, մեր հերոսամարտերը կերտողներ կը լուսաւորեն մեր պայքարի ուղին, Ցեղասպանութեան դեկավարները զգետնող արդարահատոյցները կը պատգամեն, որ մեր պայքարը բազմանիւղ է ու յարատեւ, անոր թիրախն է իրաւունքներու վերականգնում, մարդկային ու նիւթական բոլոր կորուստներուն դիմաց արդար հատուցում»:

Ապրիլ 24ի առաւտուն, Առաջնորդ Սրբազնը, հոգեւոր հայրերու ընկերակցութեամբ, մասնակից եղաւ երիտասարդական հաւաբայլարշաւին, որ կազմակերպուած էր Հոլիվուտի մէջ, «Միացեալ Հայ Երիտասարդներ» կազմակերպութեան կողմէ: Առաջնորդ Սրբազնը կատարեց հաւաքին բացման աղօրքը, իսկ աւարտին, պատգամ մը ուղղեց մասնակից երիտասարդութեան, վեր առնելով մեր Դատին հետապնդման մէջ անոնց կենսական դերը եւ յորդորելով աննահանց շարունակել պահանջատիրական երթը:

Կեսօրին, Մոնթեպելոյի Նահատակաց

Յուշարձանին շուրջ տեղի ունեցաւ քաղաքական հաւաքիա. Առաջնորդ Սրբազնը, Ազգ. Վարչութեան ու ժողովականութեան անդամներ մասնակից եղան հաւաքին, որուն հետեւցաւ հոգեհանգստ՝ հայկական բոլոր յարանուանութեանց Առաջնորդներուն եւ հոգեւորականներու մասնակցութեամբ:

Առաջնորդ Սրբազնը, հոգեւոր հայրեր, Ազգ. Վարչութեան անդամներ եւ ներկայացուցիչներ մասնակից եղան նաեւ Սահմանբոյջի, Լու Աննելըսի, Փաստինայի, Կլենտէյլի քաղաքաբետութեանց ոգեկոչական հաւաքներուն ու պաշտօնական արարողութեանց, ինչպէս նաեւ Ցեղասպանութեան յիշատակման ձեռնարկներուն:

95TH ANNIVERSARY OF THE GENOCIDE COMMEMORATED WITH DIVINE LITURGY AND COMMUNITY GATHERINGS

In the days leading up to, and including, April 24, 2010, Armenians worldwide commemorated the 95th anniversary of the Genocide with various events including Divine Liturgy, requiem, community gatherings, and protests.

Within the Western Prelacy, joint Divine Liturgy was celebrated among the Apostolic, Catholic, and Evangelical Churches on the evening of Friday, April 23rd, 2010, at the North Hollywood Parish. H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, celebrated Divine Liturgy. He was assisted at the altar by Very Rev. Fr. Muron Aznikian, Very Rev. Fr. Barthev Gulumian, and clergy members. Among those in attendance were Executive Council members and representatives of community organizations.

The Prelate also delivered a message on this occasion, as did Very Rev. Fr. Andon Saroyan, Rector of the Armenian Catholic Church, and Rev. Joe Matossian, Minister of the Armenian Evangelical Union of N. America.

In his message, the Prelate exalted the faith of our martyrs and their sacrifice for faith and nation, and the responsibility of all to pursue justice and our rights. "We do not remember our martyrs on this one day only; we remember them each day as we work towards recognition, truth and justice", said the Prelate. "We remember also our heroes, who fought and defended our lands, whether 95 years ago or 20 years ago in Artsakh, and who demonstrate that our struggle will not end until justice is served".

Requiem for the souls of our martyrs followed.

On the morning of April 24th, the Prelate and clergy participated in a protest rally in Little Armenian organized by the Unified Young Armenians.

The prelate conducted the opening prayer and later delivered his message to the youth, commending their active role in our cause and urging them to continue on their path and mission undeterred.

In the afternoon, the Prelate and clergy participated in the community gathering at Bicknell Park in Montebello, organized by the Armenian Genocide United Commemorative Committee, which was followed by requiem service presided over by the spiritual leaders of three Armenian denominations.

In the days and weeks preceding April 24, the Prelate, clergy, and Executive Council members also participated in commemorations at the Sacramento State Assembly, Los Angeles, Pasadena, and Glendale City Halls, and various community-wide events.

**ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ
ՅԱԶՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԱԻՄՐՏԵՑ ԻՐ 38ՐԴ ԸՆԹԱՑԻԿ ՆՍՏԱՇՐՋԱՆԸ
- ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՆ ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ՈՒ Ա.ԶԳ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ԿԱԶՄԵՐԸ
- ԳՆԱՀԱՏԱՆՔ ԵՐԿՈՒ ՆՈՒԻՐԵԱԼ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐՈՒ**

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Արեւմբտեան Թեմի Ազգային Երեսփոխանական Ժողովի 38րդ նատաշրջանը տեղի ունեցաւ Ուրբար, 14 եւ Շաբար, 15 Մայիսին, Ազգային Առաջնորդարանի «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ, նախագահութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի եւ հիւրընկալութեամբ էնսինոյի Ս. Նահատակաց եկեղեցւոյ հոգարարանութեան: Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովի անդամներուն, Կրօնական Ժողովի եւ Ազգ. Վարչութեան անդամներու կողմին, ներկայ էին Ազգային Վարժարաններու Խնամակալ Մարմինի անդամներ, Ազգ. Վարժարաններու տնօրէններ եւ այլ հրաւիրեալներ:

Նիստին բացումը տեղի ունեցաւ Ուրբար յետմիջօրէին, միացեալ աղօթքով: Առաջնորդ Սըրբազանը յայտնեց, թէ յատուկ աղօթք պիտի բարձրացուի անցեալ մէկ տարուան ընթացքին մեր ունեցած կորուստերուն՝ Թեմիս ու Կարողիկոսութեան ծառայող ննջեցեալներու հոգիներուն համար: Անոնց շարքին էին Ա.տրպատականի Թեմի Առաջնորդ Տ. Նշան Եպս. Թօփուզեան, Թեմիս նախկին հոգեւոր հովիւներէն՝ Տ. Անուշաւան Գինյ. Արքինեան, Տ. Վաչէ Գինյ. Նազգաշեան, Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան անդամներ՝ Տնքր. Լեւոն Դաւթեան եւ Տարօն Աւետիստեան, Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովի անդամներ՝ Տնքր. Կարո Յակոբեան եւ հիւրընկալ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւն Արք. Տ. Ռազմիկ Գինյ. Խաչատուրեան:

Առաջնորդ Սըրբազանը ողջոյնի խօսք ուղղեց ներկաներուն եւ հրաւիրեց Սան Ֆրանսիսկոյի Ա. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւն Հոգշ. Տ. Վահանակ Վրդ. Մելոյեանը, որպէսզի ընթերցէ Ա. Աքոռոյս գահակալ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կարողիկոսին կողմէ ժողովիս ուղղուած օրինութեան խօսքը:

Վեհափառ Հայրապետը կ'ողունէր ժողովիս մասնակիցները, վեր կ'առնէր ծուխերու աշխուժացման եւ նոր հոգեւոր հովիւներու պատրաստութեան կարեւորութիւնը, կը շեշտէր մեր դպրոցներուն մէջ հայեցի կրութեան աւելի եւս զարգացման անհրաժեշտութիւնը, ապա, գնահատելէ ետք Առաջնորդ Սըրբազանին ու Թեմիս զոյգ ժողովներուն աշխատանքը, յաջողութիւն կը մաղքէր Երեսփոխանական Ժողովին:

Յաջորդաբար ողջոյնի խօսք արտասանեցին, Մեծի Տաճան Կիլիկիոյ Կարողիկոսութեան Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Տիար Խաժակ Տիգինեան, Ազգային Վարչութեան ատենապետ Տնքր. Կարօ Յակոբեան եւ հիւրընկալ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւն Արք. Տ. Ռազմիկ Գինյ. Խաչատուրեան:

Ա.Ո.ՁՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԻՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Առաջնորդ Սըրբազանը փառք եւ գոհութիւն յայտնելէ ետք Աստուծոյ, Երախտագիտութեան խօսք ուղղեց Վեհափառ Հայրապետին, Թեմիս նկատմամբ անոր հոգածու վերաբերմունիքին համար: Գնահատանքի խօսք ուղղեց նաև Թեմի զոյգ ժողովներուն, ապա ակնարկութիւն ըրաւ կարգ մը ընդհանրական հարցերու եւ հպարտանիք իրագործումներու: Ան անդրադարձաւ տնտեսական տագնապին ու անոր հետեւանդներուն: Կանգ առաւ նորահաս սերունդին հոգածութեան հրամայականին վրայ, որուն գծով, մեր Թեմը 2009 տարուան

ընթացքին կարեւորութեամբ կենսագործեց Վեհափառ Հայրապետի պատգամը, որ Տարին նուիրած էր երիտասարդութեան:

Առաջնորդ Սրբազնը ողջունեց Նորք Հոլիվուտի ծխական համայնքի կազմակերպական կեանեմին մեջ արձանագրուած յառաջդիմութիւնը, նկատել տալով, որ շրջանը առաջին անգամ ըլլալով իր ներկայացուցիչներով կը մասնակցի ժողովիս: Ան նաեւ գնահատանելով արտայայտուեցաւ եկեղեցական սեփական կալաւածով մը օժտուելու Լաս Վեկասի համայնքին իրագործումին մասին: Ան կոչ ուղղեց, որ «Նոր տասնամեակին նայինք ամուր եւ առող հիմերու վրայ վերակազմակերպուելու յանձնառութեամբ»:

«Գիտենք, որ մեր դիմաց կը տարածուին աշխատանքի ընդարձակ դաշտեր, գործող ձեռներու կարիքը մեծ է. «Հունարք առատ է, բայց մշակները՝ ֆիչ: Հետեւարար, իմադրեցէ՛ հունարք տիրոջմէն, որ իր հունարքին համար մշակներ դրէ՛»: Տէրունական այս խօսքը, սիրելիներ, այժմէական է մեզի համար, հոս, հայրենիքին հեռու այս ափերուն, ուր կարիքները կ'աւելան տարուէ տարի», եզրափակեց Առաջնորդ Սրբազնը, մաղթելով, որ ժողովը յանձնառու մօտեցումով ու յաջողութեամբ յառաջ տանի իր աշխատանքը:

ԴԻԻԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԳՆԱՀԱՏԱՆՔ

Պաշտօնական խօսքներէն ետք, ժողովը ընտրեց իր մնայուն դիւանը: Ատենապետ ընտրուեցաւ Տիար Նազարէք Ծատութեան, իսկ ատենադպիր ընտրուեցան Տիարք Հրայր Ճերմակեան եւ Խաչիկ Թիրիզեան: Դիւանը ձեռնահասօրէն վարեց աշխատանքները:

Ծխական շրջաններու հոգաբարձութեանց ատենապետները կամ ներկայացուցիչները տըւին հակիրճ զեկուցումներ՝ իրենց տարեկան աշխատանքին, իրագործումներուն, մտահոգութիւններուն եւ ծրագիրներուն մասին:

Օրակարգի յաջորդ կէտերուն լուծումէն առաջ, Առաջնորդ Սրբազնը յայտարարեց, որ վերջին տարիներուն, Ազգ. Երեսփոխանական ժողովին առիթով հաստատուած է բարի աւանդութիւն մը. ժողովին ընթացքին, պատիի ու գնահատանքի կ'արժանանայ Թեմիս երկարատեւ ու կամաւոր նուիրեալ ծառայութիւն մատուցող ազգային մը:

Այս տարի, Առաջնորդ Սրբազնն ու Ազգ. Վարչութիւնը այս գնահատանքին արժանի նկատած էին երկու նուիրեալ ծառայողներ: Անոնք են Ս. Խաչ Մայր Տաճարի բարտուղարուի Օր. Վրէժուիի Սարգիսեանը եւ Լաս Վեկասի ծխական յանձնախումբի ատենապետ Տիար Ատրուշան Արմէնեանը, առ ի գնահատանք Թեմիս եւ ծխական յիշեալ շրջաններուն իրենց նուիրեալ ծառայութեանց: Օր. Վրէժուիին պարգևատրելու գաղափարը կապ ունի այն իրողութեան հետ, որ 2010 տարին հոչակւած է Հայ Կնոջ Տարի:

Առաջնորդ Սրբազնն ու զոյգ ժողովներու ատենապետները կատարեցին յուշանը էրներու յանձնումը:

Ազգ. Երեսփոխանական ժողովը այնուհետեւ հանգամանօրէն եւ ըստ էութեան Բննարկեց Առաջնորդ Սրբազնին ու զոյգ ժողովներուն միամեայ գործունեութիւնը: Ստանալէ եսք յաւելեալ լուսաբանութիւններ ու բացարութիւններ, ժողովը «Յոյժ գնահատելի» գուատարուած աշխատանքը:

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ՆՈՐ ԿԱԶՄԵՐՈՒԻՆ

Ազգ. Երեսփոխանական ժողովի երկրորդ օրուան նիստերը յատկացուած էին յառաջիկայ տարուան ծրագիրներու մշակման:

Քննարկումներն ու առաջարկները բաժնեւած էին աշխատանքի զանազան կալուածներու եւ գլուխներու տակ, ինչպէս՝ ֆրիսոննեական դաստիարակութիւն, կրթական մարզ, նոր հոգեւոր հովիւներու պատրաստութիւն, տնտեսական ծրագիրներ եւայլն:

Ժողովի աւարտին, տեղի ունեցաւ Կրօնական ժողովի ու Ազգ. Վարչութեան նոր կազմերու ընտրութիւնը:

Կրօնական ժողովի անդամ ընտրուեցան հետեւեալ հոգեւորականները.-

Գերպ. Տ. Միւռոն Ռ. Վրդ. Ազնիկեան

Հոգշ. Տ. Պարքեւ Վրդ. Կիւլիւմեան

Արժանապատիւ Տ. Վիգէն Ա. Քինյ.

Վասիլեան

Արժանապատիւ Տ. Նարեկ Քինյ.

Փեկիւանեան

Արժանապատիւ Տ. Վազգէն Քինյ.

Արմանեան

Արժանապատիւ Տ. Ռազմիկ Քինյ.

Խաչատրութեան

Արժանապատիւ Տ. Արտակ Քինյ.

Տէմիքնեան

Ազգային Վարչութեան անդամ ընտրուեցան հետեւեալ ազգայինները.-

Իրաւարան Լեւոն Կիրակոսեան

Տիար Կարօ Էջկիեան

Տիար Խաչիկ Երէցեան

Տիար Վահրին Փիլաւնեան

Տիկին Ռիմա Պողոսեան

Տիար Կարէն Բենեասեան

Տիար Վահան Պղտիկեան

Տիար Ճորճ Զօրպանեան

Տիար Թորոս Յ. Քէչէնեան

Տիար Պիլ Սաարնեան (Ֆրեզնյէն)

Տիար Սագօ Շիրիմեան (Սան Ֆրանսիսկոյէն)

Առաջնորդ Սրբազնը յատուկ գնահատանք արձանագրեց շրջանաւարտ վարչականներուն, յատկապէս այն անդամներուն, որոնք վերընտրելի չեն: Ան նաև գնահատանք արձանագրեց դիւանին, որ յաջողութեամբ Վարեց ժողովը:

Առաջնորդ Սրբազնը յատուկ գնահատանք արձանագրեց շրջանաւարտ վարչականներուն, յատկապէս այն անդամներուն, որոնք վերընտրելի չեն: Ան նաև գնահատանք արձանագրեց դիւանին, որ յաջողութեամբ Վարեց ժողովը:

Ֆրեզնոյի Ս. Երրորդութիւն Մայր եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնը պատրաստակամութիւն յայտնեց հիւրընկալելու յառաջիկայտարուան Ազգ. Երեսփոխանական ժողովը:

Փակման խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազնը: Ան գնահատանք արձանագրեց ժողովականներուն, անհրաժեշտ նկատեց, որ մեր հաւաքական կեանքի աշխատանքները՝ եկեղեցւոյ ու ազգի ծառայութիւնը շարունակուի սիրով, փոխադարձ յարգանենք ու հանդուրժո-

ղութեամբ, որովհետեւ բոլորիս նպատակն է իրականացնել մեր եկեղեցւոյ յառաջդիմութիւնը: Առաջնորդ Սրբազնը շնորհաւորեց նորընտիր կազմերը, եւ անոնց մաղթեց յաջողութիւն՝ իրենց ծառայական առաջելութեան մեջ:

Նիստը փակուեցաւ Առաջնորդ Սրբազնին աղօրենք: Ներկաները երգեցին «Կիլիկիա»ն եւ Հայաստանի Քայլերգը:

PRELACY 38TH REPRESENTATIVE ASSEMBLY CONCLUDES WITH ELECTION OF NEW RELIGIOUS AND EXECUTIVE COUNCILS

The 38th Prelacy Representatives Assembly convened at the "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall on Friday, May 14th, 2010, and concluded on the afternoon of May 15th. The Assembly was presided over by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and was hosted by Holy Martyrs Church on Encino, with the participation of delegates, clergy members, Central Executive Council member Mr. Khajag Dikijian, Religious and Executive Council members, Board of Regents members, principals, and invited representatives.

The Assembly opened on Friday afternoon with the invocation by the Prelate, during which prayers were offered in memory of those who entered eternal rest in the past year, among them Prelate of Tavriz H.G. Bishop Neshan Topouzian, retired Prelacy priests Archpriest Fr. Anoushavan Artinian and Archpriest Fr. Vatche Naccashian, Central Executive Council members Dr. Levon Davtian and Mr. Daron Avedissian, delegate Mr. Noubar Chorbajian, long-time servant of St. Mary's Church Mr. Stepan Kabadayan, former Executive Council member Mr. John Shirin, and long-time servant of St. Garabed Church Mr. Mihran Chatoyan.

His Eminence then invited pastor of St. Gregory Church of San Francisco Very Rev. Fr. Vaghinag Meloian to read the message of H.H. Catholicos Aram I. In his message His Holiness stressed the importance of strengthening parishes, preparing new clergy, and strengthening Armenian education in our schools, and after commending the endeavors of the Prelate and Councils during the past year wished success to the Assembly's proceedings.

Welcoming remarks were then delivered by Mr. Khajag Dikijian, Chairman of the Executive Council Dr. Garo Agopian, and pastor of the host parish Rev. Fr. Razmig Khatchadourian.

The Prelate then delivered his message, first and foremost giving thanks to God for granting another year to serve our church and community, and expressing his thanks to His Holiness for his guidance and care. He continued to give a general overview of the activities of the past year, calling attention to some of the realities of the past year such as the global recession, which affected the Prelacy and parishes as well, and noteworthy accomplishments. The Prelate noted that one of the most important aspects of the Prelacy's mission is the educating and spiritual nurturing of our youth, and that we are more committed than ever to engaging our youth in our church and community life. His Eminence then reflected on the accomplishments in the past year with regards to our newer parishes, such as the North Hollywood parish elected its first Board of Trustees and delegates, and the purchasing of a property by the Las Vegas parish which will soon house a church and cultural center.

Finally, the Prelate noted that with each passing year the Prelacy's realm of service expands to meet the ever changing needs of our communities and thus, "as we embark on a new year of service, let us look to moving forward and not be satisfied with the status quo. Let us think outside the box, welcoming new ideas and new modes of operation in order to experience unprecedented successes and secure a brighter future for our church and our nation". In the words of our Lord, "The harvest is plentiful, but the laborers are few", the Prelate concluded by stating "It is our duty to be good laborers,

church, and to selflessly dedicate ourselves to serving our church with compassion and love. The Armenian Church is established on a strong foundation, based on the Christian virtues of faith, hope, and love. It is up to us to ensure that the foundation remains solid with our devotion to our Christian faith and our active participation in the mission of the Armenian Apostolic Church".

The election of the permanent divan followed with Mr. Nazareth Sadorian elected Chairman and Mr. Herair Jermakian and Mr. Khatchig Titizian as Secretaries.

The Chairman or representative of each Board of Trustees was then invited up to present a brief report of their parish's activities.

It has become a tradition during each Representatives Assembly to honor and commend a devoted servant of one of our parishes. This year, two individuals were honored. Given that this year we celebrate the Year of the Armenian Woman, one of the honorees was years-long secretary of Holy Cross Cathedral Ms. Verjouhi Sarkissian. Accepting the plaque on her behalf were the pastors and Board of Trustees Chair of Holy Cross Cathedral. The other honoree was Chairman of the Las Vegas parish Mr. Adroushan Armenian, who was commended for his part in the advancements the parish has experienced in a relatively short time.

The second session focused on financials, briefings by the Board of Regents and Religious and Executive Councils, and a discussion on the merit of the annual activities of the Prelate and Councils, which the Resolutions Committee found to be "highly commendable".

The Assembly re-convened on Saturday morning. During the first session, the activities of the Councils for the forthcoming year were drafted with regards to Christian Education, our parishes, new clergy preparation, and schools-educational. The 2010-2011 budget was also presented and approved.

The election of the Religious and Executive Councils took place during the second and last session of the day, with the following results:

Religious Council

Very Rev. Fr. Muron Aznikian
Very Rev. Fr. Barthev Gulumian
Archpriest Fr. Vicken Vassilian
Rev. Fr. Nareg Pehlivanian
Rev. Fr. Vazken Atmajian
Rev. Fr. Razmig Khatchadourian
Rev. Fr. Ardash Demirjian

Executive Council

Mr. Levon Kirakosian, Esq.
Mr. Garo Eshgian
Mr. Khatchig Yeretzian
Mr. Vahrij Pilavjian
Mrs. Rima Boghossian
Mr. Kahren Beniasian
Mr. Vahan Bezdkian
Mr. George Chorbajian
Mr. Toros H. Kejejian
Mr. Bill Sahatdjian
Mr. Sako Shirikian

Following the elections, the Prelate expressed his thanks to the outgoing Councils' members for their service and contributions during their term.

Prior to the close of the session, representatives of Holy Trinity Church expressed their readiness to host next year's Assembly in Fresno.

Concluding remarks were delivered by the Prelate during which he commended the delegates and all the participants for their input and suggestions, stressed the importance of cooperation and collaboration as we embark on the activities of the forthcoming year, and wished success to the new Councils.

The Assembly officially came to a close with the benediction and the singing of the Cilician and Armenian national anthems.

Հայ կինը որպէս մայր

Հայ կինը որպէս մայր եղակի կարեւորութիւն ունեցած է հայ ժողովուրդի մտածողութեան ու կեանքին մէջ: Նախարիսառնեական շրջանէն սկսեալ, հայ ժողովուրդը չաստածուի հիներու մէջ տեսած է հայ մօր տիպարը, որպէս «աղբիւր», «կեցուցիչ», «շունչ եւ կենդանութիւն» (Ազարանգեղոս) ազգին յաւերժութեան: Հայ ժողովուրդը հայ կինը ուզած է տեսնել էապէս ու գերազանցօքէն որպէս մայր՝ մայրութիւնը վերածելով գերազոյն ու սրբազնագոյն առաջինութեան: Հայ մայրը ո՛չ միայն աղբիւր է եղած բեղմնաւորման ու պտղաբերութեան, այլ նաև օրինակ՝ անձնազնութեան, ծառայութեան եւ հաւատարմութեան: Հայ կնոց տիպարը որպէս մայր մեր ժողովուրդին համար նկատուած է այնքան նուիրական, որ մեր ազգային անփոխարինելի արժեքները «մայր» բառով որակած է՝ մայրենի լեզու, մայր Հայաստան, մայր եկեղեցի:

(Քաղուած Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաբողիկոսի՝ 2010 տարին «ՀԱՅ ԿՆՈՉ ՏԱՐԻ» հոչակած հայրապետական պատգամէթի):

Armenian women as mothers

Armenian women, as mothers, have had singular importance in the thinking and life of the Armenian people. Starting from the pre-Christian period, the Armenian people have seen the Armenian mother as the “source,” “life giver,” “breath and vitality” (Agathangelos) of the nation’s perpetuity. The Armenian people have wished to see Armenian women essentially and mainly as mothers, rendering motherhood into a supreme and most sacred virtue. Armenian mothers have been not only the source of reproduction and productivity, but also the example of self-sacrifice, service and loyalty. The model of the Armenian woman as mother has been considered so sacred for our people that our sacred national values are qualified with the word “mother” – mother tongue, mother Armenia, mother church.

(*Excerpts from the Pontifical message of His Holiness Aram I, proclaiming the year 2010 as the “YEAR OF THE ARMENIAN WOMAN”*)

**ԱԶԳ. Վ. ԵՒ Ա. ՇԱՄԼԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ԱԻԱՐՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԻ ԱՇԱԿԵՐՁՆԵՐԸ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑԻՆ**

Հաւատարիմ մնալով վերջին տարիներուն հաստատուած գեղեցիկ աւանդութեան, Ազգ. Վահան եւ Անուշ Շամլեան վարժարանի տնօրէնութիւնն ու ուսուցիչները Զորեխարքի, 19 Մայիսի առաւոտուն Ազգային Առաջնորդարան առաջնորդեցին վարժարանի աւարտական դասարանի աշակերտները, որոնք ընդունուեցան Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. S. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի եւ հոգեւոր հայրերու կողմէ, ունեցան աղօթի ու մշակոյթի պահ մը եւ դպրոց վերադարձան յիշատակելի պահ մը ապրած ըլլալու զգացումով:

Աւելի քան 50 աշակերտներ, ընկերակցութեամբ վարժարանի տնօրէն Տիար Վազգէն Մատելեանի, փոխ տնօրէն Տիկին Ռիթա Գարբիէլեանի, հայերէնի ուսուցիչներու եւ խումբ մը ծնողներու, Ազգ. Առաջնորդարան հասան ժամը 9էն առաջ: Առաջնորդ Սրբազնին կողմին, աշակերտները դիմաւորեցին Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւներէն Արժ. S. Վազգէն Քինյ. Արմանեան եւ Ս. Կոմիտաս Քինյ. Թորոսեան, որոնք նաև իրենց ուսուցիչներն են: «Ս. Տրդատ եւ Ս. Աշխէն» մարտրան մէջ տեղի ունեցաւ աղօթի պահ մը, որուն աւարտին, աշակերտները, դաստիարակներն ու ծնողները Ս. Հաղորդութիւն ստացան Առաջնորդ Սրբազնին ձեռամբ:

Նախաճաշի պահ մը բոլորելէ ետք, աշակերտներն ու ընկերակից հիւրերը համախմբուեցան «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ, ուր աշակերտները երկու տեսակի նույր հրամցուցին Առաջնորդ Սրբազնին ու ներկաներուն: Առաջին նույրը՝ գեղարուեստական յայտագիր մըն էր, որ կազմը մը երկու խմբային արտասանութենէ եւ դաշնակի վրայ մէկ կատարումէ: Աշակերտները նաև գեղեցիկ յուշանույր մը բերած էին Առաջնորդ Սրբազնին:

Հակիրն խօսֆ մը արտասանեց վարժարանին տնօրէնը, որ գոհունակութիւն արտայայտեց աւարտական դասարանին իրագործումներուն համար ու մաղթեց, որ վարժարանի յարկէն հեռանալէ ետք, անոնք մնան կրթական այս օնախին մօտիկ:

Օրինութեան ու բարեմաղթութեան խօսֆ ուղղեց նաև Առաջնորդ Սրբազնը: Ան ողջունեց աշակերտները, տնօրէնութիւնն ու դաստիարակները, վեր առաւ հայկական կրօնախին իւրայատկութիւնը եւ գոհունակութեամբ ու դրուատիենվ խօսեցաւ աշակերտներուն ներկայացուցած յայտագիրին մասին: Առաջնորդ Սրբազնը կանգ առաւ հայկական ուսումնարանի իւրայատուկ դերին ու մթնոլորտին վրայ, որոնք իբրեւ բարիք կը բաշխուին հայ աշակերտներուն, օրինեց վաստակը հայ դաս-

տիարակներուն ու ծնողներուն, ու մաղթեց, որ այս կրթարանի յարկին տակ աշակերտներուն փոխանցուած ոգեղէն հարստութիւնները անոնց հետ մնան ընդմիշտ:

Հրաժեշտէն առաջ, Առաջնորդ Սրբազնը յուշանուերներ յանձնեց աշակերտներուն, ապա, աշակերտներն ու դաստիարակները խմբային լուսանկար մը ունեցան Ազգ. Առաջնորդարանի մատուուին առջեւ:

VAHAN & ANOUSH CHAMLIAN GRADUATING CLASS VISITS THE PRELACY

On Wednesday, May 19th, 2010, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, welcomed to the Prelacy the graduating class of Vahan and Anoush Chamlian School. The more than 50 students were accompanied by Principal Mr. Vazken Madenlian, Vice-Principal Mrs. Rita Kaprielian, Armenian teachers, and parents. The students were welcomed by the Prelate, and St. Mary's Church pastors Reverend Fathers Vazken Atmajian and Gomidas Torossian, who also teach at the school.

Upon their arrival the students were led to the "St. Dertad and St. Ashkhen" Chapel for a prayer service, after which they received Holy Communion from the Prelate.

After breakfast, the students assembled at the "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall where they performed a cultural program consisting of recitations and a musical piece on the piano, after which they presented the Prelate with a gift.

The students conveyed their thanks to the Prelate for welcoming them to the Prelacy on this and previous occasions, and for his care and guidance throughout the years.

Mr. Madenlian expressed his joy and pride at the achievements of the graduating class, and his hope that they maintain their ties and bonds to the school after graduation.

In his address to the students, administrators, and parents, the Prelate exalted the role of the Armenian School and the values it imparts to our students. He blessed the administrators and parents for their role in the educating of our youth and expressed his hope to the students that the values and principals they have learned thus far will remain a part of them always. The visit concluded with the Prelate presenting the students with mementos and a group photo.

ԼԱՍ ՎԵԿԱՍԻ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԵՒ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԿԵԴՐՈՆԻ ՄՐԱՀԻ
ԲԱՑՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ՄԱՍՈՒՅՈՒԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՆ ԸԼԼԱՅ ՄՐԲԻԶԸ, ՄԱՔՐԻԶԸ ԵՒ ՈՒՂՂԻԶԸ ԱՅՍ ԳԱՂՈՒԹԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ԱՌԱՋԵԼՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՏԳԱՄԵՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄՐԲԱԶԱՆԸ

- **ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԳԼԽԱՀՈՐ ԲԱՐԵՐԱՐ ԼՅԻՒ ՊԱՐՆՁ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԵՑԱՒ**
«ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԱՍՊԵՏ»Ի ԾՔԱՆԾԱՆՈՎ
- **ԱԻԵԼԻ ՔԱՆ 100.000 ՏՈԼԱՐ ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԵՑԱՒ Ի ՆՊԱՍՏ ԼԱՍ ՎԵԿԱՍԻ
Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԾԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻՆ**

Ծաբաթ, 22 եւ Կիրակի, 23 Մայիս 2010-ին, Նեւատա նահանգի Լաս Վեկասի հայ համայնքը ապրեցաւ յուզումնախառն ու պատմական օրեր, վկայ դառնալով սեփական կալուածի վրայ մշակութային կեղրոնի բացման արարողութեան եւ մօտիկ ապագային կառուցուելիք Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ ծրագրային աշխատանքին ու վայելելով Համազգայինի «Անի» պարախումբին ելոյթը:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԲԱՑՈՒՄ ԵՒ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

Կիրակի, 23 Մայիսի առաւոտեան ժամը 11-ին խանդավառութիւն կը տիրեր Տէղըրք Ին պողոտային վրայ: Եկեղեցւոյ մուտքին, Հ.Մ.Ը.Ը. ի Լաս Վեկասի «Արցախ» Մասնաճիւղի սկառուները ժպիտով կը դիմաւորէին գաղութի անդամները: Առաջնորդ Սրբազն Հօր ձեռամբ, եւ ի ներկայութեան Հայաստանի Հանրապետութեան Լու Աննելըսի գլխաւոր հիւպատոս Տիար Գրիգոր Յովհաննիսեանի, Հոգէ. Տ. Պարբեւ Վրդ.

Կիւկիւմնանի, Ազգ. Վարչութեան նախկին ատենապետ Տիար Կարօ Յակոբեանի, ծխական յանձնախումբի ատենապետ Տիար Ատրուշան Արմենեանի եւ յանձնախումբի միւս անդամներուն, ինչպէս նաեւ գաղութի ժոյր կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներու, մեր Թեմի Երիտասարդաց Միութեան ներկայացուցիչներու եւ հաւատացեալներու, կատարուեցաւ Լաս Վեկասի Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ եւ Հայ Մշակութային Կեդրոնին ու յատկապէս սրահին բացման առիթով: 23 Մայիսը պատմական օր մըն է Լաս Վեկասի մեր համայնքին համար: Այսօր, պաշտօնապէս բացումը կը կատարեն սրահի մը, որ առժամարար պիտի ըլլայ աղօթավայր, մինչեւ Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ շինարարական աշխատանքներուն աւարտը: Այս համալիրը, սիրելիներ, պիտի ըլլայ Եկեղեցի ու մշակոյթի կեդրոն, մէկ խօսքով՝ մեր ժողովուրդին համար հոգեւոր ու հոգեկան կարիքներու բաւարարման տուն»:

Այս առթիւ իր արտասանած օրինութեան խօսքին մէջ, Առաջնորդ Սրբազնը ըսաւ. «Սրտի անհուն գոհունակութեամբ կ'ողջունենք Լաս Վեկասի Հայց. Առավելական մեր Եկեղեցւոյ ծխական յանձնախումբն ու համայնքի զաւակները եւ կը խնդակցինք բոլորիդ՝ Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ եւ Հայ Մշակութային Կեդրոնին ու յատկապէս սրահին բացման առիթով: 23 Մայիսը պատմական օր մըն է Լաս Վեկասի մեր համայնքին համար: Այսօր, պաշտօնապէս բացումը կը կատարեն սրահի մը, որ առժամարար պիտի ըլլայ աղօթավայր, մինչեւ Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ շինարարական աշխատանքներուն աւարտը: Այս համալիրը, սիրելիներ, պիտի ըլլայ Եկեղեցի ու մշակոյթի կեդրոն, մէկ խօսքով՝ մեր ժողովուրդին համար հոգեւոր ու հոգեկան կարիքներու բաւարարման տուն»:

Սրահին բացման առիթով, Գնահատագիր մը փոխանցեց Ծերակուտական Տիար Հերի Ռիտի ներկայացուցիչը:

Բացման արարողութենէն ետք եպիսկոպոսական հանդիսաւոր Ս. եւ անմահ պատարագ մատոյց Առաջնորդ Սրբազն Հայրը: Սուրբ խորանին կը սպասարկէին Հոգի. Տ. Պարքեւ Վրդ. Կիւլիւմնան եւ Լու Աննելըսէն ժամանած երիտասարդ սարկաւագները: Երգեցողութիւնը կատարեցին համայնքի դպրաց դասը եւ Առաջնորդարանիս «Լուսաւորիչ» երիտասարդաց երգչախումբի անդաները, ղեկավարութեամբ Բրշ. Զօհրապ Սրկ. Եարալեանի: Աղօրակից էին Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւներ՝ Պատ. Ներսէս Քոփալեան եւ Պատ. Մէլ Ակիւեան: Ներկայ էին Հայաստանի Հանրապետութեան Լու Աննելըսի գլխաւոր հիւպատոսը, Եկեղեցւոյ եւ կալուածի քարերարը՝ Տիար Լերի Պարնզ, Ազգ. Վարչութեան նախկին ատենապետը, ծխական յանձնախումբի անդամները, գաղութի Ֆոյր կազմակերպութեանց ներկայացուցիչները եւ հաւատացեալներու հոծ բագմութիւն մը:

Իր բարոգէն առաջ, Առաջնորդ Սրբազնը օծեց առժամեայ խորանին վրայ դրուած վէմֆարը:

Իր պատգամին սկիզբը, Առաջնորդ Սրբազնը նախ փառք եւ գոհութիւն տուաւ Ամենակալին Աստուծոյ, որ իր շնորհարաշին Ս. Աջը

երկարեց եւ արժանի համարեց, որ այս գաղութն ալ ունենայ զինք պաշտելու սեփական Տուն՝ Եկեղեցի, ինչպէս նաև անոր կողմին՝ մշակութային կեդրոն: Ապա, Առաջնորդ Սրբազնը շնորհակալութիւն յայտնեց ու բարձր գնահատեց գլխաւոր քարերար Լերի Պարնզը, իր այս նուիրաբերումին համար, գնահատեց Լաս Վեկասի Եկեղեցւոյ Ծխական Յանձնախումբը, անոր ատենապետ Տիար Ատրուշան Արմէնեանն ու անոր գործակիցները, որոնն անդուլ աշխատանքով իրականացուցին այս պատմական հայլը, նաև բոլոր այն ազգայինները՝ որոնք նիւթապէս ու բարոյապէս զօրավիգ կանգնեցան այս ծրագրի իրականացման: «Եյս իրագործումը ցուցանիշ մը կը հանդիսանայ Լաս Վեկասի հայկական գաղութին ու ընդհանրապէս մեր Թեմի կենսունակութեան, ծառայական դաշտի ընդարձակման» աւելցուց Առաջնորդ Սրբազն Հայրը:

Հայ Եկեղեցւոյ տօնացոյցին համաձայն, այդ օր Սուրբ Հոգւոյ Գալստեան՝ Պեճտեկոստէի տօնն էր: Առաջնորդ Սրբազն Հայրը նախ տօնին պատմականը կատարեց, թէ ինչպէս մեր Տիերոց՝ Յիսուս Քրիստոսի Երկինք համբառումէն տասը օրեր ետք, եւ իր խոստումին համաձայն՝ Աստուծոյ Հոգին կրակէ լեզուներով Երկինքէն իջաւ ու հանգեցաւ առավեալներուն եւ հաւատացեալներուն վրայ, սրբեց ու մաքրեց գանոնք եւ առաջնորդեց աշխարհի բոլոր ան-

կիւնները՝ բարողելու Տիրոջ բերած փրկութեան Աւետարանը: Առաջնորդ Սրբազնը շեցտեց, թէ Սուրբ Հոգին միայն Վերնատան մէջ հաւաքւածներուն համար տրուած խոստում մը չէր, այլ նաև՝ մեր բոլորին համար, ուստի՝ կոչ ուղղեց ներկաներուն լեցուելու եւ առաջնորդուելու Աստուծոյ Հոգիով. «Սուրբ Հոգին ըլլայ սրբիչը, մաքրիչը եւ ուղղիչը այս գաղութի ծառայութեան եւ առաքելութեան: Եւ ինչպէս որ ֆիչ առաջ վէմ բարի օծումը կատարեցինք, աղօթենք, որ Աստուած մեզ օր մըն ալ արժանացնէ օծումը կատարելու մեր նորակառոյց Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյց», եզրակացուց Առաջնորդ Սրբազն Հայրը:

Յաւարտ Ս. եւ անմահ պատարագին, Առաջնորդ Սրբազնը եւ Եկեղեցւոյց բարերարը կատարեցին մուտքի յուշախտակի բացումը: Առաջնորդ Սրբազն Հայրը դրուատիկով խօսեցաւ լաս-վեկասարնակ Տիար Լէրի Պարնզի մասին, որ ի յիշատակ իր հանգուցեալ կնոշ՝ Սեղա Տէր Կարապետեան-Պարնզի, 400,000 (չորս հարիւր հազար) տոլարի իշխանական նուիրատուութեամբ մը գաղութին երազը իրականութեան վերածեց եւ նպաստեց այս կալուածին ձեռքբերման:

Աւարտին բոլոր ներկաները միասին երգեցին Հայաստանի բայլերգը, «Կիլիկիա» ու «Ի վեհ բարձանց» մաղթերգները:

ՄԻՐՈՅ ՃԱՇ ԵՒ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄ

Պաշտօնական արարողութիւններէն ու Ս. Պատարագէն ետք, կազմակերպութեամբ ծխական յանձնախումբին եւ Եկեղեցաւը տիկնանց միութեան, Եկեղեցւոյ մօտակայ Լաս Վեկասի National Golf Club-ի մէջ տեղի ունեցաւ սիրոյ նաշ:

Ողջոյնի եւ բարի գալուստի խօսքեր արտասանեցին յաջորդաբար ծխական յանձնախումբի ատենապետը՝ Տիար Ատրուշան Արմենեան, Ազգ. Վարչութեան նախկին ատենապետ Տիար Կարօ Յակոբեան եւ Հայաստանի Հանրապետութեան Լոս Անենելըսի գլխաւոր հիւպատոս Տիար Գրիգոր Յովհաննիսեան: Ապա կտրուեցաւ կարկանդակը, որմէ ետք Ազգ. Առաջնորդաբանի «Լուսաւորիչ» երիտասարդական երգչախումբի անդամները բանի մը երգերով ծաղկեցուցին մթնոլորտը:

Առաջնորդ Սրբազնը իր պատգամին մէջ անգամ մը եւս շնորհաւորեց Լաս Վեկասի ծխական համայնքը, դրուատեց Եկեղեցւոյ գլխաւոր բարերարը, ընդգծելով, որ ան խօսքէ աւելի գործի՝ մարդ է, անդրադարձաւ անոր հանգուցեալ կնոշ՝ Սեղա Տէր Կարապետեան-Պարնզի ու Տէր Կարապետեան ընտանիքի ծառայական կեանին: Սեղա Տէր Կարապետեան-Պարնզ դրուտրն էր Ցեղասպանութենէն փրկուած ծնողներու, որոնք բռնի հեռացուած էին Վանէն, պատմական ոնիրին զոհ տուած էր երկու եղբայրներ: Ան հասակ առած էր հայշունչ ընտանիքի մը յարկին տակ, կամուրջ մը դանալով հայկական աւանդներուն ու մեր Եկեղեցւոյ հաւատին փոխանցման, ապա նաև իր իմացական կեանին ընթացքին, մեծ ծառայութիւն մատուցած էր մեր Եկեղեցւոյ ու հայ համայնքին, իսկ վերջին տասնամեակներուն՝ յատկապէս Լաս Վեկասի մեր համայնքին, նպատակ դարձնելով նմաններուն օգտակար հանդիսանալը: Ի յարգանս եւ ի յիշատակ իր հանգուցեալ կնոշ ու Տէր Կարապետեան ընտանիքի հանգուցեալներուն, բարերարին փափառով, ու

Խորհրդակցաբար Ազգային Վարչութեան ու Ծխական Յանձնախումբին հետ, որոշուեցաւ համալիրը կոչել Ա. Կարապետ Հայց. Առաքելական եկեղեցի ու Մշակութային կեդրոն:

(Լաս Վեգասի Ա. Կարապետ եկեղեցւոյ հասցէն է 2054 E. Desert Inn, Las Vegas, NV 89169)

PRELATE INAUGURATES CULTURAL CENTER HALL OF ST. GARABED CHURCH OF LAS VEGAS

- GRAND BENEFACTOR MR. LARRY BARNES AWARDED THE "KNIGHT OF CILICIA" MEDAL
- OVER \$100,000 RAISED FOR THE CHURCH CONSTRUCTION FUND

The weekend of May 21st, 2010, was a memo-

Առաջնորդ Սրբազնան Հայրը ուրախութեամբ յայտնեց, թէ ընդառաջելով իր ու Ազգային Վարչութեան խնդրանելին, Վեհափառ Հայրապետը՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կարողիկոսը, առ ի գնահատամբ եկեղեցւոյ բարերարին իշխանական նուիրատուութեան, անոր կը շնորհէ «Կիլիկեան Ասպետ»ի շխանշանը: Առաջնորդ Սրբազնանը բեմ հրաւիրեց Տիար Լերի Պարնզը եւ շխանշանով զարդարեց անոր լամբակը՝ կուրծքը: Մեծարեալը, իր կարգին խօս առնելով, շնորհակալութիւն յայտնեց Վեհափառ Հայրապետին, իրեն շնորհած այս մեծ պատիւին ու կոչումին համար, նաև՝ Առաջնորդ Սրբազնան Հօր եւ զաղութի անդամներուն, իրեն հանդէպ ցուցաբերուած յարգանին ու սիրոյն համար:

Սիրոյ նաշը խանդավառութիւն ստեղծեց նաև այլ երեսով. աւելի բան հարիւր հազարի նուիրատուութիւն հաւաքուեցաւ ի նպաստ Ա. Կարապետ եկեղեցւոյ շինարարական ֆոնտին:

rable one for the Las Vegas parish as H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, joined the community to inaugurate the new St. Garabed Church Cultural Center.

HAMAZKAYIN "ANI" DANCE PERFORMANCE

The festivities began on Saturday evening with a sold-out performance by the Hamazkayin "ANI" Dance Company, attended by the Prelate, Consul General of Armenia the Honorable Grigor Hovhannisyan, Very Rev. Fr. Barthev Gulumian, former Executive Council Chair Dr. Garo Agopian, Ministers of the local Armenian Evangelical Church

Rev. Nerses Kopianian and Rev. Sam Aguilan, priests from the Greek and Maronite Churches, and 550 guests. The evening also featured a guest performance by the Greek youth dance group who presented traditional Greek dances.

INAUGURATION AND DIVINE LITURGY

On Sunday morning, the community gathered at the new complex for the inauguration of the Cultural Center, and specifically the opening of the hall, which was conducted by the Prelate. Among those in attendance were Consul General Grigor Hovhannissyan, Very Rev. Fr. Barthev Gulumian, Mr. Agopian, Mr. Armenian, members of sister organizations, members of the Prelacy Youth Groups, and parishioners, who were greeted by scouts from the Homenetmen "Artsakh" Chapter upon their arrival.

"With spiritual joy I greet the Las Vegas Parish Council and faithful on this momentous day as we inaugurate the St. Garabed Church Cultural Center and conduct the official opening of the hall which will serve as the sanctuary until the construction of St. Garabed Church. This complex belongs to all of you; it will become a second home and serve as the spiritual and cultural center of all the members of our Las Vegas community. Let us, therefore, build this church and center together, with the collaboration and support of each and every one of you, so that when the day

comes we can proudly announce that this dream became a reality through the united efforts of all", said the Prelate on this occasion. A representative from the office of Senate Majority Leader Harry Reid presented the community with a certificate of commendation on this occasion.

The inauguration was followed by Divine Liturgy celebrated in the hall by the Prelate, who also consecrated the marble stone (vemkar) placed on the temporary altar. Very Rev. Fr. Barthev Gulumian assisted at the altar, and members of the Prelacy "Lousavorich" youth choir joined the parish choir for the singing of the Liturgy, which was led by Deacon Zohrab Yaralian.

Prior to his sermon the Prelate first gave thanks to Almighty God for the blessed and momentous day, then took a moment to commend all those involved in the church project including benefactor Mr. Larry Barnes for his generosity, parish council Chair Adroushan Armenian and members for their diligence, and all the supporters and friends who came together and pooled their resources for the realization of the endeavor.

Reflecting on the Feast of Pentecost, which was celebrated on that day, His Eminence first gave a brief account of the events which occurred on that day two thousand years ago, when ten days after the Ascension of our Lord Jesus Christ, one hundred and twenty people had gathered to pray in a room in Jerusalem, when suddenly there was the fierce sound of violent wind and a fire that separated into one hundred and twenty individual tongues or flames which came to rest on each of their heads. Those who had gathered there received power, they were filled with the source of the greatest power in the universe, they were filled with God Himself. Addressing the faithful he said, "the gift of the Holy Spirit was not just for those gathered in the room or the crowds who assembled outside. The gift of the Holy Spirit is for all of us who love our Lord and Savior Jesus Christ. On this joyous and spiritually uplifting day, let us be filled with the Holy Spirit, praying for its might and power to embolden, empower, and invigorate us.

May the Holy Spirit reinforce us in our faith and service, and arm us with the spiritual and physical strength to reach our crowning point, the construction of St. Garabed Church", concluded the Prelate.

The unveiling of the sign at the main entrance followed the service, during which the Prelate once again applauded benefactor Mr. Barnes for his generous donation made in memory of his wife Seda Der Garabedian-Barnes.

The ceremony concluded with the singing of the Armenian, Cilician, and Pontifical anthems.

RECEPTION

The Parish Council had organized a reception in honor of the Prelate and Consul General, which took place in the afternoon at the Las Vegas National Golf Club.

Remarks were delivered by Mr. Armenian, the Consul General, and Mr. Agopian, followed by the cutting of the cake and a performance by the "Lousavorich" youth choir.

The Prelate then once again commended Mr. Barnes for his generous donation of \$400,000 in memory of his wife Seda Der Garabedian-Barnes, and

reflected on the lives of the Der Garabedian family. The daughter of Genocide survivors from the city of Van, Seda Der Garabedian-Barnes lost two brothers in the Genocide before the family was able to flee. Throughout their lives they remained faithful parishioners and servants of the Armenian Apostolic Church, thus the Executive Council and Parish Council saw fit that the new church and center be named St. Garabed Church and Cultural Center in tribute to their memory.

He then announced that in recognition of Mr. Barnes' benevolence, H.H. Catholicos Aram I was awarding him with the "Knight of Cilicia" medal, and invited him up to present him with the honor. Mr. Barnes expressed his thanks for the great honor and for the love and respect he has received from the community.

Donations were made throughout the reception to assist in the building of the church, and by the end of the evening over \$100,000 was raised for the project.

(St. Garabed Church and Cultural Center of Las Vegas is located at 2054 E. Desert Inn, Las Vegas, NV 89169)

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄՐԲԱՋԱՆ ՀԱՅՐԸ ԱՅՑԵԼԵՑ ՍԱՀԱԿ-ՄԵԽՐՈՊ ՀԱՅ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Զորեքշարքի, 26 Մայիսի առաւտուն, ընդառաջելով Վարժարանի տնօրէնութեան հրաւերին, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. S. Մուշեղ Ս. Արք. Մարտիրոսեան պաշտօնական այցելութիւն մը տուաւ Ալբատինա շրջանի Սահակ-Մեխրոպ Հայ Քրիստոնեայ Վարժարանը: Առաջնորդ Սրբազն չօր կ'ընկերանային Ազգային Առաջնորդարանի Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Բաժանմունքի վարիչներ՝ Գերպ. S. Միւոնն Շ. Վրդ. Ազնիկեան ու Հոգի. S. Պարքեւ Վրդ. Կիւլիւմեան, եւ Փասատինայի Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ՝ Արք. S. Խորեն Քինյ. Պապօշեան:

Վարժարանի մուտքին, Առաջնորդ Սրբազն Հայրը դիմաւորուեցաւ վարժարանի տնօրէն՝ Տիար Շահէ Կարապետեանի եւ վարժարանի անձնակազմին կողմէ:

Մտերմիկ հանդիպումէ մը ետք, ներկաները ուղղուեցան Վարժարանի հանդիսասրահը, ուր տնօրէնին բարի գալստեան խօսքէն ետք, ի պատիւ Առաջնորդ Սրբազն չօր եւ հիւերուն՝ գործադրուեցաւ հարուստ յայտագիր մը, կատարողութեամբ նախակրթարանի աշակերտներուն: Անոնք արտասանեցին սաղմոսներ, երգեցին շարականներ, հոգեւոր եւ հայրենասիրական երգեր:

Բեմ հրաւիրուեցաւ Առաջնորդ Սրբազ-

նը, որ իր օրինութեան, սրտի խոր գոհունակութեան եւ բաջալերանմի խօսքը ուղղեց տնօրէնութեան, ուսուցչական կազմին, աշակերտութեան եւ ծնողներուն: Սրբազնը վեր առաւ ուսման եւ կրութեան անհրաժեշտութիւնը, մանաւանդ շեշտեց բարոյական ու հոգեւոր արժեքներով հայեցի դաստիարակութեան կարեւորութիւնը: «Դուք, սիրելի Սահակ-Մեխրոպ դպրոցի աշակերտներ, ըստ Սրբազնը, ձեր երգերով, արտասանութիւններով, աղօթքով եւ սաղմնասացութեամբ ցոյց տուիք որ այս վարժարանէն ներս ոչ միայն ուսում եւ կրութիւն կը ստանաք, այլ մանաւանդ ձեր մատղաշ հոգիները աստուածաշնչական նշմարտութիւններով կը հարստացնէք եւ քրիստոնէական հաւատեցնեալ կոփէք ձեր նկարագիրը, որպէսզի երբ մեծնաք, ձեր ամբարած գիտելիքներն ու ուսումը ի սպաս դնէք Աստուծոյ, հայ ժողովուրդին ու հայրենիքին ծառայութեան»:

Այս առքիւ, Առաջնորդ Սրբազնը արտայայտեց իր շնորհաւորութիւնները տնօրէնին, ուսուցիչներուն եւ ուսանողներուն՝ տարւած աշխատանքին համար, բարգաւաճում մաղթեց վարժարանին, եւ կոչ ուղղեց աշակերտներուն, որ իրենց ուսումով եւ նուիրուածութեամբ դառնան չահակիրները հայ հաւատեցին ու հայ մշակոյթին, դառնան տիպար բաղաժացիներ եւ հաւատարիմ զաւակները Աստուծոյ եւ Հայ ազգին:

Ապա, Առաջնորդ Սրբազն Հայրը պահպանիչով օրինեց վարժարանին տնօրէնութիւնը, հոգարածութիւնը, ուսուցչական կազմը եւ ուսանողութիւնը: Հաւաքական «Հայր Մեր»ի երգեցողութենէն ետք, Սրբազն Հայրը իւրաքանչիւր աշակերտի տուաւ Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Գրասենեակին կողմէ պատրաստուած Հոգեգալստեան տօնը նշող աւետարանական հատուածը պատմող պատկերագարդ թերթիկը:

Պատշաճ հիւրասիրութենէ ետք՝ Առաջնորդ Սրբազնը եւ ընկերակից հոգեւոր հայրերը հրաժեշտ տուին տնօրէնութեան եւ վարժարանի անձնակազմին:

PRELATE VISITS SAHAG-MESROB ARMENIAN CHRISTIAN SCHOOL

Upon the invitation of Principal Shahe Garabedian, on Wednesday, May 26th, 2010, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, visited Sahag-Mesrob Armenian Christian School, accompanied by Very Rev. Fr. Muron Aznikian, Very Rev. Fr. Barthev Gulumian, and pastor of St. Sarkis Church Rev. Fr. Khoren Babochian.

After a brief meeting with the Principal and administration, the Prelate headed to the assembly hall for a program prepared by the elementary school students consisting of the recitation of psalms and the singing of hymns, spiritual, and traditional songs.

Speaking on the importance of Christian education, the Prelate addressed the students saying, "through this beautiful program you have demonstrated that in addition to receiving a high quality education, here at this school you are forming your Christian identity and being enriched by the word of God and our national values which you will use to serve God and the Armenian people in the coming years".

Following the invocation and the Lord's Prayer, the Prelate presented the students with colorful cards depicting and explaining the Feast of Pentecost. The visit concluded with a reception.

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՓՈԽ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՐԿԱԴԻ ՂՈՒԿԱՍԵՆԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

- ՀԱՅ ԿՐԹ. ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԻՐԵԱԼՆԵՐՔՆ ՅԱԿՈԲ ՊԱՂՏԱՍՍՈՐԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑԱՒԻ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՇՆՈՐՀԱԾ «ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԱՄՊԵՏ»Ի ՇԳԱՆՇԱՆԻՆ
- ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ ՀՈՎԱՆԱՀՈՐԵՑ ՀԻՒՐԸՆԿԱԼՈՒՄԸ

Հինգշաբթի, 24 Յունիսը կրկնակիօրէն յիշատակելի օր մը եղաւ Ազգային Առաջնորդարանին համար, որովհետեւ Թեմիս քարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. S. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, ժողովականութիւնը, գործակցար Հայ Կրթական Հիմնարկութեան հետ, «Տիգրան Եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մեջ հիւրընկալեցին Արցախի նախկին նախագահ Եւ «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի փոխ նախագահ Արկադի Ղուկասեանը. պաշտօնական ու ներկայացուցական դէմքերու մասնակցութեամբ տեղի ունեցած հիւրընկալումի պահուն, Առաջնորդ Սրբազնը, յանուն Ս. Արոնյա գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կարողիկոսին, «Կիլիկեան Ասպետ»ի շբանշնով պատուեց Հայ Կրթական Հիմնարկութեան նուիրեալներէն՝ քարերար Տիար Յակոբ Պաղտասարեանը:

Տիար Արկադի Ղուկասեան, Հիմնադրամի Լու Աննելըսի քաժանմունքի տնօրէն

Արա Ակիշեանի եւ պատասխանատուներէն Սարգիս Գորաննեանի ընկերակցութեամբ Ազգ. Առաջնորդարան ժամանեց կէսօրին: Առաջնորդ Սրբազնին կողմին, յարգելի հիւրը դիմաւորեցին Թեմիս Կրօնական ժողովի եւ Ազգ. Վարչութեան անդամներ:

Ներկայ Էին Հայաստանի Ազգային ժողովի անդամ Տիար Մաֆֆի Յովհաննէսեան, Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոս Տիար Գրիգոր Յովհաննիսեան, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ երեց անդամներէն Գերշ. Տ. Եփրեմ Արք. Թապագեան, Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամ Տիար Վիգէն Յովսէփեան, Կեղր. Կոմիտէի ներկայացուցիչներ Տեարք Մարտիկ Կապուտեան եւ Յարութ Մանուկեան, Հայ Դատի Յանձնախումբի, Հայ Կրթական Հիմնարկութեան վարչութեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի, ՀՕՄի եւ Համազգայինի Կեդրոնական ու Շրջանային վարչութեանց անդամներ, Դաւթեան-Մարիամեան կրթական Հաստատութեան, Իրանահայ, «Զան Թաւրիզ» եւ «Նոր Զուղայի Բարեկամներ» միութիւններու ներկայացուցիչներ, CASPSի եւ Ազգ. Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինի անդամներ, ինչպէս նաև Ազգ. Առաջնորդարանի եւ Հ.Կ. Հիմնարկութեան բարերարներ ու բարեկամներ:

ՈՂՋՈՑՆԻ ԽՕՍՔԵՐ

Տերունական Աղօթէն ու սեղաններու օրինութենէն ետք, նյյն յարկին տակ բոլորուած յարգարժան հիւրերուն ու ներկայ ներկայացուցչական դէմքներուն ողջոյնի խօսք արտասանեց Առաջնորդ Սրբազնը, վեր առնելով այս հանդիպումին կրկնակի կարեւորութիւնը: Ան վերահաստատեց Ազգ. Առաջնորդարանիս ու անոր շուրջ բոլորուած կազմակերպութեանց ու միաւորներուն անվերապահ զօրակցութիւնն ու նուիրաբերումը՝ «Հայաստան» հիմնադրամին ու անոր ծրագիրներուն: Ապա, անդրադանալով Ազգայինանի կողմէ վերջին օրերուն Արցախի սահմաններուն վրայ կատարուած յարձակումներուն ու վտանգաւոր ոտնագութիւններուն, Առաջնորդ Սրբազնը համոզում յայտնեց, որ

Արցախի հողերն ու իրաւուները պիտի պաշտպանուին այն ոգիով ու զօրակցական կեցւածքով, որ արտայայտութիւն գտաւ Արցախեան Շարժումի սկզբնաւորման օրերէն մինչեւ օրս, որովհետեւ Արցախը ողջ հայութեան դատն է, անիկա հայութիւնը միացնող դատ է:

Առաջնորդ Սրբազնը յայտարարեց, որ այս հանդիպումը յիշատակելի պիտի ըլլայնաեւ այն պատճառով, որ յանուն Վեհափառ Հայրապետին, «Կիլիկեան Ասպետ»ի շխանշան պիտի շնորհէ Ազգ. Բարերար եւ Հայ Կրթական Հիմնարկութեան նուիրեալ ծառայողներէն Տիար Յակոր Պաղտասարեանի: Առաջնորդ Սրբազնը նաեւ յատուկ կարեւորութեամբ անդրադարձաւ այն իրողութեան, որ այս ընդունելութիւնը կը հիւրընկալուի Հայ Կրթական Հիմնարկութեան կողմէ, իսկ մեծարեալը անոր մէկ նուիրեալ անդամն է:

Ճաշի պահէն ետք, յայտագիրը վարեց Ազգ. Առաջնորդարանի անձնակազմի անդամներէն՝ Տիկին Քնար Գորբոշեան: Ան ողջունեց ներկայ անձնաւորութիւններն ու ներկայացչական դէմքները, անդրադարձաւ հանդիպումի առիթներուն եւ իրենց ողջոյնի ու սրտի խօսքերը արտասանելու հրաւիրեց յաջորդարար ներկայացչական դէմքներ եւ յարգելի հիւրը:

Ողջոյնի առաջին խօսքը արտասանեց Ազգ. Վարչութեան ատենապետութի Տիկին Ռիմա Պօղոսեան: Ան ըսաւ որ բոլորիս համար պատիւ է ու բերկրանելի առիթ, երբ Արցախի հերոս ժողովուրդի մէկ ներկայացչուցիչը կ'ունենանք մեզի հետ, իսկ Արցախի նախկին նախագահին ներկայութիւնը նոր առիթ է աւելի եւս ամրապնդելու Արցախի հետ

մեր կապերը: Տիկին Ռ. Պողոսեան գոհունակութեամբ արագանգեց Արցախի վերջին ընտրութիւններուն, Շուշիի վերաշինութեան ու նմանօրինակ հպարտառիթ իրազործումներու, սակայն նաև մտահոգութիւն արանազրեց ազերիական նորագոյն ոտնձգութիւններուն համար, որոնք պատճառեցին հայ զոհեր: Ան շեշտեց, որ մեր նիզերը կ'ուղղուին դէպի խաղաղութեան ամրապնդում, իսկ բուրքն ու ազերին պէտք է լաւ գիտնան, որ հայութիւնը տէր է իր արդար իրաւունքներուն, թէ՝ սփիւռքն ու ողջ հայութիւնը կը կանգնին Արցախի կողքին: Ան համոզում յայտնեց, որ Արցախն ու հայութիւնը արդար պայքարը պիտի շարունակեն, մինչեւ որ աշխարհը համոզուի մեր իրաւունքներու արդարացիութեան:

Ողջոյնի խօսք արտասանեց նաև Հայ Կրթական Միութեան վարչութեան ատենապետ Տիար Վահէ Պետրոսեան: Ան ներկաներուն ուշադրութեան յանձնեց, որ Հիմնարկութիւնը կը պատրաստուի նոյեմբերին տօնել իր հիմնադրութեան 60րդ տարեդարձը, ու հակիրճ կերպով անդրադարձաւ այն ազգօգուտ գործին, որ Հիմնարկութեանն է եղած տասնամեակներ շարունակ, եւ որ վերջին երկու տասնամեակներուն տարածուած է նաև Հայաստանի ու Արցախի վրայ: Տիար Վ. Պետրոսեան ապա յատուկ կարեւորութեամբ անդրադարձաւ Տիար Յակոբ Պաղտասարեանի նուիրաբերումներուն, ընդգելով, որ ան ոչ միայն անձնապէս կը հովանաւրէ Արցախի բարգաւաճման ու դպրոցներու բարեկաման ծրագիրներ, այլ նաև կ'աշխատի հովանաւրներ ապահովել ազգաշենքութեամբ:

Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոս Գրիգոր Յովհաննիսեան իր սրտի խօսքը սկսաւ գոհունակութիւն արտայայտելով, որ մասնակից է այս ձեռնարկին: Ան շնորհակալութեան խօսքուղից Առաջնորդ Սրբազնին եւ Հայ Կրթական Հիմնարկութեան, իսկ ներկայացուցչական այս համախմբումը նկատեց «Հայաստան» Հիմնադրամին ու Արցախի հանդէպ գօրակցութեան պերճախօս արտայայտութիւն: Գլխաւոր հիւպատոսը դրուատիելով անդրադարձաւ Տիար Արկադի Ղուկասեանի գործունեութեան, յատկապէս «Հայաստան» հիմնադրամի փոխ նախագահութիւնը ստանձնելեն ետք, նշելով, որ ան նոր որակ ու տարած բերած է հիմնադրամի գործունեութեան: Տիար Գ. Յովհաննիսեան նաև շնորհաւորանի խօսք ուղղեց Տիկին Ռիմա Պողոսեանի՝ Ազգային Վարչութեան ատենապետի պաշտօնը ստանձնած ըլլալուն համար:

Յարգելի հիւրը բեմ հրաւիրելէ առաջ, հանդիսավագը՝ Տիկին Գ. Գորբոշեան յայտնեց, թէ անակնեալ մը վերապահուած է Տիար Ա. Ղուկասեանի. նկատի ունենալով, որ այս օրերուն ան կը տօնէ իր ծննդեան տարեդարձը, անոր հրամցուեցաւ գեղեցիկ կարկանդակ մը, մինչ ներկաները երգելով բարի տարեդարձ մաղթեցին անոր:

Տիար Ա. Ղուկասեան շնորհակալութիւն յայտնեց ջերմ ընդունելութեան համար ու ընդգծեց, որ զոհ է դարձեալ այս յարկին տակ գտնուելուն համար, զայն կը նկատէ հարազատ տուն մը: Ան անդրադարձաւ այն իրողութեան, որ ներկաներուն ու առհասարակ հայութեան

համար, Արցախի իրադարձությունները ուշագրաւ են ու երբեմն՝ մտահոգիչ, սակայն ինքնավտահօրէն հաստատեց, թէ Արցախին ոչ մէկ վտանգ կը սպառնայ, որովհետեւ Արցախի ժողովուրդը պատրաստ է պաշտպանելու իր հողն ու արդար իրաւունքները: Ան շնորհակալութեան խօսք ուղղեց հայութեան՝ Արցախին ու «Հայաստան» հիմնադրամին տրամադրուած զօրակցութեան համար: Ան նշեց, թէ յատուկ աշխատանք կը տարուի, որպէսզի Հայաստան, Արցախ ու արտերկիր զիրար լսեն ու փոխադարձարար հասկնան, որովհետեւ մեր դիմագրաւած հարցերը առանձինն չեն կրնար լուծել: Ան շեշտեց, որ Արցախի ու Ցեղասպանութեան հիմնահարցերը համայն հայութեան հարցերն են, անոնց շուրջ բաժանում չկայ, իսկ հայութինը միացեալ նիգերով պիտի յաջողի յադահարել բոլոր դժուարութիւնները:

Իր խօսքի վերջին բաժինով, Արցախի նախագահը դրուատիքով խօսեցաւ Տիար Յակոբ Պաղտասարեանի նուիրաբերումներուն մասին, եւ իբրև մէկ ականատեսը անոր բարերարութիւններուն, վկայութիւններ տուաւ անոր ապրած ուրախութեան ու տիրութեան պահերուն մասին, ի տես ծրագիրի մը յաջողութեան կամ արձանագրուած դժուարութեանց:

Ա. Ղուկասեան իր խօսքը եզրափակեց վերհաստատելով այն հաւատքը, որ Հայաստանն ու Արցախը պիտի վերամիանան, որովհետեւ «մեր երազը երկու անջատ հանրապետութիւններ ունենալ չէ», այլ՝ մեր մեծ հայրենիքի երազը իրականացնելն է՝ ո՞չ միայն այժմու Հայաստանով ու Արցախով:

ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄ

Խօսքերու փոխանակումէն ետք, Առաջնորդ Սրբազնը բեմ հրաւիրեց Տիար Յակոբ Պաղտասարեանը, զայն պարգեւատրելու համար:

Առաջնորդ Սրբազնը յայտնեց, թէ ընդառաջելով Թեմիս Ազգ. Իշխանութեանց, Հայ Կրթ. Հիմնարկութեան ու այլ միաւորներու փափաթին, իննդրամատոյց եղած էր Վեհափառ Հայրապետին, որպէսզի ըստ արժանույն գնահատէ Տիար Յակոբ Պաղտասարեանի նուիրաբերումներն ու ծառայութիւնները: Ան գոհունակութիւն յայտնեց, որ այսօր, Տիար Արքադի Ղուկասեանի այցելութեան առիթով, ու ի ներկայութեան հայրենի պետութեան ներկայացուցիչին, կուսակցական ու միութեանց ներկայացուցիչներու, Հայ Կրթական Հիմնարկութեան հետ համախորհուրդ այս ընդունելութիւնը կազմակերպելով՝ առիթը կը ներկայանայ Վեհափառին շնորհած պարգեւը ընծայելու ազնի բարերարին:

Ապա, ան ընթերցեց Վեհափառ Հայրապետին կոնդակը, ուր կ'ըսուէր, թէ նուիրեալ բարերարը կ'արժանանայ Կաթողիկոսութեան «Ասպետ»ի շքանշանին: Առաջնորդ Սրբազնը բարերարին կուրծքը զարդարեց յատուկ շքանշանով, մինչ ներկայ հոգեւոր հայրերը կ'երգէին «Ուրախ լեր» շարականը: Առաջնորդ Սրբազնը շնորհաւորանքի խօսք ուղղեց նաեւ բարերարին տիկնոց ու ընտանեկան հարազատներուն, որոնք ներկայ էին այս յիշատակելի հանդիսութեան:

Տիար Յակոբ Պաղտասարեան երախտագիտութեան ու գոհունակութեան խօսք ուղղեց Վեհափառ Հայրապետին եւ Առաջնորդ Սրբազնին:

Պաշտօնական յայտագիրը վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազնին «Պահպանիչ»ով: Ներկա ներք խմբերգեցին «Կիլիկիա»ն եւ Հայաստանի Քայլերգը: Մեկնելէ առաջ, ներկաները շնորհաւորեցին մեծարեալը եւ ունեցան մտերմիկ զրոյցի պահ մը:

"HAYASTAN" ALL ARMENIAN FUND VICE-CHAIR ARKADY GHOUKASIAN VISITS THE PRELACY

- MR. HACOP BAGHDASARIAN AWARDED THE "KNIGHT OF CILICIA" MEDAL
- ARMENIAN EDUCATIONAL FOUNDATION HOSTS THE RECEPTION

Thursday, June 24, 2010, was a memorable day at the Prelacy as H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian and Councils, in collaboration with the Armenian Educational Foundation, hosted former President of the Nakorno-Karabakh Republic and Vice-Chair of the "Hayastan" All Armenian Fund H.E. Arkady Ghoukasian at the "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall.

In addition, during the reception, on behalf of H.H. Catholicos Aram I, the Prelate awarded long-time supporter of the AEF Mr. Hacop Baghdasarian with the "Knight of Cilicia" medal.

Upon his arrival at the Prelacy, Mr. Ghoukasian, who was accompanied by Armenia Fund Chair Mr. Ara Aghisian and Executive Director Mr. Sarkis Kotanjian, was welcomed by the Prelate and Religious and Executive Council members.

In attendance were Armenian National Assembly member the Honorable Raffi Hovannisian, Consul General of Armenia the Honorable Grigor Hovhannisyan, Cilician Brotherhood member H.E. Archbishop Yeprem Tabakian, ARF Bureau member Dr. Viken Hovsepian, ARF Central Committee representatives Mr. Mardig Gaboudian and Mr. Harout Manoukian, representatives of ANC, AEF, Homenetmen, ARS, Hamazkayin, Davitian and Mariamian Educational Foundation, Armenian Society of Los Angeles, Jan Tavriz, Friends of New Julfa, CASPS, Prelacy Ladies Auxiliary, and friends.

Following the invocation, the Prelate welcomed Mr. Ghoukasian and reaffirmed the support of the Prelacy and affiliated bodies to the "Hayastan" All Armenian Fund and its endeavors. He then announced that later in the program he would be awarding Mr. Hacop Baghdasarian with the "Knight of Cilicia" medal on behalf of His Holiness, in recognition of his decades-long support and contributions to the AEF and other Armenian organizations.

The official program began after lunch with Master of Ceremonies and Prelacy staff member Mrs. Knar Kortoshian delivering the welcoming remarks and acknowledging the guests in attendance. Remarks were subsequently delivered by Executive Council chair Mrs. Rima Boghossian, AEF Chair Mr. Vahe Bedrossian, and Consul General Grigor Hovhannisyan.

Prior to inviting Mr. Ghoukasian to convey his message, Mrs. Kortoshian announced there was a surprise for the guest of honor. Given that it was around the time of his birthday, a cake was brought out and guests offered out and guests offered their congratulations on this occasion.

Mr. Ghoukasian thanked the Prelate and guests for the warm reception. With regards to the current situation and what the future holds for Artsakh, Mr. Ghoukasian alleviated the legitimate concerns of the guests by affirming that Artsakh will not be in danger because the citizens are ready to defend their land and rights. In conclusion, Mr. Ghoukasian stated his belief that Armenia and Artsakh will one day unite, for what we want is not two separate republics, but one, united Armenia.

The Prelate then invited Mr. Hacop Baghdasarian and his wife Hilda to the podium to award him with the "Knight of Cilicia" medal. Mr. Baghdasarian expressed his gratitude to His Holiness and the Prelate for the honoree.

The reception came to a close with the benediction and the singing of the Cilician and Armenian anthems.

ՄՈԽԹԵՊԵԼԼՈՅԻ Ս. ԽԱԶ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻ

ՀՈՎԻԻՆԵՐԻՆ ԱՐԺ. Տ. ՆԱՐԵԿ ՔՀՆՅ. ՓԵՀԼԻՎԱՆԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑԱԿ. ԱՀԱԳՈՒԹԵԱՆ ՏԻՏՂՈՍԻՆ

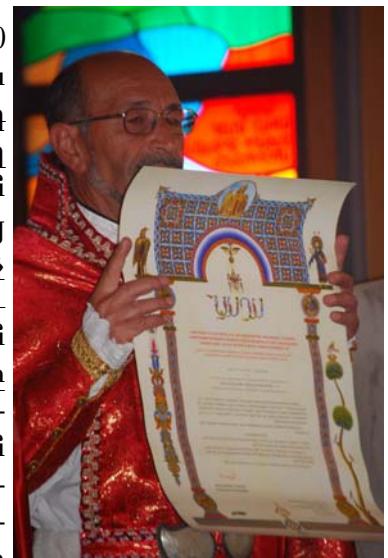
ԱՀԱԳՈՒԹԵԱՆ ՏԻՏՂՈՍԻՆ

Կիրակի, 20
Յունիսին, Թեմիս
քարեխնամ Առաջնորդ
Բարձր. Տ. Մուշեղ
Արք. Մարտիրոսեան
հանդիսավոր պատգամը
Մոխթեպելլոյի Ս. Խաչ
Մայր Տաճարի Ս. եւ
Անմահ Պատարագին
եւ օրուան պատգամը
փոխանցեց հաւա-
տացեալներուն: Ան
յայտնեց, թէ ընդառա-
ջելով Թեմիս Կրօնա-
կան ժողովի ու իր
խնդրանին, Ս. Արքոյոյ զահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ.
Արամ Ա. Կաքողիկոս «Աւագութեան» տիտղոս
շնորհած է եկեղեցւոյ հովիներէն Արժ. Տ. Նարեկ Քհնյ. Փեհլիվանեանի՝ գնահատելով
անոր մատուցած ծառայութիւնը Կիլիկեան Ս. Արքոյ զանազան Թեմերուն մէջ:

«Ուրախ Լեր» շարականի երգեցողու-
թեամբ Վեհափառ Հայրապետին կոնդակը խո-
րան բերուեցաւ եւ ընթերցուեցաւ հաւատաց-
եալներուն յոտնկայս ունկնդրութեամբ:

Ապա, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը իր
գնահատանի ու շնորհաւորանի խօսքը արտա-
սանեց, որմէ եսք Տէր Հայրը շնորհակալական
խօսքով հանդէս եկաւ: Արարողութենէն եսք,
ներկաները «Թումաննեան» սրահին մէջ հիւ-
րասիրուեցան եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութեան
կողմէ:

Նշենի, որ Քահանայ Հայրը 26 տարիներու
ծառայութիւն ունի մեր եկեղեցւոյ: Ան ծառայած
է Կիպրոսի, Քանատայի եւ Միացեալ Նահանգ-
ներու Արեւելեան ու Արեւմտեան Թեմերուն մէջ:

**PRELATE HONORS PASTOR OF
HOLY CROSS CATHEDRAL
REV. FR. NAREG PEHLIVANIAN WITH
THE TITLE OF ARCHPRIEST**

On Sunday, June 20th, 2010, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, presided over Divine Liturgy at Holy Cross Cathedral in Montebello and delivered the sermon. The Liturgy was celebrated by Rev. Fr. Nareg Pehlivanian.

During the service, the Prelate presented Rev. Fr. Nareg with a Pontifical Encyclical honoring him with the title of Archpriest. With the singing of a hymn, the Pontifical Encyclical was brought to the altar and the faithful were invited to stand for the reading of the Encyclical. During his sermon, the Prelate commended Rev. Fr. Nareg's twenty-six years of service to the Armenian Church and people, praying for the Lord to continue to lead him in his service to his flock.

Following the sermon, Rev. Fr. Nareg expressed his thanks to His Holiness and the Prelate for the honor.

At the conclusion of the service, a reception organized by the parish Ladies Auxiliary was held at Tumanjian Hall.

Սիրելի Յայորդիք,

Յայ ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն համար մեծ պարտականութիւն է հետաքրքրութիւն եկեղեցիով եւ անոր շուրջ գործող կառոյցներով, ու իրենց կարելիութիւններով նեցուկ կանգնիլ անոնց բարգաւաճման եւ զարգացման աշխատանքներուն:

Մեր Ազգային Սահմանադրութեան համաձայն, իւրաքանչիւր հայ, որ ամբողջացուցած է 18 տարիքը, առանց խտրութեան՝ իրաւունք ունի անդամակցելու իր շրջանի եկեղեցին, ներկայ մԱԼՈՒ անոր Անդամական ժողովներուն, ընտրելու եւ ընտրուելու:

Յետեւաբար, սիրելի ծնողներ եւ հաւատացեալ հայեր, կը թելադրենք ու ցերմօրեն կը փափաքինք, որ դուք ալ ձեր կարգին ազգային պարտականութիւն համարելով անդամագրութիւն ձեր շրջանի ծխական եկեղեցին եւ ազգային եկեղեցական մեր ընդհանրական կեանքեն ներս դառնաք իրաւասու գործու անդամ:

Dear Fellow Armenians,

It is the duty of all fellow Armenians to be concerned with the progress of all Armenian establishments, specially with the church and related institutions.

According to our National Constitution, all Armenians of age 18 and above, without discrimination of sex, have the right to become an active member of the church to participate in our General Membership Meetings to vote, to elect and be elected.

We appeal and encourage young people and all of our parishioners, to fulfill their religious as well as national duties, to register and become standing active members of their parish church.